

U S T A W A

z dnia 2016 r.

o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami¹⁾²⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa normuje:

- 1) zasady i tryb dokonywania wymiany informacji podatkowych z innymi państwami;
- 2) obowiązki instytucji finansowych w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych oraz kontrolę ich wykonywania;
- 3) obowiązki w zakresie automatycznej wymiany informacji pochodzących z informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów.

2. Przepisów działu III nie stosuje się do wymiany informacji dla celów podatkowych na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych w Warszawie dnia 7 października 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1647).

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia: dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 359 z 16.12.2014, str. 1), dyrektywy Rady 2015/2060 z dnia 10 listopada 2015 r. uchylającą dyrektywę 2003/48/WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek (Dz. Urz. UE L 301 z 18.11.2015, str. 1), dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 332 z 18.12.2015, str. 1), dyrektywy Rady (UE) ... z dnia ... zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (...). [Wniosek w sprawie dyrektywy Rady – wersja na dzień 15 marca 2016 r. po posiedzeniu ECOFIN w dniu 8 marca 2016 r. – KOM(2016) 25].

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.

- 1) Dyrektywie 2011/16/UE – rozumie się przez to Dyrektywę Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylającą dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. UE L 64 z 11.03.2011, str. 1, z późn. zm.);
- 2) informacjach podatkowych - rozumie się przez to wszelkie informacje wymieniane z innymi państwami na podstawie ustawy, które mogą być istotne do celów stosowania i wykonywania przepisów prawa podatkowego;
- 3) Komisji – rozumie się przez to Komisję Europejską;
- 4) państwie członkowskim - rozumie się przez to państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2015/2378 - rozumie się przez to rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012 (Dz. Urz. UE L 332 z 18.12.2015, str. 19);
- 6) ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.³⁾);
- 7) ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych - rozumie się przez to ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.⁴⁾);
- 8) ustawie – Ordynacja podatkowa – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁵⁾);
- 9) właściwym organie - rozumie się przez to właściwą w sprawach podatkowych władzę danego państwa;
- 10) zagranicznym zakładzie – rozumie się przez to zagraniczny zakład, o którym mowa w art. 4a pkt 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932 i 1992 oraz z 2016 r. poz. 188 i 195.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 915, 1138, 1146, 1215, 1328, 1457, 1563 i 1662, z 2015 r. poz. 73, 211, 933, 978, 1166, 1197, 1259, 1296, 1348, 1595, 1688, 1767, 1844 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 68.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195.

Art. 3. W zakresie i na zasadach wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska oraz umowy pomiędzy właściwymi organami dotyczącej wymiany informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów, informacje podatkowe mogą być udostępniane właściwemu organowi, pod warunkiem że wykorzystywanie udostępnionych informacji nastąpi zgodnie z zasadami określonymi w tych umowach.

Art. 4. 1. Organy administracji publicznej, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz inne instytucje finansowe wymienione w art. 182 ustawy – Ordynacja podatkowa, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, są obowiązane do udzielenia informacji podatkowych w razie wystąpienia właściwego organu państwa członkowskiego w zakresie i na zasadach określonych w dziale II oraz wynikających z ratyfikowanych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1 oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbową”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 5. 1. Właściwym organem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach wymiany informacji podatkowych z innymi państwami jest minister właściwy do spraw finansów publicznych i w tym zakresie przysługują mu uprawnienia organu podatkowego.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw, o których mowa ust. 1, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji podatkowych, może upoważnić, w drodze rozporządzenia, podległe organy do wykonywania czynności związanych z:

- 1) wymianą informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z państwami członkowskimi lub państwami trzecimi, w tym w szczególności do występowania o udostępnienie informacji podatkowych i przekazywania właściwym organom państwa członkowskiego lub państwa trzeciego wniosków i informacji podatkowych,
- 2) automatyczną wymianą informacji podatkowych, w tym w szczególności:
 - a) przyjmowania informacji podatkowych od podmiotów obowiązanych do ich składania,

- b) przekazywania innym państwom informacji podatkowych,
 - c) otrzymywania informacji podatkowych od innych państw,
 - d) udostępniania innym organom podatkowym i organom kontroli skarbowej otrzymanych informacji podatkowych,
 - e) przeprowadzania kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji podatkowych,
- 3) nakładaniem kar pieniężnych
- określając szczegółowy zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić pracowników Ministerstwa Finansów, izb skarbowych i urzędów kontroli skarbowej do bezpośredniej wymiany informacji podatkowych w związku z realizowaniem zadań z zakresu planowanych lub trwających jednoczesnych kontroli oraz do uczestnictwa w spotkaniach organizacyjnych dotyczących tych kontroli.

Art. 6. Do ujawnienia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i upoważnionym przez niego organom wszelkich informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych.

DZIAŁ II

Wymiana informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z państwami członkowskimi

Art. 7. Wymiana informacji podatkowych z państwami członkowskimi następuje na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego lub z urzędu.

Art. 8. Wymiana informacji podatkowych z państwami członkowskimi nie obejmuje informacji:

- 1) objętych przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi w zakresie podatku od towarów i usług, ceł oraz podatku akcyzowego;
- 2) dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne;
- 3) dotyczących opłaty skarbowej;
- 4) dotyczących należności o charakterze umownym, w szczególności wynagrodzeń za usługi użyteczności publicznej.

Art. 9. 1. Organ podatkowy występuje z wnioskiem do właściwego organu państwa członkowskiego o udzielenie informacji podatkowych oraz udziela mu informacji za pośrednictwem ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa oraz samorządowe kolegium odwoławcze przekazują wniosek i informacje podatkowe do ministra właściwego do spraw finansów publicznych za pośrednictwem dyrektora izby skarbowej właściwego miejscowo ze względu na siedzibę wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa albo samorządowego kolegium odwoławczego.

Art. 10. Wniosek o udzielenie informacji podatkowych powinien zawierać:

- 1) dane identyfikujące podmiot, którego informacje mają dotyczyć: nazwisko lub nazwę (firmę), adres i inne posiadane dane niezbędne do identyfikacji podmiotu, którego wniosek dotyczy;
- 2) wskazanie zakresu żądanych informacji i celu ich wykorzystania;
- 3) stwierdzenie, że wyczerpano możliwości uzyskania informacji na podstawie przepisów prawa krajowego państwa wnioskującego;
- 4) zobowiązanie się do objęcia tajemnicą udzielonych informacji, zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wnioskującego.

Art. 11. 1. Wniosek właściwego organu państwa członkowskiego wszczyna postępowanie w sprawie udzielenia informacji podatkowych.

2. Otrzymanie wniosku potwierdza się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Potwierdzenia dokonuje się za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W przypadku braku możliwości potwierdzenia w ten sposób, potwierdzenia dokonuje się w formie pisemnej.

3. Postępowanie powinno być zakończone bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku. W przypadku, gdy organ posiada już żądane informacje, ich przekazanie następuje w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można uzgodnić z właściwym organem państwa członkowskiego, że przekazanie informacji nastąpi w innych terminach niż określone w ust. 3.

5. W przypadku braku możliwości udzielenia informacji we właściwym terminie zawiadamia się właściwy organ państwa członkowskiego, podając przyczyny

uniemożliwiający dotrzymanie terminu udzielenia informacji oraz wskazując przewidywany termin udzielenia informacji. Zawiadomienie powinno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

6. Odmowa udzielenia informacji następuje bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Odmawiając udzielenia informacji, podaje się przyczyny odmowy.

Art. 12. 1. Jeżeli dane zawarte we wniosku właściwego organu państwa członkowskiego nie są wystarczające do udzielenia informacji, minister właściwy do spraw finansów publicznych niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku, wzywa ten organ do nadesłania w wyznaczonym terminie danych uzupełniających.

2. Bieg terminów, o których mowa w art. 11 ust. 3, rozpoczyna się od dnia następującego po dniu, w którym właściwy organ otrzymał brakujące dane.

3. W przypadku nieuzupełnienia wniosku zgodnie z wezwaniem, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ odmawia udzielenia informacji podatkowej.

Art. 13. Odmawia się udzielenia informacji podatkowych państwu członkowskiemu, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że właściwy organ państwa członkowskiego nie wyczerpał możliwości uzyskania wnioskowanych informacji na podstawie przepisów prawa krajowego;
- 2) organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej nie posiada uprawnień do uzyskania wnioskowanych informacji;
- 3) odrębne przepisy lub ratyfikowane umowy międzynarodowe uniemożliwiają udzielenie wnioskowanych informacji lub wykorzystanie ich przez wnioskujące państwo członkowskie dla celów wskazanych we wniosku;
- 4) udzielenie informacji prowadziłoby do ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, przemysłowej lub zawodowej albo procesu produkcyjnego;
- 5) udzielenie informacji naruszyłoby porządek publiczny Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wnioskujące państwo członkowskie nie może udzielać informacji o podobnym charakterze;
- 7) przepisy prawa krajowego wnioskującego państwa członkowskiego nie zapewniają objęcia informacji tajemnicą na takich samych zasadach, na jakich są chronione takie same informacje uzyskane na podstawie przepisów prawa krajowego tego państwa.

Art. 14. Wniosek o udzielenie informacji podatkowej może być w każdym czasie wycofany.

Art. 15. 1. W sprawach nieuregulowanych w art. 8-14 stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 1, 2, 5, 8, 9 i 14 działu IV oraz art. 143 ustawy – Ordynacja podatkowa.

2. Do doręczania pism w zakresie spraw, o których mowa w niniejszym dziale stosuje się przepisy art. 154a i 154b ustawy – Ordynacja podatkowa.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela z urzędu właściwemu organowi państwa członkowskiego dostępnych informacji o osiągniętych w roku podatkowym przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium danego państwa członkowskiego dochodach z tytułu:

- 1) stosunku pracy,
- 2) stosunku służbowego,
- 3) spółdzielczego stosunku pracy,
- 4) pracy nakładczej,
- 5) zasiłków pieniężnych wypłaconych przez zakład pracy, o którym mowa w art. 31 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz przez płatników, o których mowa w art. 42e ust. 1 tej ustawy,
- 6) działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 7 i 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 7) emerytur lub rent oraz innych świadczeń krajowych, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

- które zostały wykazane w deklaracjach składanych przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się co najmniej raz w roku w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku podatkowego, w którym informacje stały się dostępne dla organów podatkowych.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela z urzędu informacji podatkowych właściwemu organowi państwa członkowskiego, gdy:

- 1) uprawdopodobnione jest uszczuplenie należności podatkowych lub obejście prawa podatkowego państwa członkowskiego;

- 2) korzystanie przez podatnika z ulg podatkowych może być podstawą powstania obowiązku podatkowego lub zwiększenia zobowiązania podatkowego w państwie członkowskim;
- 3) ustalenia postępowania podatkowego lub kontrolnego, dokonane w oparciu o informacje podatkowe uzyskane od właściwego organu państwa członkowskiego, mogą być użyteczne dla prawidłowego określania podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązania podatkowego.

2. Niezależnie od treści ust. 1 minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić z urzędu właściwemu organowi państwa członkowskiego informacji podatkowych, które mogą być mu przydatne.

3. Udzielenie informacji podatkowych w przypadku, o którym mowa w ust. 1, powinno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia uzyskania dostępu do tych informacji.

4. Przepis art. 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 18. Organ, który otrzymał informacje podatkowe od właściwego organu państwa członkowskiego działającego z urzędu, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych, potwierdza otrzymanie informacji. Potwierdzenia dokonuje się za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W przypadku braku możliwości potwierdzenia w ten sposób, potwierdzenia dokonuje się w formie pisemnej.

Art. 19. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu usprawnienia współpracy, może zawierać z właściwym organem państwa członkowskiego porozumienia dwustronne lub wielostronne w zakresie szczegółowych zasad i trybu wymiany informacji podatkowych.

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w celu wymiany informacji podatkowych, zawierać z właściwym organem państwa członkowskiego porozumienia w zakresie przebywania upoważnionych przedstawicieli właściwego organu państwa członkowskiego w siedzibach organów podatkowych oraz ich obecności w toku postępowań podatkowych oraz w toku czynności kontrolnych.

2. Porozumienia nie mogą dotyczyć podmiotów, o których mowa w art. 13a ustawy – Ordynacja podatkowa, w przypadku nadania im uprawnień organów podatkowych.

3. Jeżeli w aktach sprawy zawarte są informacje podatkowe, których dotyczy wnioszek właściwego organu państwa członkowskiego, przedstawiciele właściwego organu państwa

członkowskiego, w ramach zawartych porozumień, otrzymują kopie dokumentów zawierających te informacje.

Art. 21. Informacje podatkowe otrzymane od właściwego organu państwa członkowskiego można przekazać innemu właściwemu organowi państwa członkowskiego po uprzednim zawiadomieniu właściwego organu państwa członkowskiego, od którego pochodzą te informacje, o zamiarze ich przekazania i niewniesieniu przez ten organ sprzeciwu w terminie 10 dni roboczych od dnia zawiadomienia.

Art. 22. Organ, który otrzymał informacje podatkowe od właściwego organu państwa członkowskiego, przesyła informację zwrotną na temat wykorzystania otrzymanego materiału, jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego zwrócił się o taką informację. Informację zwrotną przesyła się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez organ wiadomości o sposobie wykorzystania otrzymanych informacji.

Art. 23. Wymiana informacji podatkowych, o której mowa w niniejszym dziale, następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu standardowych formularzy, według wzorów określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/2378. W przypadku braku możliwości wymiany informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wymiany dokonuje się w formie pisemnej.

DZIAŁ III

Automatyczna wymiana informacji o rachunkach raportowanych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 24. 1. Ilekroć w niniejszym dziale jest mowa o:

- 1) raportującej instytucji finansowej - rozumie się przez to każdą polską instytucję finansową, z wyjątkiem instytucji wymienionych w art. 30 ust. 1;
- 2) polskiej instytucji finansowej - rozumie się przez to każdą instytucję finansową będącą polskim rezydentem, z wyłączeniem oddziałów i przedstawicielstw tej instytucji finansowej mających siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz każdy oddział i przedstawicielstwo instytucji finansowej, która nie jest polskim rezydentem, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo tej instytucji ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) instytucji finansowej z państwa uczestniczącego - rozumie się przez to każdą instytucję finansową będącą rezydentem w państwie uczestniczącym, z wyłączeniem oddziałów i przedstawicielstw tej instytucji finansowej mających siedzibę poza danym państwem uczestniczącym, oraz każdy oddział instytucji finansowej, która nie jest rezydentem w państwie uczestniczącym, pod warunkiem, że ten oddział ma siedzibę w danym państwie uczestniczącym;
- 4) instytucji finansowej - rozumie się przez to instytucję powierniczą, instytucję depozytową, podmiot inwestujący lub zakład ubezpieczeń;
- 5) instytucji powierniczej - rozumie się przez to każdy podmiot, który - w ramach istotnej części swojej działalności gospodarczej - przechowuje aktywa finansowe na rachunek innych osób, przy czym uważa się, że przechowywanie aktywów finansowych na rachunek innych osób stanowi istotną część działalności gospodarczej podmiotu, jeżeli jego przychody brutto przypadające na przechowywanie aktywów finansowych i na związane z tym usługi finansowe stanowią co najmniej 20 % przychodów brutto tego podmiotu w krótszym z następujących okresów:
 - a) w okresie trzech lat, kończącym się 31 grudnia lub ostatniego dnia roku obrotowego, jeżeli nie są one tożsame, poprzedzającego rok, w którym jest dokonywane ustalenie tego udziału,
 - b) w okresie istnienia tego podmiotu;
- 6) instytucji depozytowej - rozumie się przez to każdy podmiot, który przyjmuje depozyty w ramach prowadzonej działalności bankowej lub podobnej, w tym:
 - a) bank krajowy, bank zagraniczny, oddział banku krajowego za granicą, oddział banku zagranicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.⁶⁾),
 - b) instytucję kredytową oraz oddział instytucji kredytowej w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe,
 - c) spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową oraz Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową;
- 7) podmiocie inwestującym - rozumie się przez to każdy podmiot:
 - a) który w ramach działalności gospodarczej wykonuje głównie co najmniej jedną z następujących czynności lub operacji na rzecz lub w imieniu innych osób:

⁶⁾ Zmiany testu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1844, 1854, 1864, 2281 oraz z 2016 r. poz. 615.

- obrót instrumentami rynku pieniężnego, w szczególności czekami, weksłami, certyfikatami depozytowymi, instrumentami pochodnymi, obrót walutą, obrót pochodnymi instrumentami walutowymi, instrumentami pochodnymi na stopę procentową i indeksowymi instrumentami pochodnymi, obrót zbywalnymi papierami wartościowymi lub towarowymi kontraktami terminowymi typu future,
 - zarządzanie indywidualnym i zbiorowym portfelem aktywów,
 - inne formy inwestowania, administrowania lub zarządzania aktywami finansowymi lub środkami pieniężnymi w imieniu innych osób lub
- b) którego przychody brutto przypadają głównie na inwestowanie lub reinwestowanie aktywów finansowych lub obrót tymi aktywami, jeżeli dany podmiot jest zarządzany przez inny podmiot będący instytucją depozytową, instytucją powierniczą, zakładem ubezpieczeń lub podmiotem inwestującym, o którym mowa w lit. a;
- 8) aktywach finansowych - rozumie się przez to:
- a) papier wartościowy,
 - b) udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - c) ogół praw i obowiązków współnika spółki osobowej,
 - d) towarowy instrument pochodny,
 - e) umowę swapu,
 - f) umowę ubezpieczenia,
 - g) umowę renty,
 - h) jakikolwiek udział, łącznie z kontraktem terminowym typu future, kontraktem terminowym typu forward lub opcją, w aktywie finansowym określonym w lit. a-g papierze wartościowym, w udziale ogółu praw i obowiązków współnika spółki osobowej, towarowym instrumencie pochodnym, umowie swapu, umowie ubezpieczenia lub umowie renty
- przy czym termin aktywa finansowe nie obejmuje bezpośredniego udziału w nieruchomości finansowanego bez wykorzystania długu;
- 9) zakładzie ubezpieczeń - rozumie się przez to krajowy zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844), a także zagraniczny zakład ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 55 tej ustawy;

- 10) rachunku finansowym - rozumie się przez to:
- a) rachunek prowadzony przez instytucję finansową, z wyjątkiem rachunku nieobjętego obowiązkiem raportowania na podstawie art. 29 ust. 2, obejmujący rachunek depozytowy i rachunek powierniczy,
 - b) w przypadku podmiotu inwestującego - jakiegokolwiek udział w kapitale lub w wierzytelnościach danej instytucji finansowej; rachunek finansowy nie obejmuje udziału w kapitale lub w wierzytelnościach podmiotu będącego podmiotem inwestującym wyłącznie dlatego, że:
 - udziela on porad inwestycyjnych klientowi i działa w jego imieniu, lub
 - zarządza portfelami na rzecz klienta i działa w jego imieniu do celów inwestowania aktywów finansowych zdeponowanych w imieniu klienta w instytucji finansowej innej niż taki podmiot lub do celów zarządzania lub administrowania takimi aktywami finansowymi,
 - c) w przypadku instytucji finansowej niewymienionej w lit. a - jakiegokolwiek udział w kapitale lub w wierzytelnościach danej instytucji finansowej, jeżeli dana kategoria udziałów została utworzona w celu uniknięcia raportowania,
 - d) wszelkie pieniężne umowy ubezpieczenia i wszelkie umowy renty, zawarte lub prowadzone przez instytucję finansową, z wyjątkiem niezwiązanych z inwestowaniem, niezbywalnych, natychmiastowo wypłacanych rent dożywotnich, o których mowa w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 i 585), zawieranych z osobą fizyczną, które skutkują wypłatą świadczenia emerytalnego lub rentowego w ramach rachunku nieobjętego obowiązkiem raportowania na podstawie art. 29 ust. 2;
- 11) rachunku depozytowym - rozumie się przez to każdy rachunek prowadzony w celach komercyjnych, rachunek bieżący, oszczędnościowo-rozliczeniowy, terminowy lub oszczędnościowy lub rachunek, którego potwierdzeniem jest certyfikat depozytowy, certyfikat oszczędnościowy, certyfikat zadłużeniowy lub inny podobny instrument, prowadzony przez instytucję finansową w ramach zwykłej działalności bankowej lub podobnej; rachunek depozytowy obejmuje również kwotę posiadaną przez zakład ubezpieczeń na podstawie gwarantowanej umowy inwestycyjnej lub podobnej umowy zobowiązującej do wypłaty lub uznania odsetek z tytułu tych umów;

- 12) rachunku powierniczym - rozumie się przez to rachunek obejmujący co najmniej jeden składnik aktywów finansowych przechowywany na rzecz innej osoby, z wyłączeniem umowy ubezpieczenia lub umowy renty;
- 13) udziale w kapitale - rozumie się przez to również udział w kapitale lub zyskach spółki osobowej będącej instytucją finansową;
- 14) umowie ubezpieczenia - rozumie się przez to umowę, zgodnie z którą zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do wypłacenia określonej kwoty w przypadku zaistnienia określonego zdarzenia obejmującego śmierć, chorobę, wypadek, powstanie odpowiedzialności cywilnej;
- 15) umowie renty - rozumie się przez to umowę, zgodnie z którą jedna ze stron zobowiązuje się względem drugiej do wypłacania świadczeń pieniężnych w danym okresie, ustalonym w całości lub w części lub przez określoną liczbę lat poprzez odniesienie się do oczekiwanej długości życia;
- 16) pieniężnej umowie ubezpieczenia - rozumie się przez to umowę ubezpieczenia zawartą pomiędzy dwoma zakładami ubezpieczeń, która ma wartość pieniężną;
- 17) wartości pieniężnej - rozumie się przez to większą z poniższych wartości: kwotę świadczenia, do uzyskania której ubezpieczający jest uprawniony w momencie wykupu lub wypowiedzenia umowy, określoną bez dokonywania potrąceń z tytułu wcześniejszej rezygnacji z umowy lub pożyczki pod zastaw polisy, lub kwotę, którą ubezpieczający może pożyczyć na mocy umowy lub w związku z umową; wartość pieniężna nie obejmuje kwoty należnej na podstawie umowy ubezpieczenia:
 - a) wyłącznie z tytułu śmierci osoby ubezpieczonej na mocy umowy ubezpieczenia na życie,
 - b) jako świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub świadczenie z tytułu choroby lub inne świadczenie stanowiące odszkodowanie z tytułu straty majątkowej poniesionej na skutek zajścia zdarzenia objętego ubezpieczeniem,
 - c) jako zwrot uprzednio wpłaconych składek z potrąceniem opłat z tytułu kosztów ubezpieczenia, zgodnie z umową ubezpieczenia inną niż inwestycyjna umowa ubezpieczenia na życie lub umowa renty, w związku z odstąpieniem od umowy lub wypowiedzeniem umowy, zmniejszeniem ryzyka ubezpieczeniowego w efektywnym okresie trwania umowy lub zwrot wynikający z błędu księgowego lub podobnego błędu odnoszącego się do składki,

- d) jako premia ubezpieczeniowa dla ubezpieczającego, inna niż premia wypłacana w przypadku wypowiedzenia, pod warunkiem że premia ta dotyczy umowy ubezpieczenia, na podstawie której jedyne świadczenia należne określone są w lit. b,
 - e) jako zwrot składki z tytułu umowy ubezpieczenia, zgodnie z którą składka jest płatna przynajmniej raz w roku, jeżeli kwota składki nie przekracza kolejnej rocznej składki, która będzie należna z tytułu umowy;
- 18) istniejącym rachunku - rozumie się przez to:
- a) rachunek finansowy prowadzony przez raportującą instytucję finansową na dzień 31 sierpnia 2016 r.,
 - b) każdy rachunek finansowy posiadacza rachunku, bez względu na datę otwarcia takiego rachunku, jeżeli:
 - posiadacz rachunku posiada również rachunek finansowy, o którym mowa w lit. a, w raportującej instytucji finansowej lub w podmiocie powiązany będącym raportującą instytucją finansową;
 - raportująca instytucja finansowa traktuje oba powyższe rachunki finansowe oraz wszelkie inne rachunki finansowe danego posiadacza rachunku, które są traktowane jako istniejące rachunki na podstawie lit. b, jako jeden rachunek finansowy do celów spełnienia standardów w zakresie wymogów dotyczących wiedzy określonych w art. 46 ust. 1 oraz do celów ustalenia salda lub wartości któregośkolwiek z rachunków finansowych przy zastosowaniu któregośkolwiek z progów rachunku,
 - w odniesieniu do rachunku finansowego, podlegającego procedurom z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, raportująca instytucja finansowa jest uprawniona do stosowania takich procedur względem danego rachunku finansowego, opierając się na procedurach z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu przeprowadzonych wobec istniejącego rachunku, o którym mowa w lit. a,
 - otwarcie rachunku finansowego nie wymaga dostarczenia przez posiadacza rachunku nowych, dodatkowych lub zmienionych informacji o kliencie, innych niż do celów niniejszej ustawy;

- 19) nowym rachunku - rozumie się przez to rachunek finansowy prowadzony przez raportującą instytucję finansową, otwarty w dniu 1 września 2016 r. lub po tej dacie, chyba że dany rachunek traktuje się jako istniejący rachunek na podstawie pkt 18 lit. b;
- 20) istniejącym rachunku indywidualnym - rozumie się przez to istniejący rachunek posiadany przez co najmniej jedną osobę fizyczną;
- 21) nowym rachunku indywidualnym - rozumie się przez to nowy rachunek posiadany przez co najmniej jedną osobę fizyczną;
- 22) istniejącym rachunku podmiotów - rozumie się przez to istniejący rachunek posiadany przez co najmniej jeden podmiot;
- 23) rachunku o niższej wartości - rozumie się przez to istniejący rachunek indywidualny, którego łączne saldo lub wartość, na dzień 31 sierpnia 2016 r., nie przekraczają kwoty 3 800 000 zł;
- 24) rachunku o wysokiej wartości - rozumie się przez to istniejący rachunek indywidualny, którego łączne saldo lub wartość na dzień 31 sierpnia 2016 r. lub na dzień 31 grudnia któregośkolwiek z kolejnych lat przekraczają kwotę 3 800 000 zł;
- 25) nowym rachunku podmiotów - rozumie się przez to nowy rachunek posiadany przez co najmniej jeden podmiot;
- 26) osobie raportowanej - rozumie się przez to osobę z państwa uczestniczącego oraz osobę z państwa trzeciego inną niż:
 - a) spółka kapitałowa, której akcje są przedmiotem regularnego obrotu na co najmniej jednym uznanym rynku papierów wartościowych,
 - b) spółka będąca podmiotem powiązaniem spółki określonej w lit. a,
 - c) podmiot rządowy, o którym mowa w art. 30 ust. 2,
 - d) organizacja międzynarodowa, o której mowa w art. 30 ust. 3,
 - e) bank centralny, o którym mowa w art. 30 ust. 4,
 - f) instytucja finansowa;
- 27) osobie z państwa uczestniczącego - rozumie się przez to osobę fizyczną lub podmiot będący rezydentem w państwie uczestniczącym na podstawie prawa podatkowego tego państwa uczestniczącego, lub masę spadkową po osobie zmarłej, która była rezydentem w państwie uczestniczącym; podmioty takie jak spółka osobowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna lub podobne porozumienie prawne, niemające rezydencji do celów podatkowych traktuje się jako rezydenta w państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu tego podmiotu;

- 28) osobie z państwa trzeciego - rozumie się przez to osobę fizyczną lub podmiot będący rezydentem w państwie trzecim na podstawie prawa podatkowego tego państwa trzeciego, lub masę spadkową po osobie zmarłej, która była rezydentem państwa trzeciego; podmioty takie jak spółka osobowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna lub podobne porozumienie prawne, niemające rezydencji do celów podatkowych traktuje się jako rezydenta w państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu tego podmiotu;
- 29) państwie trzecim - rozumie się przez to inne, niż Rzeczpospolita Polska oraz Stany Zjednoczone Ameryki, państwo lub terytorium, które nie jest państwem uczestniczącym;
- 30) państwie uczestniczącym - rozumie się przez to:
- a) inne, niż Rzeczpospolita Polska, państwo członkowskie Unii Europejskiej,
 - b) inne niż Stany Zjednoczone Ameryki państwo lub terytorium, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła porozumienie stanowiące podstawę do automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych i które zostało wymienione w obwieszczeniu wydanym na podstawie ust. 5,
 - c) inne niż Stany Zjednoczone Ameryki państwo lub terytorium wymienione w wykazie opublikowanym przez Komisję, z którym Unia Europejska zawarła porozumienie stanowiące podstawę do automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych i które zostało wymienione w obwieszczeniu wydanym na podstawie ust. 5;
- 31) osobie kontrolującej - rozumie się przez to beneficjenta rzeczywistego, o którym mowa w art. 2 ust. 1a ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299 i 615);
- 32) NFE - rozumie się przez to podmiot, który nie jest instytucją finansową;
- 33) pasywnym NFE - rozumie się przez to:
- a) NFE niebędący aktywnym NFE,
 - b) podmiot inwestujący, o którym mowa w pkt 7 lit. b niebędący instytucją finansową z państwa uczestniczącego;
- 34) aktywnym NFE - rozumie się przez to NFE spełniający jedno z następujących kryteriów:
- a) mniej niż 50 % dochodu brutto NFE za poprzedni rok kalendarzowy lub inny odpowiedni okres sprawozdawczy stanowi dochód pasywny, przez który rozumie

się przychody z dywidend i inne przychody z udziału w zyskach osób prawnych, przychody ze zbycia udziałów (akcji), wierzytelności, odsetek i pożytków od wszelkiego rodzaju pożyczek, poręczeń i gwarancji, a także przychody z praw autorskich, praw własności przemysłowej, w tym z tytułu zbycia tych praw, a także zbycia i realizacji praw z instrumentów finansowych, oraz mniej niż 50 % aktywów posiadanych przez NFE w trakcie poprzedniego roku kalendarzowego stanowią aktywa, które przynoszą dochód pasywny lub są posiadane dla osiągnięcia dochodu pasywnego,

- b) akcje NFE są przedmiotem regularnego obrotu na uznanym rynku papierów wartościowych lub NFE jest podmiotem powiązaniem podmiotu, którego akcje są przedmiotem regularnego obrotu na uznanym rynku papierów wartościowych,
- c) NFE jest podmiotem rządowym, organizacją międzynarodową, bankiem centralnym lub podmiotem będącym w całości własnością co najmniej jednego z tych podmiotów,
- d) wszystkie czynności dokonywane przez NFE obejmują posiadanie, w całości lub w części, wyemitowanych akcji jednostek zależnych, lub zapewnienie finansowania i świadczenia usług tym jednostkom, które prowadzą działalność w branżach lub sektorach innych niż działalność instytucji finansowej; podmiot nie kwalifikuje się do tego statusu, jeżeli działa jako fundusz private equity, fundusz venture capital, fundusz typu leveragedbuyout (LBO) lub jakkolwiek inny instrument inwestycyjny, którego celem jest nabycie lub finansowanie spółek, a następnie posiadanie udziałów w tych spółkach jako aktywów trwałych do celów inwestycji,
- e) NFE nie prowadzi działalności gospodarczej i nie prowadził wcześniej takiej działalności, jednakże inwestuje kapitał w aktywa z zamiarem prowadzenia działalności innej niż działalność instytucji finansowej, pod warunkiem że upłynął okres 24 miesięcy od dnia utworzenia tego NFE,
- f) NFE nie był instytucją finansową przez ubiegłe pięć lat oraz jest w trakcie procesu likwidacji aktywów lub reorganizacji z zamiarem kontynuowania lub wznowienia działalności w zakresie innym niż działalność instytucji finansowej,
- g) NFE zajmuje się głównie transakcjami finansowymi lub zabezpieczającymi z podmiotami powiązanymi, które nie są instytucjami finansowymi, lub na rzecz tych podmiotów oraz nie zapewnia finansowania ani nie świadczy usług zabezpieczających na rzecz innego podmiotu niebędącego podmiotem

powiązanych, pod warunkiem że grupa tych powiązanych podmiotów prowadzi przede wszystkim działalność inną niż działalność instytucji finansowej,

h) NFE spełnia łącznie następujące kryteria:

- został utworzony i działa w swoim państwie rezydencji wyłącznie dla celów religijnych, charytatywnych, naukowych, artystycznych, kulturalnych, sportowych lub edukacyjnych, lub został utworzony i działa w tym państwie jako organizacja zawodowa, organizacja przedsiębiorców, izba handlowa, organizacja pracy, organizacja rolnicza lub ogrodnicza, organizacja obywatelska lub organizacja prowadzona wyłącznie w celu wspierania opieki społecznej,
- jest zwolniony z podatku dochodowego w państwie rezydencji,
- nie posiada udziałowców ani członków, którzy są właścicielami lub beneficjentami jego dochodu lub aktywów,
- mające zastosowanie przepisy państwa rezydencji NFE lub jego dokumenty założycielskie nie pozwalają na przekazanie ani wykorzystanie jego dochodu lub aktywów na rzecz osoby prywatnej lub podmiotu niebędącego podmiotem charytatywnym, z wyjątkiem gdy dokonywane są zgodnie z prowadzoną przez NFE działalnością charytatywną, zapłaty rozsądnego wynagrodzenia za wykonane usługi lub zapłaty odzwierciedlającej uczciwą wartość rynkową nabytego przez ten podmiot majątku,
- mające zastosowanie przepisy państwa rezydencji NFE lub jego dokumenty założycielskie wymagają, aby w przypadku likwidacji lub rozwiązania tego NFE wszystkie jego aktywa zostały przekazane podmiotowi rządowemu lub innej organizacji pożytku publicznego, lub przypadły w udziale rządowi państwa rezydencji tego NFE lub jednostce terytorialnej niższego szczebla danego państwa;

35) posiadacz rachunku - rozumie się przez to osobę wymienioną lub zidentyfikowaną jako posiadacz rachunku finansowego przez instytucję finansową, która prowadzi ten rachunek z tym, że:

- w przypadku osoby, innej niż instytucja finansowa, posiadającej rachunek finansowy w imieniu lub na rzecz innej osoby jako przedstawiciel, powiernik, pełnomocnik, doradca inwestycyjny lub pośrednik, nie jest ona traktowana jako

posiadająca rachunek w rozumieniu niniejszej ustawy, lecz posiadającym rachunek jest ta inna osoba,

- w przypadku pieniężnych umów ubezpieczenia lub umów renty za posiadacza rachunku uznaje się każdą osobę uprawnioną do otrzymania wartości pieniężnej lub do dokonania zmiany beneficjenta umowy, a w przypadku gdy brak jest osoby upoważnionej do otrzymania wartości pieniężnej lub do dokonania zmiany beneficjenta, za posiadacza rachunku uważa się każdą osobę wskazaną z nazwiska w umowie jako właściciel oraz każdą osobę, której przysługuje prawo do otrzymania płatności na warunkach tej umowy; w momencie wymagalności pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty każda osoba uprawniona do otrzymania płatności z tytułu umowy uznawana jest za posiadacza rachunku;
- 36) procedury z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu – określone w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz w wewnętrznych procedurach raportujących instytucji finansowych zasady stosowania przez te instytucje środków bezpieczeństwa finansowego wobec klienta;
- 37) podmiocie - rozumie się przez to osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w tym spółkę niemającą osobowości prawnej;
- 38) podmiocie powiązany - rozumie się przez to podmiot kontrolowany przez drugi podmiot, podmioty pozostające pod wspólną kontrolą, lub podmioty będące podmiotami inwestującymi w rozumieniu pkt 7 lit. b, które są wspólnie zarządzane, pod warunkiem, że zarządzanie spełnia wymogi odpowiedniej staranności nałożone na takie podmioty inwestujące; w tym celu kontrola obejmuje ponad 50 %, bezpośredni lub pośredni, udział w prawie głosu i w wartości podmiotu;
- 39) TIN - rozumie się przez to numer identyfikacyjny podatnika lub jego funkcjonalny odpowiednik w przypadku braku takiego numeru, stosowany przez państwo rezydencji do identyfikacji osoby fizycznej lub podmiotu w celach podatkowych;
- 40) dowodzie w postaci dokumentu - rozumie się przez to:
 - a) certyfikat rezydencji, o którym mowa w art. 5a pkt 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w art. 4a pkt 12 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,

- b) w przypadku osoby fizycznej - każdy ważny dowód tożsamości wystawiony przez upoważniony organ rządowy, który wskazuje tożsamość osoby fizycznej i jest używany do jej identyfikacji,
 - c) w przypadku podmiotu - każdą urzędową dokumentację wystawioną przez upoważniony organ rządowy, zawierającą nazwę podmiotu oraz adres głównego miejsca prowadzenia działalności w danym państwie będącym - w ocenie tego podmiotu - miejscem jego rezydencji, albo wskazującym państwo, w którym podmiot ten został zarejestrowany lub utworzony; w odniesieniu do istniejących rachunków podmiotów raportujące instytucje finansowe mogą użyć jako dowodu w postaci dokumentu każdej klasyfikacji znajdującej się w dokumentacji raportującej instytucji finansowej w odniesieniu do danego posiadacza rachunku, utrwalonej przez daną raportującą instytucję finansową zgodnie z jej normalną praktyką biznesową do celów procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu lub do celów określonych w przepisach prawa innych niż cele podatkowe, która została:
 - określona na podstawie znormalizowanego systemu kodowania działalności gospodarczej oraz
 - wdrożona przez daną raportującą instytucję finansową przed datą wykorzystaną do zaklasyfikowania danego rachunku finansowego jako rachunku istniejącego, pod warunkiem że raportująca instytucja finansowa nie posiada informacji o tym, że ta klasyfikacja jest niepoprawna lub nierzetelna;
 - d) każde zbadane sprawozdanie finansowe, raport kredytowy wystawiony przez osobę trzecią, wniosek o ogłoszenie upadłości oraz sprawozdanie organu nadzoru nad rynkiem papierów wartościowych;
- 41) znormalizowanym systemie kodowania działalności gospodarczej - rozumie się przez to system kodujący używany do klasyfikowania przedsiębiorstw według rodzaju działalności do celów innych niż cele podatkowe;
- 42) grupowej pieniężnej umowie ubezpieczenia - rozumie się przez to pieniężną umowę ubezpieczenia, zapewniającą ochronę ubezpieczeniową osób fizycznych, które przystąpiły do umowy za pośrednictwem pracodawcy, izby gospodarczej, związku zawodowego lub innego stowarzyszenia lub grupy oraz przewiduje zapłatę składki od każdego członka grupy lub członka kategorii w ramach grupy, która jest określona bez

względu na indywidualne cechy zdrowotne inne niż wiek, płeć i nałóg palenia danego członka lub kategorii członków danej grupy;

- 43) grupowej umowie renty - rozumie się przez to umowę renty, na podstawie której uprawnionymi są osoby fizyczne, które przystąpiły do umowy za pośrednictwem pracodawcy, stowarzyszenia, związku zawodowego lub innej grupy;
- 44) procedurach sprawozdawczych - rozumie się przez to określone w niniejszym dziale zasady przekazywania informacji o rachunkach finansowych objętych obowiązkiem raportowania;
- 45) procedurach należytej staranności - rozumie się przez to określone w niniejszym dziale zasady weryfikacji rachunków finansowych i identyfikacji rachunków objętych obowiązkiem raportowania.

2. Uznaje się, że podmiot wykonuje głównie co najmniej jedną z czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, lub że przychody brutto podmiotu przypadają głównie na inwestowanie lub reinwestowanie aktywów finansowych lub obrót tymi aktywami, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. b, jeżeli przychody brutto danego podmiotu przypadające na odpowiednie czynności stanowią co najmniej 50 % przychodów brutto tego podmiotu w krótszym z następujących okresów:

- 1) okresie trzech lat, kończącym się 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest dokonywane ustalenie tego udziału, lub
- 2) okresie istnienia tego podmiotu.

3. Uznaje się, że rachunek finansowy jest prowadzony przez instytucję finansową, która:

- 1) w przypadku rachunku powierniczego - przechowuje aktywa na rachunku, w tym instytucję finansową, która posiada aktywa we własnym imieniu, ale na rzecz posiadacza rachunku w takiej instytucji;
- 2) w przypadku rachunku depozytowego - jest zobowiązana do dokonywania płatności w odniesieniu do danego rachunku, z wyłączeniem przedstawiciela instytucji finansowej, bez względu na to, czy taki przedstawiciel jest instytucją finansową;
- 3) w przypadku jakiegokolwiek udziału w kapitale lub w wierzytelnościach instytucji finansowej stanowiącego rachunek finansowy - posiada taki udział w kapitale lub w wierzytelności;
- 4) w przypadku pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty - jest zobowiązana do dokonywania płatności w odniesieniu do danej umowy.

4. Adresem głównego miejsca prowadzenia działalności podmiotu jest miejsce faktycznego zarządu, z tym że adresem głównego miejsca prowadzenia działalności podmiotu nie jest:

- 1) adres instytucji finansowej, w której podmiot ma rachunek, skrytkę pocztową lub adres wykorzystywany wyłącznie do celów korespondencji, chyba że taki adres jest jedynym adresem wykorzystywanym przez dany podmiot i pojawia się jako adres zarejestrowany w jego dokumentach organizacyjnych;
- 2) adres przekazany z zastrzeżeniem instrukcji przechowywania wszelkiej korespondencji przychodzącej na ten adres.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listę państw, o których mowa w ust. 1 pkt 30 lit b-c w terminie do 15 października każdego roku kalendarzowego.

Art. 25. 1. Na potrzeby stosowania przepisów niniejszego działu przyjmuje się, że instytucja finansowa jest rezydentem państwa, w którym zgodnie z prawem tego państwa podlega opodatkowaniu podatkiem od dochodów z uwagi na jej siedzibę lub zarząd lub inne kryterium o podobnym charakterze.

2. W przypadku braku możliwości określenia rezydencji instytucji finansowej w oparciu o zasadę przewidzianą w ust. 1, w tym w przypadku instytucji finansowych podlegających, zgodnie z prawem danego państwa, opodatkowaniu od dochodów na poziomie ich wspólników lub członków, przyjmuje się, że instytucja finansowa jest rezydentem w państwie, w którym:

- 1) jest zarejestrowana;
- 2) posiada miejsce faktycznego zarządu lub
- 3) podlega nadzorowi finansowemu.

3. W przypadku gdy zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1-2 instytucja finansowa jest rezydentem w co najmniej dwóch państwach przyjmuje się, że instytucja finansowa podlega procedurom sprawozdawczym i procedurom należytej staranności w odniesieniu do danego rachunku finansowego w państwie, w którym prowadzi ten rachunek.

Art. 26. 1. Określone w niniejszym dziale kwoty progowe ulegają, począwszy od 2016 r., aktualizacji na następny rok kalendarzowy, przy zastosowaniu średniego kursu dolara amerykańskiego w okresie od 1 dnia roboczego października poprzedzającego dany rok do 1

dnia roboczego października danego roku ustalonego na podstawie tabel kursów średnich walut obcych.

2. Podstawę do aktualizacji, o której mowa w ust. 1, stanowią kwoty progowe określone w załączniku I do dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 359 z 16.12.2014, str. 1) odpowiadające poszczególnym kwotom progowym określonym w niniejszym dziale.

3. Jeżeli stosunek średniego kursu dolara amerykańskiego na dany rok kalendarzowy do średniego kursu dolara amerykańskiego za rok poprzedni nie przekracza 3%, kwoty progowe nie ulegają przeliczeniu.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, nie później niż do dnia 31 października każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów kwoty progowe, obowiązujące w następnym roku kalendarzowym, zaktualizowane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1-3, zaokrąglając je w górę do pełnych setek tysięcy złotych.

Rozdział 2

Obowiązki raportujących instytucji finansowych

Art. 27. 1. Raportujące instytucje finansowe są obowiązane do:

- 1) weryfikacji rachunków finansowych;
- 2) identyfikacji rachunków finansowych objętych obowiązkiem raportowania;
- 3) utrwalania w prowadzonym rejestrze czynności podejmowanych w ramach wykonywania obowiązków określonych w punktach 1-2;
- 4) gromadzenia i utrwalenia wszelkiej dokumentacji wymaganej przy wykonywaniu obowiązków, o których mowa w punktach 1-2, w tym w szczególności oświadczeń posiadaczy rachunków oraz dowodów w postaci dokumentów;
- 5) sporządzenia i przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji, o których mowa w art. 31 ust. 1, dotyczących każdego rachunku finansowego objętego obowiązkiem raportowania.

2. Na potrzeby wykonywania obowiązków określonych w ust. 1 pkt 1-2 i 5 raportujące instytucje finansowe stosują procedury należytej staranności oraz procedury sprawozdawcze.

3. Rejestr czynności, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, powinien zawierać w szczególności numer rachunku finansowego oraz dane identyfikacyjne posiadacza rachunku, jak również datę, rodzaj oraz opis przeprowadzonej czynności.

Art. 28. 1. Raportujące instytucje finansowe przechowują:

- 1) rejestr czynności, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3,
- 2) dokumentację, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 4,
- 3) informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1

- dotyczące każdego rachunku finansowego objętego obowiązkiem przez okres pięciu lat licząc od końca roku, w którym powstał obowiązek przekazania informacji o tym rachunku zgodnie z art. 31.

2. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału oraz przekształcenia raportującej instytucji finansowej do przechowywania informacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.⁷⁾).

Art. 29. 1. Obowiązkiem raportowania objęte są rachunki finansowe prowadzone przez raportującą instytucję finansową i znajdujące się w posiadaniu co najmniej jednej osoby raportowanej lub pasywnego NFE kontrolowanego przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną, pod warunkiem, że zostaną one zidentyfikowane jako takie na podstawie procedur należytej staranności, zwane dalej „rachunkami raportowanymi”.

2. Z obowiązku raportowania wyłączone są następujące rachunki:

- 1) rachunek emerytalny lub rentowy spełniający następujące warunki:
 - a) rachunek podlega regulacji jako osobiste konto emerytalne lub jest częścią zarejestrowanego lub regulowanego planu emerytalnego lub rentowego, prowadzonego w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych lub rentowych, w tym renty inwalidzkiej lub świadczenia z tytułu śmierci,
 - b) rachunek korzysta z ulg podatkowych, co oznacza, że wpłacane składki, które co do zasady byłyby opodatkowane, podlegają odliczeniu lub wyłączeniu z dochodu posiadacza rachunku lub są opodatkowane według stawki obniżonej bądź

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613, z 2014 r. poz. 768, 1100, z 2015 r. poz. 4, 978, 1045, 1166, 1333, 1844, 1893, z 2016 r. poz. 615.

opodatkowanie dochodu z inwestycji z danego rachunku jest odroczone lub podlega stawce obniżonej,

- c) wymagane jest coroczne przekazywanie organom podatkowym informacji dotyczących rachunku,
- d) wypłaty z rachunku uzależnione są od osiągnięcia określonego wieku emerytalnego, od inwalidztwa lub od śmierci, lub wypłata środków przed wystąpieniem tych zdarzeń skutkuje nałożeniem kar,
- e) ustalona wysokość rocznych składek nie może przekroczyć kwoty 200 000 zł albo ustalony maksymalny limit składek możliwych do wpłacenia na rachunek nie może przekroczyć kwoty 3 800 000 zł, przy zastosowaniu do każdego z tych warunków zasad sumowania rachunków określonych w art. 41-42; przy czym nie uznaje się, że rachunek finansowy nie spełnia takiego wymogu tylko dlatego, że może otrzymywać aktywa lub środki przenoszone z rachunku finansowego spełniającego wymogi określone w pkt 1 lub 2, lub z funduszu emerytalnego lub rentowego spełniającego wymogi określone dla powszechnego funduszu emerytalnego, zamkniętego funduszu emerytalnego lub funduszu emerytalnego podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego,

2) rachunek spełniający następujące wymogi:

- a) rachunek podlega regulacji jako instrument inwestycyjny do celów innych niż emerytury i jest regularnie przedmiotem obrotu na rynku papierów wartościowych bądź rachunek podlega regulacji jako instrument oszczędnościowy do celów innych niż emerytury,
- b) rachunek korzysta z ulg podatkowych, co oznacza, że wpłacane składki, które co do zasady byłyby opodatkowane, podlegają odliczeniu lub wyłączeniu z dochodu posiadacza rachunku lub są opodatkowane według stawki obniżonej bądź opodatkowanie dochodu z inwestycji z danego rachunku jest odroczone lub podlega stawce obniżonej,
- c) wypłaty z rachunku uzależnione są od spełnienia określonych kryteriów odnoszących się do celu rachunku inwestycyjnego lub oszczędnościowego, lub wypłata środków przed spełnieniem tych kryteriów skutkuje nałożeniem kar,
- d) ustalona wysokość rocznych składek nie może przekroczyć kwoty 200 000 zł, przy zastosowaniu zasad sumowania rachunków określonych w art. 41-42; przy czym nie można uznać, że rachunek finansowy nie spełnia takiego wymogu tylko

dlatego, że taki rachunek finansowy może otrzymywać aktywa lub środki przenoszone z rachunku finansowego spełniającego wymogi określone w pkt 1 lub 2, lub z co najmniej jednego funduszu emerytalnego lub rentowego spełniającego wymogi określone dla powszechnego funduszu emerytalnego, zamkniętego funduszu emerytalnego lub funduszu emerytalnego podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego,

- 3) umowa ubezpieczenia na życie, w przypadku której okres ważności ubezpieczenia upłynie zanim osoba ubezpieczona osiągnie wiek 90 lat, pod warunkiem że umowa spełnia następujące wymogi:
 - a) składki wpłacane okresowo, których wysokość nie ulega zmniejszeniu w trakcie trwania umowy, są płatne co najmniej raz w roku w okresie obowiązywania umowy lub do momentu, gdy ubezpieczony osiągnie wiek 90 lat, w zależności od tego, który z tych okresów jest krótszy,
 - b) w umowie nie określono wartości umowy, do której jakkolwiek osoba miałaby dostęp w drodze wypłaty środków, zaciągnięcia pożyczki lub w inny sposób, bez uprzedniego wypowiedzenia umowy,
 - c) kwota wypłacana w przypadku odstąpienia od umowy lub wypowiedzenia umowy, z wyłączeniem świadczenia z tytułu śmierci, nie może przekroczyć łącznej wysokości wpłaconych składek, pomniejszonej o sumę opłat z tytułu śmiertelności, zachorowalności oraz innych kosztów niezależnie od tego, czy zostały faktycznie nałożone, za okres lub okresy obowiązywania umowy oraz wszelkich kwot wypłaconych przed odstąpieniem od umowy lub wypowiedzeniem umowy,
 - d) prawa wynikające z umowy nie zostały przeniesione na cesjonariusza w zamian za korzyść majątkową,
- 4) rachunek wchodzący wyłącznie w skład masy spadkowej, jeżeli dokumentacja dla tego rachunku zawiera kopię testamentu zmarłego lub akt zgonu,
- 5) rachunek utworzony w związku z:
 - a) postanowieniem lub wyrokiem sądu,
 - b) obowiązkiem instytucji finansowej obsługującej pożyczkę zabezpieczoną nieruchomością, dotyczącym przeznaczenia części płatności wyłącznie w celu ułatwienia płatności podatków lub ubezpieczeń związanych z nieruchomością w późniejszym terminie,

- c) obowiązkiem instytucji finansowej dotyczącym wyłącznie ułatwienia płatności podatków w późniejszym terminie,
- d) sprzedażą, zamianą lub dzierżawą bądź najmem nieruchomości lub ruchomości, pod warunkiem że rachunek spełnia następujące wymogi:
 - rachunek jest finansowany wyłącznie z zadatków, zaliczek, depozytów w wysokości odpowiedniej dla zabezpieczenia zobowiązania bezpośrednio związanego z transakcją, z podobnych płatności lub z aktywów finansowych, które są zdeponowane na rachunku w związku ze sprzedażą, zamianą lub dzierżawą bądź najmem mienia,
 - rachunek został utworzony i jest wykorzystywany wyłącznie w celu zabezpieczenia zobowiązania: nabywcy - do zapłaty ceny nabycia mienia, sprzedawcy - do pokrycia wszelkich zobowiązań warunkowych oraz wydzierżawiającego, dzierżawcy, wynajmującego lub najemcy - do zapłaty za wszelkie szkody dotyczące przedmiotu dzierżawy bądź najmu stosownie do postanowień umowy dzierżawy bądź najmu,
 - aktywa pozostające na rachunku, w tym uzyskane z niego dochody, będą wypłacone lub w inny sposób przekazane na rzecz nabywcy, sprzedawcy, wydzierżawiającego, dzierżawcy, wynajmującego lub najemcy do momentu sprzedaży, zamiany, wykupu mienia albo wygaśnięcia dzierżawy lub najmu, w tym również w celu spełnienia zobowiązań danej osoby,
 - rachunek nie jest rachunkiem depozytu zabezpieczającego ani podobnym rachunkiem utworzonym w związku ze sprzedażą lub zamianą składnika aktywów finansowych,
 - rachunek nie jest powiązany z rachunkiem, o którym mowa w pkt 6;
- 6) rachunek depozytowy spełniający następujące wymogi:
 - a) rachunek istnieje wyłącznie dlatego, że klient dokonuje płatności przekraczającej saldo debetowe w odniesieniu do karty kredytowej lub innego instrumentu kredytu odnawialnego, a nadpłacona kwota nie jest natychmiast zwracana klientowi,
 - b) począwszy od dnia 1 września 2016 r. lub przed tym dniem dana instytucja finansowa wdroży politykę i procedury zapobiegające dokonaniu przez klienta nadpłaty przekraczającej kwotę 200 000 zł albo zapewniające, aby wszelkie nadpłacone przez klienta kwoty przekraczające tę kwotę były temu klientowi zwracane w ciągu 60 dni; nadpłata klienta nie odnosi się do salda dodatniego w

zakresie spornych obciążeń, obejmuje jednak salda dodatnie wynikające ze zwrotów towarów,

- 7) inny rachunek mający podobne cechy do jednego z rachunków wskazanych w pkt 1-6 oraz jest ujęty w wykazie rachunków wyłączonych, o którym mowa w art. 8 ust. 7a Dyrektywy 2011/16/UE, pod warunkiem że z działalnością tego podmiotu związane jest niskie ryzyko wykorzystania do uchylecia się od opodatkowania i przyznanie temu podmiotowi statusu rachunku wyłączonego nie zagraża realizacji celów niniejszej ustawy.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz rachunków wyłączonych, o których mowa ust. 2 pkt 7, mając na uwadze wymagania określone w tym przepisie.

Art. 30. 1. Z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 27, jest wyłączona każda polska instytucja finansowa będąca:

- 1) podmiotem rządowym, organizacją międzynarodową lub bankiem centralnym, w zakresie w jakim nie dokonuje płatności wynikającej ze zobowiązania związanego z komercyjną działalnością finansową odpowiadającą działalności prowadzonej przez zakład ubezpieczeń, instytucję powierniczą lub instytucję depozytową;
- 2) powszechnym funduszem emerytalnym, zamkniętym funduszem emerytalnym, funduszem emerytalnym podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego, lub kwalifikowanym wystawcą kart kredytowych;
- 3) innym podmiotem, który ma podobne cechy do jednego z podmiotów wskazanych w pkt 1 i 2 oraz jest ujęty w wykazie nieraportujących instytucji finansowych, o którym mowa w art. 8 ust. 7a Dyrektywy 2011/16/UE, pod warunkiem, że z działalnością tego podmiotu związane jest niskie ryzyko wykorzystania do uchylecia się od opodatkowania i przyznanie temu podmiotowi statusu nieraportującej instytucji finansowej nie zagraża realizacji celów niniejszej ustawy;
- 4) zwolnionym przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania.

2. Przez podmiot rządowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 rozumie się:

- 1) rząd jakiegokolwiek państwa;
- 2) jednostki terytorialne niższego szczebla jakiegokolwiek państwa w tym stany, prowincje, okręgi, województwa, powiaty lub gminy;
- 3) agencję lub instytucję jakiegokolwiek państwa będące w całości własnością danego państwa lub jednostek wymienionych w pkt 1 i 2;

- 4) każdą osobę, organizację, agencję, urząd, fundusz, instytucję lub inny organ, niezależnie od tego, w jaki sposób zostały one ustanowione, stanowiące organ sprawujący władzę w jakimkolwiek państwie, pod warunkiem, że dochody netto tego organu są zapisywane na jego własnym rachunku lub na innych rachunkach danego państwa i żadna część tych dochodów nie przynosi korzyści osobie prywatnej, z wyłączeniem osoby, która sprawuje władzę, jest urzędnikiem lub zarządcą działającym w interesie prywatnym;
- 5) podmiot kontrolowany przez państwa, przez który rozumie się podmiot prawny odrębny od państwa, pod warunkiem że:
 - a) podmiot ten jest w całości własnością innego podmiotu rządowego i jest kontrolowany bezpośrednio lub za pośrednictwem podmiotu kontrolowanego przez inny podmiot rządowy,
 - b) dochody netto tego podmiotu są zapisywane na jego własnym rachunku lub na rachunkach innego podmiotu rządowego i żadna część tych dochodów nie przynosi korzyści osobie prywatnej,
 - c) po rozwiązaniu tego podmiotu jego aktywa powierzane są innemu podmiotowi rządowemu.

3. Przez organizację międzynarodową, o której mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się:

- 1) organizację międzynarodową:
 - a) w skład której wchodzi głównie rządy,
 - b) która zawarła z danym państwem porozumienie w sprawie lokalizacji jej siedziby lub inne podobne porozumienie,
 - c) której dochód nie przynosi korzyści osobom prywatnym;

- 2) agencję lub instytucję będące w całości własnością podmiotu, o którym mowa w pkt 1.

4. Przez bank centralny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się instytucję określoną przez prawo lub wyznaczoną przez rząd jako centralny organ - inny niż rząd danego państwa - emitujący instrumenty przeznaczone do obiegu jako waluta niezależnie od tego, czy instytucja ta jest w całości lub w części własnością tego państwa.

5. Przez powszechny fundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się fundusz utworzony w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych, rentowych lub świadczeń z tytułu śmierci oraz jakiegokolwiek kombinacji tych świadczeń, na rzecz obecnych lub byłych pracowników co najmniej jednego pracodawcy lub osób przez nich wskazanych, pod warunkiem że fundusz:

- 1) nie ma żadnego beneficjenta, który miałby prawo do więcej niż 5 % aktywów funduszu;

- 2) zapewnia przekazywanie właściwym organom podatkowym informacji o beneficjentach i wnoszonych przez nich składkach na rzecz funduszu;
- 3) spełnia co najmniej jeden z następujących wymogów:
 - a) jest zwolniony z opodatkowania od dochodów z inwestycji lub opodatkowanie takich dochodów jest odroczone lub podlega stawce obniżonej, ze względu na status funduszu jako programu emerytalnego,
 - b) co najmniej 50 % całkowitych składek na rzecz funduszu innych niż przeniesienie aktywów z innych programów wymienionych w ust. 5-7 lub z rachunków emerytalnych i rentowych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, pochodzi z wpłat pracodawców,
 - c) przenoszenie środków lub wypłaty z funduszu są dozwolone tylko w przypadku wystąpienia zdarzeń związanych z przejściem na emeryturę, niepełnosprawnością lub śmiercią, z wyjątkiem przenoszenia środków do innych funduszy emerytalnych, o których mowa w ust. 5-7, lub do rachunków emerytalnych i rentowych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, lub dokonanie przeniesienia lub wypłaty środków przed wystąpieniem określonego zdarzenia skutkuje nałożeniem kar,
 - d) składki wpłacane przez pracowników do funduszu, inne niż określone jako dozwolone wpłaty uzupełniające, są ograniczone zależnie od dochodu pracownika lub nie mogą przekroczyć kwoty 200 000 zł rocznie, przy zastosowaniu zasad sumowania rachunków określonych w art. 41-42.

6. Przez zamknięty fundusz emerytalny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się fundusz utworzony w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych, rentowych lub świadczeń z tytułu śmierci na rzecz obecnych lub byłych pracowników co najmniej jednego pracodawcy lub na rzecz osób wskazanych przez takich pracowników, pod warunkiem że:

- 1) fundusz liczy mniej niż 50 uczestników;
- 2) fundusz jest finansowany przez co najmniej jednego pracodawcę, który nie jest podmiotem inwestującym ani pasywnym NFE;
- 3) składki pracownika i pracodawcy na rzecz funduszu, z wyjątkiem przenoszenia aktywów z innych rachunków emerytalnych i rentowych, o których mowa art. 29 ust. 2 pkt 1, są ograniczone poprzez odniesienie do wysokości wypracowanego dochodu i wynagrodzenia pracownika;
- 4) uczestnicy, którzy nie są rezydentami państwa uczestniczącego, w którym dany fundusz został utworzony, nie są uprawnieni do więcej niż 20 % aktywów funduszu;

5) fundusz zapewnia przekazywanie informacji organom podatkowym.

7. Przez fundusz emerytalny podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się fundusz utworzony przez podmiot rządowy, organizację międzynarodową lub bank centralny w celu zapewnienia świadczeń emerytalnych, rentowych lub świadczeń z tytułu śmierci na rzecz beneficjentów lub uczestników będących obecnymi lub byłymi pracownikami, osobami wskazanymi przez takich pracowników lub niebędących obecnymi lub byłymi pracownikami, jeżeli świadczenia zapewniane takim beneficjentom lub uczestnikom są wypłacane w zamian za usługi wykonane na rzecz podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego.

8. Przez kwalifikowanego wystawcę kart kredytowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się instytucję finansową spełniającą następujące wymogi:

- 1) jest instytucją finansową tylko dlatego, że jest wydawcą karty płatniczej będącej kartą kredytową, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 873, z późn. zm.⁸⁾), akceptującym depozyty tylko wtedy, gdy klient dokonuje płatności przekraczającej saldo debetowe karty, a nadpłacona kwota nie jest natychmiast zwracana klientowi;
- 2) począwszy od dnia 1 września 2016 r. lub przed tym dniem wdrożyła politykę i procedury zapobiegające dokonaniu przez klienta nadpłaty przekraczającej kwoty 200 000 zł, albo zapewniające, aby wszelkie nadpłacone przez klienta kwoty przekraczające tę kwotę, były temu klientowi zwracane w ciągu 60 dni, każdorazowo przy zastosowaniu zasad sumowania rachunków określonych w art. 41-42; w tym celu pojęcie nadpłata nie odnosi się do salda dodatniego w zakresie spornych obciążeń, obejmuje jednak salda dodatnie wynikające ze zwrotów towarów.

9. Przez zwolnione przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, rozumie się podmiot inwestujący regulowany przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 157, z późn. zm.⁹⁾), pod warunkiem, że wszystkie udziały w tym przedsiębiorstwie są w posiadaniu osób fizycznych lub podmiotów niebędących osobami raportowanymi, z wyjątkiem pasywnego NFE kontrolowanego przez osoby kontrolujące będące osobami raportowanymi, lub wszystkie te

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1916, z 2015 r. 1764, 1830, 1893.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 73, 978, 1260, 1357, 1634, 1844, z 2016 r. poz. 615.

udziały są posiadane za pośrednictwem takich osób fizycznych lub podmiotów; wyemitowanie akcji na okaziciela w formie dokumentu nie powoduje utraty przez podmiot inwestujący, statusu zwolnionego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania:

- 1) nie wyemitowało i nie wyemituje żadnych akcji na okaziciela po dniu 31 sierpnia 2016 r.;
- 2) umorzy wszystkie takie akcje po ich wykupieniu;
- 3) wykonuje wszelkie procedury należytej staranności i przekazuje wszelkie informacje podlegające wymogowi przekazania w odniesieniu do wszystkich takich udziałów, gdy udziały te są przedstawiane w celu ich umorzenia lub dokonania innej płatności;
- 4) posiada polityki i procedury zapewniające, że takie akcje zostaną umorzone lub poddane dematerializacji niezwłocznie, jednak nie później niż przed dniem 1 stycznia 2018 r.

10. Uważa się, że dochód nie przynosi korzyści osobom prywatnym, jeżeli takie osoby są zakładanymi beneficjentami programu rządowego, a działania w ramach tego programu realizowane są dla dobra ogółu lub odnoszą się do zarządzania określoną strefą administracji. Niezależnie od powyższego uważa się, że dochód przynosi korzyść osobom prywatnym, jeżeli pochodzi on z wykorzystania podmiotu rządowego do prowadzenia działalności komercyjnej, takiej jak bankowość komercyjna, w ramach której świadczone są usługi finansowe na rzecz osób prywatnych.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz nieraportujących instytucji finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mając na uwadze wymagania określone w tym przepisie.

Art. 31. 1. Raportująca instytucja finansowa przekazuje, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, za okres roku kalendarzowego, informację o rachunkach raportowanych, utworzoną na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w terminie do 30 czerwca roku następnego, zwaną dalej „informacją o rachunkach raportowanych”.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje informacji o rachunkach raportowanych zidentyfikowanych jako znajdujące się w posiadaniu osób z państw trzecich.

3. W przypadku rachunków raportowanych znajdujących się w posiadaniu osób z państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 30 lit b-c, obowiązek określony

w ust. 1 powstaje za rok następujący po roku, w którym dane państwo uczestniczące zostało wpisane na listę ogłaszaną w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 5.

Art. 32. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, informacja o rachunkach raportowanych zawiera:

- 1) w przypadku:
 - a) osób fizycznych - imię i nazwisko, adres, państwo rezydencji, TIN oraz datę i miejsce urodzenia każdej osoby raportowanej, będącej posiadaczem rachunku,
 - b) podmiotu, będącego posiadaczem rachunku, który po zastosowaniu procedur należytej staranności zostanie zidentyfikowany jako kontrolowany przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną - nazwę, adres, państwo lub państwa rezydencji oraz TIN tego podmiotu, jak również imię i nazwisko, adres, państwo lub państwa rezydencji, TIN oraz datę i miejsce urodzenia każdej osoby raportowanej;
- 2) numer rachunku lub jego funkcjonalny odpowiednik w przypadku braku takiego numeru;
- 3) nazwę i adres raportującej instytucji finansowej, a jeżeli instytucja ta posiada TIN, także TIN;
- 4) saldo rachunku lub wartość, w tym wartość pieniężną lub wartość wykupu - w przypadku pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty, ustaloną na koniec roku kalendarzowego, za który informacja jest przekazywana oraz informację o jego zamknięciu - jeżeli rachunek został zamknięty w ciągu roku kalendarzowego, za który informacja jest przekazywana;
- 5) w przypadku rachunku powierniczego:
 - a) łączną kwotę brutto odsetek, łączną kwotę brutto dywidend oraz łączną kwotę brutto innych dochodów osiągniętych w związku z aktywami posiadanymi na rachunku, które zostały wpłacone lub uznane na poczet rachunku lub w związku z tym rachunkiem w roku kalendarzowym,
 - b) łączną kwotę brutto przychodów ze sprzedaży lub umorzenia aktywów finansowych wpłaconych lub uznanych na poczet rachunku w roku kalendarzowym, w odniesieniu do których to aktywów raportująca instytucja finansowa działała jako powiernik, broker, pełnomocnik lub innego rodzaju przedstawiciel działający na rzecz posiadacza rachunku;
- 6) w przypadku jakiegokolwiek rachunku depozytowego - łączną kwotę brutto odsetek wpłaconych lub uznanych na poczet rachunku w roku kalendarzowym;

7) w przypadku rachunku innego niż wskazany w pkt 5 lub 6 - łączną kwotę brutto wpłaconą lub uznaną na rzecz posiadacza rachunku w roku kalendarzowym, w tym łączną kwotę umorzeń dokonanych na rzecz posiadacza rachunku w roku kalendarzowym - w odniesieniu do którego to rachunku raportująca instytucja finansowa działa jako zobowiązany lub dłużnik.

2. Nie jest wymagane przekazanie informacji o:

- 1) TIN oraz dacie urodzenia w odniesieniu do istniejącego rachunku raportowanego, jeżeli dane te nie znajdują się w dokumentacji raportującej instytucji finansowej, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) TIN, jeżeli nie został nadany przez państwo rezydencji;
- 3) miejscu urodzenia, chyba że:
 - a) raportująca instytucja finansowa obowiązana jest uzyskać i przekazać dane dotyczące miejsca urodzenia na podstawie prawa krajowego lub jest lub była obowiązana uzyskać i przekazać te dane na podstawie unijnego instrumentu prawnego, który obowiązuje lub obowiązywał w dniu 5 stycznia 2015 r.,
 - b) jest dostępne wśród danych, które można przeszukać elektronicznie, posiadanych przez raportującą instytucję finansową.

3. Jeżeli raportująca instytucja finansowa nie posiada danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, jest obowiązana dołożyć racjonalnych starań, aby uzyskać te dane przed końcem drugiego roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dany istniejący rachunek został zidentyfikowany jako rachunek raportowany.

Art. 33. Informacja o rachunkach raportowanych wskazuje walutę, w której określone jest saldo lub wartość rachunku raportowanego lub jakakolwiek inna kwota, o której mowa w art. 32.

Art. 34. 1. Raportujące instytucje finansowe mogą skorygować uprzednio złożoną informację o rachunkach raportowanych.

2. Uprawnienie do skorygowania informacji o rachunkach raportowanych:

- 1) ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych - w zakresie objętym tą kontrolą;
- 2) przysługuje nadal po zakończeniu kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

3. Korekta informacji o rachunkach raportowanych złożona w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiadamia pisemnie składającego korektę o jej bezskuteczności.

Art. 35. Raportujące instytucje finansowe mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonywania obowiązków przewidzianych w niniejszym dziale, z wyłączeniem przekazywania informacji o rachunkach raportowanych. Odpowiedzialność za wykonanie obowiązków ponosi raportująca instytucja finansowa.

Rozdział 3

Obowiązki organu

Art. 36. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwemu organowi państwa uczestniczącego następujące informacje o rachunkach raportowanych uzyskane na podstawie stosowanych przez raportujące instytucje finansowe procedur sprawozdawczych i procedur należytej staranności:

- 1) w przypadku:
 - a) osób fizycznych - imię i nazwisko, adres, państwo rezydencji, TIN oraz datę i miejsce urodzenia każdej osoby raportowanej, będącej posiadaczem rachunku,
 - b) podmiotu, będącego posiadaczem rachunku, który po zastosowaniu procedur należytej staranności zostanie zidentyfikowany jako kontrolowany przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną - nazwę, adres, państwo rezydencji oraz TIN tego podmiotu, jak również imię i nazwisko, adres, państwo członkowskie rezydencji, TIN oraz datę i miejsce urodzenia każdej osoby raportowanej;
- 2) numer rachunku lub jego funkcjonalny odpowiednik w przypadku braku takiego numeru;
- 3) nazwę i adres raportującej instytucji finansowej, a jeżeli instytucja ta posiada TIN, także TIN;
- 4) saldo rachunku lub wartość, w tym wartość pieniężną lub wartość wykupu - w przypadku pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty, ustaloną na koniec roku kalendarzowego oraz informację o jego zamknięciu - jeżeli rachunek został zamknięty w ciągu roku kalendarzowego lub innego;
- 5) w przypadku rachunku powierniczego:

- a) łączną kwotę brutto odsetek, łączną kwotę brutto dywidend oraz łączną kwotę brutto innych dochodów osiągniętych w związku z aktywami posiadanymi na rachunku, które zostały wpłacone lub uznane na poczet rachunku lub w związku z tym rachunkiem w roku kalendarzowym;
 - b) łączną kwotę brutto przychodów ze sprzedaży lub umorzenia aktywów finansowych wpłaconych lub uznanych na poczet rachunku w roku kalendarzowym, w odniesieniu do których to aktywów raportująca instytucja finansowa działała jako powiernik, broker, pełnomocnik lub innego rodzaju przedstawiciel działający na rzecz posiadacza rachunku;
- 6) w przypadku jakiegokolwiek rachunku depozytowego - łączną kwotę brutto odsetek wpłaconych lub uznanych na poczet rachunku w roku kalendarzowym;
 - 7) w przypadku rachunku niewskazanego w pkt 5 lub 6 - łączną kwotę brutto wpłaconą lub uznaną na rzecz posiadacza rachunku w roku kalendarzowym, w tym łączną kwotę umorzeń dokonanych na rzecz posiadacza rachunku w roku kalendarzowym - w odniesieniu do którego to rachunku raportująca instytucja finansowa działa jako zobowiązany lub dłużnik.

Art. 37. 1. Informacje, o których mowa w art. 36, są przekazywane raz w roku, w terminie do 30 września następującego po roku kalendarzowym, którego informacje dotyczą.

2. Informacji określonych w art. 36, dotyczących rachunków raportowanych znajdujących się w posiadaniu osób z państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 pkt 30 lit b-c, udziela się począwszy za rok następujący po roku, w którym dane państwo uczestniczące zostało wpisane na listę ogłaszaną w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 5.

Art. 38. 1. Wymiana informacji, o których mowa w art. 36, z państwami członkowskimi następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, według formatu określonego w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2015/2378.

2. Wymiana informacji, o których mowa w art. 36, z państwami uczestniczącymi, o których mowa w art. 24 pkt 30 lit b-c, następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, według formatu określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie wymagań oraz standardów określonych przez Organizację Współpracy i Rozwoju (OECD) w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu usprawnienia współpracy, może zawierać z właściwym organem innego państwa porozumienia dwustronne lub wielostronne w zakresie szczegółowych zasad i trybu wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

Rozdział 4

Ogólne zasady sprawozdawcze oraz należytej staranności

Art. 39. Rachunek finansowy uznany zostaje za rachunek raportowany począwszy od dnia, w którym został on zidentyfikowany na podstawie procedur należytej staranności.

Art. 40. 1. Saldo lub wartość rachunku są określane na ostatni dzień roku kalendarzowego, za który sporządzana jest informacja o rachunkach raportowanych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli zgodnie z procedurami należytej staranności próg salda lub wartości rachunku mają zostać określone:

- 1) na ostatni dzień roku kalendarzowego - saldo lub wartość rachunku określa się na ostatni dzień danego roku kalendarzowego;
- 2) inny niż ostatni dzień roku kalendarzowego - saldo lub wartość rachunku określa się na ten dzień.

Art. 41. 1. W celu określania łącznego salda lub wartości rachunków finansowych, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana sumować wszystkie rachunki finansowe prowadzone przez raportującą instytucję finansową lub podmiot powiązany, jednak wyłącznie w takim zakresie, w jakim:

- 1) systemy komputerowe raportującej instytucji finansowej łączą ze sobą rachunki finansowe przez odniesienie do elementu danych, takiego jak numer klienta lub TIN;
- 2) systemy te pozwalają na sumowanie sald lub wartości rachunków.

2. Każdemu współposiadaczowi rachunku finansowego przypisuje się całe saldo lub wartość posiadanych wspólnie rachunków finansowych do celów stosowania wymogów sumowania określonych w ust. 1.

Art. 42. W celu określenia łącznego salda lub wartości rachunków finansowych posiadanych przez osobę na potrzeby ustalenia, czy rachunek finansowy jest rachunkiem o wysokiej wartości, raportująca instytucja finansowa jest również obowiązana do sumowania wszystkich rachunków finansowych, o których opiekun klienta wie lub ma podstawy sądzić,

że rachunki te, z wyjątkiem rachunków powierniczych, są bezpośrednio lub pośrednio przez tę samą osobę posiadane, kontrolowane lub założone.

Art. 43. 1. Jeżeli saldo lub wartość rachunku raportowanego określone jest w więcej niż jednej walucie, raportująca instytucja finansowa ustala walutę, w której takie saldo lub wartość zostaną wyrażone i wykazane w informacji o rachunkach raportowanych.

2. W celu określenia salda lub wartości rachunku raportowanego w walucie określonej w trybie ust. 1 raportująca instytucja finansowa dokonuje stosownego przeliczenia tego salda lub wartości przyjmując kurs średni danej waluty ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który przekazywana jest informacja o rachunkach raportowanych.

Art. 44. W przypadkach, w których przepisy niniejszego działu przewidują konieczność odniesienia salda lub wartości rachunku raportowanego lub innej kwoty do jakiegokolwiek kwoty progowej a saldo, wartość lub kwota ta wyrażona jest w walucie innej niż polski złoty, saldo lub wartość rachunku raportowanego lub inną kwotę przelicza się na złote według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na:

- 1) ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, w którym saldo lub wartość rachunku raportowanego lub inna kwota jest ustalana - jeżeli przepisy niniejszego działu określają kwoty progowe na inny niż ostatni dzień roku kalendarzowego,
- 2) ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień, na który przepisy niniejszego działu określają kwotę progową - jeżeli przepisy niniejszego działu określają kwoty progowe na koniec roku kalendarzowego

- zaokrąglając w górę do pełnych złotych.

Art. 45. 1. Na żądanie raportującej instytucji finansowej posiadacz rachunku jest obowiązany składać oświadczenia oraz przedstawiać dokumenty wymagane na podstawie procedur należytej staranności. Oświadczenia są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. Występując z żądaniem złożenia oświadczeń, o których mowa w ust. 1, raportująca instytucja finansowa może dokonać wstępnego wypełnienia oświadczenia posiadanymi przez nią informacjami, z wyłączeniem informacji o państwie rezydencji.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi w drodze rozporządzenia zakres informacji dla oświadczeń wymaganych na podstawie procedur należytej staranności, w celu jednolitego oraz poprawnego pozyskiwania informacji umożliwiających raportującej instytucji finansowej określenie rezydencji posiadacza rachunku, uwzględniając przewidziane w procedurach należytej staranności zasady określenia rezydencji posiadaczy rachunków, a także wytyczne OECD opracowane w tym zakresie, w tym w szczególności w komentarzu do modelu umowy między właściwymi organami i do wspólnego standardu automatycznej wymiany informacji finansowych w sprawach podatkowych.

Art. 46. 1. Raportująca instytucja finansowa nie może opierać się na oświadczeniu lub dowodzie w postaci dokumentów w przypadku powzięcia wątpliwości co do ich poprawności lub rzetelności.

2. W odniesieniu do nowych rachunków podmiotów raportująca instytucja finansowa w celu ustalenia, czy osoba kontrolująca pasywny NFE jest osobą raportowaną, może opierać się wyłącznie na oświadczeniu posiadacza rachunku albo takiej osoby kontrolującej.

3. W odniesieniu do istniejących rachunków podmiotów, raportujące instytucje finansowe mogą użyć jako dowodu w postaci dokumentu każdej klasyfikacji znajdującej się w dokumentacji danej raportującej instytucji finansowej w odniesieniu do danego posiadacza rachunku, która to klasyfikacja została określona na podstawie znormalizowanego systemu kodowania działalności gospodarczej i która została zarejestrowana przez daną raportującą instytucję finansową zgodnie z jej normalną praktyką biznesową do celów procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu lub do innych celów określonych w przepisach prawa oraz wdrożona przez daną raportującą instytucję finansową przed datą wykorzystaną do zaklasyfikowania danego rachunku finansowego jako rachunku istniejącego, pod warunkiem że raportująca instytucja finansowa nie posiada wiedzy oraz nie ma powodów żeby sądzić, że taka klasyfikacja jest niepoprawna lub nierzetelna.

Art. 47. 1. Zmiana okoliczności obejmuje:

- 1) każdą zmianę, która skutkuje dodaniem informacji odnoszących się do statusu osoby lub która w inny sposób koliduje ze statusem danej osoby;
- 2) wszelkie zmiany lub dodanie informacji odnoszące się do rachunku danego posiadacza rachunku łącznie z dodaniem, zastąpieniem lub inną zmianą dotyczącą posiadacza rachunku bądź wszelkie zmiany lub dodanie informacji odnoszące się do rachunku powiązanego z takim rachunkiem, przy zastosowaniu zasad dotyczących sumowania

rachunków określonych w art. 41-42, jeżeli taka zmiana lub dodanie informacji wpływają na status posiadacza rachunku.

2. Jeżeli raportująca instytucja finansowa zastosowała kryterium adresu zamieszkania, o którym mowa w art. 50 ust. 1 i w następstwie zmiany okoliczności raportująca instytucja finansowa może przypuszczać, że pierwotne dowody w postaci dokumentów lub inna równoważna dokumentacja są niepoprawne lub nierzetelne, wówczas jest obowiązana uzyskać oświadczenie i nowy dowód w postaci dokumentu w celu ustalenia jednej lub większej liczby rezydencji do celów podatkowych danego posiadacza rachunku - na późniejszy z następujących dni:

- 1) ostatni dzień roku kalendarzowego;
- 2) w terminie 90 dni kalendarzowych od powiadomienia o takiej zmianie okoliczności lub jej odkryciu.

3. W przypadku, gdy raportująca instytucja finansowa nie jest w stanie uzyskać oświadczenia i nowego dowodu w postaci dokumentu przed upływem takiego terminu, jest obowiązana zastosować procedurę elektronicznego wyszukiwania danych, o której mowa w art. 50.

Art. 48. 1. Raportująca instytucja finansowa może domniemywać, że niebędący właścicielem beneficjentem pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty otrzymujący świadczenie z tytułu śmierci, nie jest osobą raportowaną i może nie traktować rachunku finansowego posiadanego przez tego beneficjenta jako rachunku raportowanego, chyba że raportująca instytucja finansowa posiada informację, że beneficjentem jest osoba raportowana.

2. Jeżeli informacje związane z beneficjentem zgromadzone przez raportującą instytucję finansową zawierają przesłanki określone w art. 50, raportująca instytucja finansowa może przyjąć, że beneficjentem pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty jest osoba raportowana. W takim przypadku raportująca instytucja finansowa jest obowiązana stosować procedury określone w art. 50.

Art. 49. W przypadku grupowej pieniężnej umowy ubezpieczenia lub grupowej umowy renty, raportująca instytucja finansowa może traktować rachunek finansowy, który służy do obsługi tych umów, jako rachunek finansowy niebędący rachunkiem raportowanym do dnia, w którym określona kwota staje się należna na rzecz pracownika, posiadacza świadectwa lub beneficjenta, jeżeli dany rachunek finansowy spełnia następujące wymogi:

- 1) grupowa pieniężna umowa ubezpieczenia lub grupowa umowa renty są wystawione na rzecz pracodawcy i obejmują co najmniej 25 pracowników lub posiadaczy świadectwa;
- 2) pracownicy lub posiadacze świadectwa są uprawnieni do otrzymania jakiegokolwiek wartości umowy związanej z ich udziałami oraz do wyznaczenia beneficjentów świadczenia wypłacanego z tytułu śmierci pracownika;
- 3) łączna kwota należna każdemu pracownikowi, posiadaczowi świadectwa lub beneficjentowi nie przekracza kwoty 3 800 000 zł.

Rozdział 5

Procedura należytej staranności wobec istniejących rachunków indywidualnych

Art. 50. 1. W celu ustalenia, czy posiadacz indywidualnego rachunku o niższej wartości jest osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa, posiadająca w swojej dokumentacji jego aktualny adres zamieszkania ustalony w oparciu o dowód w postaci dokumentu, może traktować posiadacza indywidualnego rachunku jako rezydenta do celów podatkowych państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, w którym adres jest zlokalizowany.

2. W przypadku, gdy raportująca instytucja finansowa nie korzysta z aktualnego adresu zamieszkania zgodnie z ust. 1, jest obowiązana, w celu ustalenia rezydencji do celów podatkowych posiadacza rachunku, przeszukać elektronicznie posiadane dane, pod kątem następujących przesłanek:

- 1) identyfikacji posiadacza rachunku jako rezydenta państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego;
- 2) aktualnego adresu korespondencyjnego lub adresu zamieszkania, w tym skrytki pocztowej, w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim;
- 3) co najmniej jednego numeru telefonu w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim i żadnego numeru telefonu w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) stałych zleceń przelewu środków na rachunek prowadzony w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, innych niż dotyczących rachunku depozytowego;
- 5) aktualnego, ważnego pełnomocnictwa lub upoważnienia do podpisu udzielonego osobie posiadającej adres w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim;
- 6) polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, pod warunkiem, że raportująca instytucja

finansowa nie dysponuje w dokumentacji żadnym innym adresem posiadacza rachunku.

3. W przypadku, gdy żadna z przesłanek wymienionych w ust. 2 nie zostanie ustalona w drodze wyszukiwania elektronicznego, raportująca instytucja finansowa nie jest obowiązana do podejmowania dodatkowych działań, chyba że wystąpi zmiana w okolicznościach powodująca powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek lub rachunek stanie się rachunkiem o wysokiej wartości.

4. W przypadku, gdy w wyniku wyszukiwania elektronicznego zostanie stwierdzona którakolwiek z przesłanek wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 lub jeżeli wystąpi zmiana okoliczności powodująca powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek, raportująca instytucja finansowa kwalifikuje posiadacza rachunku jako rezydenta do celów podatkowych każdego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, w odniesieniu do którego zostanie stwierdzona przesłanka, chyba że postanowi zastosować ust. 7, a jeden z wyjątków wymienionych w tym przepisie ma zastosowanie do tego rachunku.

5. W przypadku, gdy w wyniku wyszukiwania elektronicznego zostanie stwierdzone występowanie polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń, a w odniesieniu do danego posiadacza rachunku o niższej wartości nie zostanie stwierdzony żaden inny adres bądź przesłanka wymieniona w ust. 2 pkt 1-5, raportująca instytucja finansowa w celu ustalenia jego rezydencji dla celów podatkowych jest obowiązana przeprowadzić wyszukiwanie danych w dokumentacji papierowej zgodnie z art. 51 ust. 2 i 3 lub uzyskać oświadczenie posiadacza rachunku lub dowód w postaci dokumentu.

6. W przypadku gdy czynności podjęte na podstawie ust. 5 nie doprowadzą do ustalenia rezydencji do celów podatkowych posiadacza rachunku, raportująca instytucja finansowa zgłasza dany rachunek ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych jako rachunek nieudokumentowany.

7. Niezależnie od wystąpienia przesłanek określonych w ust. 2 raportująca instytucja finansowa nie jest obowiązana traktować posiadacza rachunku jako rezydenta państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, jeżeli:

- 1) informacje o posiadaczu rachunku zawierają aktualny adres korespondencyjny lub adres zamieszkania w tym państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, co najmniej jeden numer telefonu w tym państwie i nie zawierają przy tym żadnego numeru telefonu w Rzeczypospolitej Polskiej, lub stałe zlecenia - w odniesieniu do rachunków finansowych innych niż rachunki depozytowe - przelewu środków na rachunek prowadzony w

państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, a raportująca instytucja finansowa uzyskała lub wcześniej sprawdziła i posiada:

- a) oświadczenie posiadacza rachunku z państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego miejsca rezydencji takiego posiadacza rachunku, wśród których nie ma danego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego,
 - b) dowód w postaci dokumentu wskazujący, że posiadacz rachunku nie jest osobą raportowaną;
- 2) informacje o posiadaczu rachunku zawierają aktualne, ważne pełnomocnictwo udzielone osobie posiadającej adres w tym państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, a raportująca instytucja finansowa uzyskała lub wcześniej sprawdziła i posiada:
- a) oświadczenie posiadacza rachunku z państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego miejsca rezydencji takiego posiadacza rachunku, wśród których nie ma danego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, lub
 - b) dowód w postaci dokumentu określający, że posiadacz rachunku nie jest osobą raportowaną.

Art. 51. 1. W przypadku rachunków o wysokiej wartości raportująca instytucja finansowa jest obowiązana przeszukać elektronicznie posiadane dane, pod kątem wystąpienia przesłanek wymienionych w art. 50 ust. 2.

2. W przypadku gdy elektroniczne bazy danych raportującej instytucji finansowej zawierają pola umożliwiające wyszukiwanie wszystkich informacji, o których mowa w ust. 4, i jednocześnie zawierają wszystkie te informacje, dalsze wyszukiwanie danych w dokumentacji papierowej nie jest wymagane.

3. W przypadku, gdy elektroniczne bazy danych nie zawierają wszystkich informacji o których mowa w ust. 4, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana do weryfikacji, pod kątem wystąpienia przesłanek wymienionych w art. 50 ust. 2, bieżących papierowych akt klienta, a w przypadku gdy nie są one zawarte w bieżących papierowych aktach klienta - następujących dokumentów powiązanych z rachunkiem i uzyskanych przez raportującą instytucję finansową w okresie ostatnich pięciu lat:

- 1) najnowszych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w odniesieniu do danego rachunku;
- 2) najnowszej umowy otwarcia rachunku lub odpowiedniej dokumentacji;

- 3) najnowszej dokumentacji uzyskanej przez raportującą instytucję finansową na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu lub do innych celów określonych w przepisach prawa;
- 4) aktualnie obowiązującego pełnomocnictwa;
- 5) aktualnie obowiązującego stałego zlecenia przelewu środków, innego niż zlecenie w odniesieniu do rachunku depozytowego.

4. Raportująca instytucja finansowa nie jest obowiązana do wyszukiwania danych w dokumentacji papierowej, o której mowa w ust. 3, pod warunkiem, że posiadane przez nią dane, które można przeszukać elektronicznie, zawierają następujące informacje:

- 1) państwo rezydencji posiadacza rachunku;
- 2) adres miejsca zamieszkania posiadacza rachunku oraz jego adres korespondencyjny, znajdujące się aktualnie w dokumentach raportującej instytucji finansowej;
- 3) numer telefonu posiadacza rachunku, o ile taki jest i znajduje się aktualnie w dokumentach raportującej instytucji finansowej;
- 4) w przypadku rachunków finansowych innych niż rachunki depozytowe - istnienie stałych zleceń przelewu środków z rachunku na inny rachunek, w tym rachunek w innym oddziale raportującej instytucji finansowej lub innej instytucji finansowej;
- 5) istnienie aktualnego polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń w odniesieniu do danego posiadacza rachunku;
- 6) istnienie pełnomocnictwa lub upoważnienia do podpisywania dokumentów w odniesieniu do rachunku.

5. Raportująca instytucja finansowa, poza elektronicznym wyszukiwaniem danych oraz wyszukiwaniem danych w dokumentacji papierowej, o których mowa w ust. 1-3, traktuje jako raportowany rachunek każdy rachunek o wysokiej wartości przypisany do danego opiekuna klienta łącznie z wszelkimi rachunkami finansowymi połączonymi z takim rachunkiem o wysokiej wartości, jeżeli opiekun klienta dysponuje wiedzą, że posiadacz rachunku jest osobą raportowaną.

Art. 52. 1. W przypadku gdy w wyniku weryfikacji rachunków o wysokiej wartości dokonanej na podstawie art. 51:

- 1) nie zostanie stwierdzona żadna z przesłanek wymieniona w art. 50 ust. 2 i rachunek ten nie zostanie zidentyfikowany jako posiadany przez osobę raportowaną zgodnie z art. 51 ust. 5, raportująca instytucja finansowa nie jest obowiązana do podejmowania dalszych

działań, chyba że wystąpi zmiana okoliczności powodująca powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby tych przesłanek;

- 2) zostanie stwierdzone występowanie którejkolwiek z przesłanek wymienionych w art. 50 ust. 2 pkt 1-5 lub jeżeli wystąpi zmiana w okolicznościach powodująca powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek, raportująca instytucja finansowa kwalifikuje rachunek jako rachunek raportowany w odniesieniu do każdego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, względem którego zostanie stwierdzone wystąpienie przesłanki, chyba że postanowi zastosować art. 50 ust. 7, a jeden z wyjątków wskazany w tym przepisie ma zastosowanie do tego rachunku;
- 3) zostanie stwierdzone występowanie polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń, a w odniesieniu do danego posiadacza rachunku nie zostanie ustalony żaden inny adres ani żadna z pozostałych przesłanek wymienionych w art. 50 ust. 2 pkt 1-5, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana uzyskać oświadczenie danego posiadacza rachunku lub dowód w postaci dokumentu w celu ustalenia jednej lub większej liczby rezydencji do celów podatkowych danego posiadacza rachunku.

2. W przypadku gdy raportująca instytucja finansowa nie może uzyskać oświadczenia danego posiadacza rachunku lub dowodu w postaci dokumentu, o których mowa w ust. 1 pkt 3, jest obowiązana zgłosić dany rachunek ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych jako rachunek nieudokumentowany.

Art. 53. 1. W przypadku gdy istniejący rachunek indywidualny nie jest rachunkiem o wysokiej wartości na dzień 31 sierpnia 2016 r., lecz stanie się rachunkiem o wysokiej wartości według stanu na ostatni dzień następnego roku kalendarzowego, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana przeprowadzić w odniesieniu do takiego rachunku procedury weryfikacyjne na podstawie art. 51 w ciągu roku kalendarzowego następującego po roku, w którym rachunek stał się rachunkiem o wysokiej wartości.

2. Jeżeli w wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 1, rachunek zostanie zidentyfikowany jako rachunek raportowany, raportująca instytucja finansowa przekazuje wymagane informacje o tym rachunku w odniesieniu do roku, w którym został on zidentyfikowany jako rachunek raportowany, oraz w latach kolejnych, chyba że posiadacz rachunku przestanie być osobą raportowaną.

3. Raportująca instytucja finansowa nie jest obowiązana do ponownego stosowania w następnych latach procedur weryfikacji na podstawie art. 51 ust. 1-4 wobec tego samego rachunku o wysokiej wartości, chyba że rachunek podlega zgłoszeniu jako rachunek

nieudokumentowany; w takim przypadku raportująca instytucja finansowa powinna stosować te procedury co roku do czasu, gdy taki rachunek przestanie być rachunkiem nieudokumentowanym.

4. W przypadku zmiany okoliczności dotyczących rachunku o wysokiej wartości, które powodują powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek, o których mowa w art. 50 ust. 2, raportująca instytucja finansowa traktuje ten rachunek jako rachunek raportowany w odniesieniu do każdego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, względem którego zostanie stwierdzone wystąpienie przesłanki, chyba że postanowi zastosować art. 50 ust. 7, a jeden z wyjątków wymienionych w tym przepisie ma zastosowanie do tego rachunku.

Art. 54. 1. Raportująca instytucja finansowa obowiązana jest wprowadzić procedury w celu zapewnienia zidentyfikowania przez opiekuna klienta każdej zmiany okoliczności dotyczących danego rachunku, w tym w szczególności zmiany adresu do korespondencji.

2. W przypadku gdy opiekun klienta zostanie powiadomiony o nowym adresie do korespondencji posiadacza rachunku w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana traktować nowy adres jako zmianę okoliczności, a jeżeli zdecyduje się zastosować art. 50 ust. 7, powinna uzyskać odpowiednią dokumentację od posiadacza rachunku.

Art. 55. Istniejący rachunek indywidualny, który został zidentyfikowany jako rachunek raportowany zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału jest traktowany jako rachunek raportowany we wszystkich kolejnych latach, chyba że posiadacz rachunku przestanie być osobą raportowaną.

Art. 56. Raportujące instytucje finansowe są obowiązane do zakończenia procedury identyfikacji rachunków raportowanych wśród istniejących rachunków raportowanych:

- 1) istniejących rachunków indywidualnych o wysokiej wartości - do dnia 31 sierpnia 2017 r.;
- 2) istniejących rachunków indywidualnych o niższej wartości - do dnia 31 sierpnia 2018 r.

Rozdział 6

Procedura należytej staranności wobec nowych rachunków indywidualnych

Art. 57. 1. W celu identyfikacji rachunków raportowanych wśród nowych rachunków indywidualnych raportująca instytucja finansowa jest obowiązana:

- 1) uzyskać, w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku, oświadczenie klienta, umożliwiające raportującej instytucji finansowej określenie rezydencji posiadacza rachunku do celów podatkowych;
- 2) potwierdzić prawidłowość takiego oświadczenia na podstawie informacji otrzymanych przez raportującą instytucję finansową w związku z otwarciem rachunku, w tym dokumentacji zgromadzonej na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 stanowi część dokumentacji wymaganej do założenia rachunku.

Art. 58. Jeżeli z oświadczenia, o którym mowa w art. 57 ust. 1, wynika, że posiadacz rachunku jest rezydentem do celów podatkowych państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, raportująca instytucja finansowa traktuje ten rachunek jako rachunek raportowany. W takim przypadku oświadczenie, o którym mowa w art. 57 ust. 1, musi zawierać TIN posiadacza rachunku nadany przez to państwo, z zastrzeżeniem art. 32 ust. 2 pkt 2, oraz datę urodzenia.

Art. 59. W przypadku wystąpienia zmiany okoliczności związanych z nowym rachunkiem indywidualnym, skutkującej ustaleniem przez raportującą instytucję finansową, że pierwotne oświadczenie posiadacza rachunku jest niepoprawne lub nierzetelne, instytucja ta nie uwzględnia pierwotnego oświadczenia posiadacza rachunku i powinna uzyskać ważne oświadczenie, które określa rezydencję posiadacza rachunku do celów podatkowych.

Rozdział 7

Procedura należytej staranności wobec istniejących rachunków podmiotów

Art. 60. 1. Istniejący rachunek podmiotów podlega weryfikacji zgodnie z procedurami określonymi w art. 61-63, zastrzeżeniem ust. 2.

2. Raportująca instytucja finansowa może postanowić, że istniejący rachunek podmiotów, którego łączne saldo lub wartość nie przekraczają na dzień 31 sierpnia 2016 r. kwoty 1 000 000 zł, nie podlega weryfikacji, identyfikacji ani raportowaniu jako rachunek raportowany do czasu, gdy jego łączne saldo lub wartość nie przekroczy tej kwoty według stanu na ostatni dzień kolejnych lat kalendarzowych.

Art. 61. 1. Istniejący rachunek podmiotów, inny niż ten, który został uznany przez raportującą instytucję finansową za rachunek niepodlegający weryfikacji, identyfikacji ani

raportowaniu na podstawie art. 60 ust. 2, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana traktować jako rachunek raportowany, wyłącznie wówczas, gdy taki istniejący rachunek znajduje się w posiadaniu co najmniej jednego podmiotu będącego:

- 1) osobą raportowaną lub
- 2) pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną.

2. W celu ustalenia przesłanek, o których mowa w ust. 1, raportująca instytucja finansowa stosuje procedury określone w ust. 62-63.

Art. 62. 1. Dokonując określenia czy posiadacz rachunku podmiotu jest osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa dokonuje weryfikacji posiadanych informacji, w tym informacji pozyskanych do celów związanych z relacjami z klientem lub do innych celów określonych w przepisach prawa, łącznie z informacjami zgromadzonymi na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

2. Informacjami wskazującymi na rezydencję posiadacza rachunku w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim są:

- 1) miejsce uzyskania zdolności prawnej,
- 2) miejsce rejestracji lub
- 3) adres.

3. Jeżeli posiadane informacje wskazują na rezydencję posiadacza rachunku w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, raportująca instytucja finansowa traktuje rachunek jako rachunek raportowany, chyba że uzyska od posiadacza rachunku oświadczenie lub na podstawie posiadanych informacji lub informacji dostępnych publicznie ustali, że posiadacz rachunku nie jest osobą raportowaną.

Art. 63. W celu ustalenia, czy posiadacz rachunku podmiotu, w tym podmiotu będącego osobą raportowaną, jest pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa stosuje następujące wskazówki w kolejności najstosowniejszej do danych okoliczności:

- 1) w celu ustalenia, czy posiadacz rachunku jest pasywnym NFE, raportująca instytucja finansowa uzyskuje od posiadacza rachunku oświadczenie, chyba że posiadane przez nią lub publicznie dostępne informacje pozwalają racjonalnie stwierdzić, że posiadacz rachunku jest aktywnym NFE lub instytucją finansową, inną niż podmiot inwestujący

wskazany w art. 24 ust. 1 pkt 7 lit. b, niebędący instytucją finansową z państwa uczestniczącego;

- 2) w celu ustalenia osób kontrolujących posiadacza rachunku raportująca instytucja finansowa może opierać się na informacjach zgromadzonych i przechowywanych na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 3) w celu ustalenia, czy osoba kontrolująca pasywny NFE jest osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa może opierać się na:
 - a) informacjach zgromadzonych i przechowywanych na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu w przypadku istniejącego rachunku podmiotu znajdującego się w posiadaniu co najmniej jednego NFE, którego łączne saldo lub wartość nie przekracza kwoty 3 800 000 zł, lub
 - b) oświadczeniu posiadacza rachunku lub tej osoby kontrolującej z państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, w którym dana osoba kontrolująca jest rezydentem dla celów podatkowych.

Art. 64. W przypadku gdy raportująca instytucja finansowa uzyska informację lub ma powody sądzić, że oświadczenie posiadacza rachunku lub inna dokumentacja związana z istniejącym rachunkiem podmiotu są niepoprawne lub nierzetelne, raportująca instytucja finansowa jest obowiązana do ponownego określenia statusu rachunku zgodnie z procedurami określonymi w art. 62-63.

Art. 65. Raportujące instytucje finansowe są obowiązane do zakończenia identyfikacji rachunków raportowanych wśród istniejących rachunków podmiotów, których łączne saldo lub wartość:

- 1) przekraczają według stanu na dzień 31 sierpnia 2016 r. kwotę 1 000 000 zł - do dnia 31 sierpnia 2018 r.;
- 2) nie przekraczają na dzień 31 sierpnia 2016 r. kwoty 1 000 000 zł, ale przekraczają tę kwotę na dzień 31 grudnia któregośkolwiek z kolejnych lat - w ciągu roku kalendarzowego następującego po roku, w którym łączne saldo lub wartość przekroczy taką kwotę.

Rozdział 8

Procedura należytej staranności wobec nowych rachunków podmiotów

Art. 66. 1. Raportująca instytucja finansowa jest obowiązana traktować nowy rachunek podmiotu jako rachunek raportowany, gdy taki nowy rachunek znajduje się w posiadaniu co najmniej jednego podmiotu będącego:

- 1) osobą raportowaną lub
- 2) pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną.

2. W celu ustalenia przesłanek, o których mowa w ust. 1, raportująca instytucja finansowa stosuje procedury określone w art. 67-68.

Art. 67. 1. W celu określenia, czy posiadacz rachunku podmiotu jest osobą raportowaną raportująca instytucja finansowa jest obowiązana:

- 1) uzyskać, w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku, oświadczenie posiadacza rachunku umożliwiające raportującej instytucji finansowej ustalenie rezydencji posiadacza rachunku dla celów podatkowych, oraz
- 2) potwierdzić prawidłowość takiego oświadczenia na podstawie informacji otrzymanych przez raportującą instytucję finansową w związku z otwarciem rachunku, w tym dokumentacji zgromadzonej na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

2. Jeżeli dany podmiot weryfikowany zgodnie z procedurami należytej staranności poświadczy, że nie ma rezydencji do celów podatkowych, raportująca instytucja finansowa może, w celu ustalenia rezydencji posiadacza rachunku, przyjąć adres głównego miejsca prowadzenia działalności podmiotu.

3. Jeżeli z oświadczenia wynika, że posiadacz rachunku jest rezydentem w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, raportująca instytucja finansowa traktuje ten rachunek jako rachunek raportowany, chyba że na podstawie posiadanych lub dostępnych publicznie informacji ustali, że posiadacz rachunku nie jest osobą raportowaną w odniesieniu do takiego państwa.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 stanowi część dokumentacji wymaganej do założenia rachunku.

Art. 68. W celu określenia, czy posiadacz rachunku podmiotu, w tym podmiotu będącego osobą raportowaną, jest pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną

osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa stosuje następujące wskazówki w kolejności najstosowniejszej do danych okoliczności:

- 1) w celu ustalenia, czy posiadacz rachunku jest pasywnym NFE, raportująca instytucja finansowa opiera się na oświadczeniu posiadacza rachunku, chyba że posiada lub publicznie dostępne są informacje, na podstawie których może stwierdzić, że posiadacz rachunku jest aktywnym NFE lub instytucją finansową inną niż podmiot inwestujący opisany w art. 24 ust. 1 pkt 7 lit. b, niebędący instytucją finansową z państwa uczestniczącego;
- 2) w celu ustalenia osób kontrolujących posiadacza rachunku raportująca instytucja finansowa może opierać się na informacjach zgromadzonych i przechowywanych na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- 3) w celu ustalenia, czy osoba kontrolująca pasywny NFE jest osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa może opierać się na oświadczeniu posiadacza rachunku lub takiej osoby kontrolującej.

Rozdział 9

Kontrola raportujących instytucji finansowych

Art. 69. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, zwany dalej „kontrolującym”, przeprowadza kontrolę wykonywania przez raportującą instytucję finansową, zwaną dalej „kontrolowanym” obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, zwaną dalej „kontrolą”.

2. Celem kontroli jest w szczególności ustalenie, czy raportująca instytucja finansowa wywiązuje się z obowiązków określonych w rozdziale 2.

Art. 70. 1. W toku kontroli kontrolujący uprawniony jest w szczególności do żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej, w tym objętych tajemnicą, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbową”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

3. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący jest obowiązany zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami.

Art. 71. 1. Z czynności kontrolnych sporządza się protokół kontroli. Kontrolowany, który nie zgadza się z ustaleniami protokołu, może w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie stosowne dowody.

2. Kontrolujący jest obowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, i w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania zawiadomić kontrolowanego o sposobie ich załatwienia, wskazując w szczególności, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym.

3. W przypadku niezłożenia wyjaśnień lub zastrzeżeń w terminie określonym w ust. 1, przyjmuje się, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli.

4. Kontrola kończy się wynikiem kontroli w dniu jego doręczenia. Wynik kontroli sporządza się na podstawie protokołu kontroli, zastrzeżeń lub wyjaśnień oraz zawiadomienia o sposobie ich załatwienia.

5. Wynik kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) datę wydania;
- 4) podstawę prawną;
- 5) opis przebiegu kontroli;
- 6) końcowe ustalenia i wnioski zawierające informację o stwierdzeniu nieprawidłowości albo ich braku;
- 7) wskazanie terminu usunięcia nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone;
- 8) podpis osoby upoważnionej, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, a jeżeli wynik kontroli został wydany w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny.

6. Termin, o którym mowa w ust. 5 pkt 7, nie może być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia wyniku kontroli.

7. Kontrolowany jest obowiązany poinformować organ kontrolujący o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego na ich usunięcie.

Art. 72. 1. W przypadkach wystąpienia uchybień lub nieprawidłowości, których wyjaśnienie nie wymaga przeprowadzenia kontroli, instytucja finansowa, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jest obowiązana do udzielenia informacji niezbędnych do ich wyjaśnienia.

2. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres żądanych informacji oraz termin ich przekazania nie krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania żądania.

3. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.

Art. 73. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, rozdziału 2, rozdziału 3, z wyłączeniem art. 133 i art. 133a, rozdziału 3a, rozdziału 4, z wyłączeniem art. 139, rozdziałów 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23 oraz przepisy działu VI z wyłączeniem art. 281, art. 282a, art. 291 i art. 292 ustawy – Ordynacja podatkowa.

DZIAŁ IV

Automatyczna wymiana informacji o interpretacjach indywidualnych i decyzjach w sprawach cen transakcyjnych

Art. 74. Ilekroć w niniejszym dziale jest mowa o:

- 1) podmiocie krajowym – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, mającą miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiązaną w rozumieniu art. 25 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z innym podmiotem oraz zagraniczny zakład w rozumieniu tych przepisów, położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) podmiocie zagranicznym – rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, mającą miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiązaną w rozumieniu art. 25 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych lub art. 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z innym podmiotem oraz zagraniczny zakład w rozumieniu tych przepisów, położony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) podatkowej grupie kapitałowej – rozumie się przez to grupę, o której mowa w art. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;
- 4) międzynarodowej umowie podatkowej – rozumie się przez to umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, inną ratyfikowaną umowę międzynarodową, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub inną umowę międzynarodową, której stroną jest Unia Europejska;
- 5) interpretacji indywidualnej – rozumie się przez to interpretację indywidualną, o której mowa w art. 14b ustawy – Ordynacja podatkowa, w tym zmianę, stwierdzenie wygaśnięcia lub uchylenie interpretacji indywidualnej, o których mowa w art. 14e § 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy – Ordynacja podatkowa, która została wydana w zakresie zdarzenia przyszłego lub przed wystąpieniem skutków podatkowych związanych ze zdarzeniem, któremu odpowiada stan faktyczny;
- 6) decyzji w sprawie cen transakcyjnych – rozumie się przez to decyzję, o której mowa w art. 20a § 3, art. 20i § 6, art. 20k § 1 lub art. 20l § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Art. 75. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje, w drodze automatycznej wymiany, właściwemu organowi państwa członkowskiego informacje o wydanych interpretacjach indywidualnych lub decyzjach w sprawach cen transakcyjnych, dotyczących:

- 1) w przypadku interpretacji indywidualnych - transakcji, zespołu transakcji lub innych zdarzeń, jeżeli:
 - a) nie wszystkie z uczestniczących osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej lub osób fizycznych mają siedzibę, zarząd lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) strona transakcji lub zespołu transakcji prowadzi działalność gospodarczą na terytorium innego państwa za pośrednictwem zagranicznego zakładu, a transakcja, transakcje lub inne zdarzenia stanowią część lub całość działalności gospodarczej zagranicznego zakładu,
 - c) mają skutki transgraniczne.
- 2) w przypadku decyzji w sprawach cen transakcyjnych – transakcji, zespołu transakcji lub innych zdarzeń zachodzących pomiędzy podmiotem krajowym a podmiotem zagranicznym.

2. Transakcja lub zespół transakcji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują w szczególności:

- 1) istnienie zagranicznego zakładu,
- 2) obliczanie wartości dla celów amortyzacji składnika aktywów, nabytego od powiązanego podmiotu zagranicznego,
- 3) dokonywanie inwestycji, dostawę towarów, świadczenie usług, finansowanie, wykorzystanie rzeczowych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych - przy czym transakcja lub zespół transakcji nie musi bezpośrednio dotyczyć osoby prawnej, jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej lub osoby fizycznej otrzymującej interpretację indywidualną.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają:

- 1) dane identyfikacyjne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, a w przypadkach gdy podmiot należy do podatkowej grupy kapitałowej, również dane identyfikacyjne tej grupy;
- 2) datę wydania interpretacji indywidualnej lub decyzji w sprawie cen transakcyjnych;
- 3) datę rozpoczęcia okresu obowiązywania decyzji w sprawie cen transakcyjnych, a w przypadku interpretacji indywidualnej datę jej doręczenia;
- 4) datę zakończenia okresu obowiązywania decyzji w sprawie cen transakcyjnych;
- 5) rodzaj interpretacji indywidualnej lub decyzji w sprawie cen transakcyjnych;
- 6) wartość transakcji lub zespołu transakcji, wskazaną w decyzji w sprawie cen transakcyjnych, a w przypadku interpretacji indywidualnej, wartość transakcji lub zespołu transakcji, jeżeli wartość ta została wskazana;
- 7) wskazanie innych państw członkowskich, których może dotyczyć interpretacja indywidualna albo decyzja w sprawie cen transakcyjnych;
- 8) wskazanie osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w innych niż Rzeczypospolita Polska państwach członkowskich, na których obowiązki podatkowe mogą mieć wpływ transakcje, zespół transakcji lub inne zdarzenia objęte interpretacją indywidualną lub decyzją w sprawie cen transakcyjnych, jeżeli takie osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej mogą być zidentyfikowane na podstawie informacji posiadanych przez organ dokonujący wymiany;
- 9) streszczenie interpretacji indywidualnej, w tym opis stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, lub streszczenie decyzji w sprawie cen transakcyjnych, w szczególności wskazanie rodzaju i przedmiotu transakcji lub zespołu transakcji lub innych zdarzeń objętych decyzją;

- 10) streszczenie opisu kryteriów wyboru metody ustalania cen transakcyjnych – w przypadku decyzji w sprawie cen transakcyjnych;
- 11) wskazanie wybranej metody i algorytmu kalkulacji ceny transakcyjnej – w przypadku decyzji w sprawie cen transakcyjnych;
- 12) wskazanie czy źródłem przekazywanych informacji jest decyzja w sprawie cen transakcyjnych czy wniosek wszczynający postępowania w sprawie cen transakcyjnych, o którym mowa w art. 79 ust. 3.

5. Opis, o którym mowa w ust. 4 pkt 9, sporządza się w sposób nieprowadzący do ujawnienia tajemnicy handlowej, przemysłowej lub zawodowej lub procesu produkcyjnego, lub do ujawnienia informacji, które byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym

6. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazywane są w terminie:

- 1) do końca trzeciego kwartału roku kalendarzowego – w przypadku interpretacji indywidualnych lub decyzji w sprawach cen transakcyjnych wydanych w pierwszym lub drugim kwartale roku kalendarzowego,
- 2) do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego – w przypadku interpretacji indywidualnych lub decyzji w sprawach cen transakcyjnych wydanych w trzecim lub czwartym kwartale poprzedniego roku kalendarzowego.

Art. 76. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje Komisji w drodze automatycznej wymiany informacje, o których mowa w art. 75 ust. 4 pkt 2-7 i 11- 12, w terminie określonym w art. 75 ust. 6.

Art. 77. Automatycznej wymianie informacji nie podlegają interpretacje dotyczące wyłącznie indywidualnej sprawy osoby fizycznej.

Art. 78. Automatyczna wymiana informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych odbywa się za pomocą standardowego formularza, o którym mowa w art. 20 ust. 5 Dyrektywy 2011/16/UE, zgodnie z mającymi zastosowanie ustaleniami praktycznymi, przyjętymi na podstawie art. 21 tej Dyrektywy.

Art. 79. 1. Automatycznej wymianie informacji nie podlegają informacje, o których mowa w art. 75 ust. 4 i art. 76, o decyzjach w sprawach cen transakcyjnych, wydanych w przypadkach, o których mowa w art. 20b ustawy – Ordynacja podatkowa, gdy władzą podatkową właściwą dla podmiotu zagranicznego powiązanego z podmiotem krajowym jest władza podatkowa państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli

międzynarodowa umowa podatkowa zawarta z tym państwem nie zezwala na ujawnienie takich informacji podmiotom niebędącym stroną takiej umowy, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Wymianie informacji, na podstawie art. 17, podlegają informacje, o których mowa w art. 75 ust. 4 i art. 76, o decyzjach w sprawach cen transakcyjnych, wydanych w przypadkach, o których mowa w art. 20b ustawy – Ordynacja podatkowa, gdy władzą podatkową właściwą dla podmiotu zagranicznego powiązanego z podmiotem krajowym jest władza podatkowa z państwa trzeciego niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli międzynarodowa umowa podatkowa zawarta z tym państwem zezwala na ujawnienie takich informacji, a właściwa władza danego państwa trzeciego wyrazi zgodę na ich ujawnienie.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje informacje w zakresie określonym w art. 75 ust. 4 i art. 76, wynikające z wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie cen transakcyjnych.

DZIAŁ V

Automatyczna wymiana informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów

Art. 80. Ilekroć w niniejszym dziale jest mowa o:

- 1) grupie podmiotów – rozumie się przez to każdą grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o rachunkowości:
 - a) dla której sporządzane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe,
 - b) w której skład wchodzi co najmniej dwie jednostki mające siedzibę lub zarząd w różnych państwach lub terytoriach albo jednostkę, która posiada siedzibę lub zarząd w jednym państwie lub terytorium, ale prowadzi działalność przez zagraniczny zakład położony w innym państwie lub terytorium,
 - c) której skonsolidowane przychody przekroczyły w poprzednim roku obrotowym równowartość 750 000 000 euro, przeliczaną po średnim kursie ogłaszającym przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego poprzedzającego sprawozdawczy rok obrotowy;
- 2) jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów – rozumie się przez to:
 - a) jednostkę dominującą, jednostki zależne oraz pozostałe jednostki podporządkowane objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, lub które byłyby objęte takim sprawozdaniem, gdyby udziały w takich jednostkach były przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,

- b) każdą jednostkę, która nie jest objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyłącznie z uwagi na kryterium wielkości lub istotności,
 - c) zagraniczny zakład każdej jednostki wskazanej w lit. a lub b, pod warunkiem, że jednostka ta sporządza samodzielne sprawozdanie finansowe dla takiego zakładu dla celów sprawozdawczości finansowej, nadzorczej, podatkowej lub dla celów wewnętrznej kontroli zarządczej;
- 3) jednostkę raportującą – rozumie się przez to jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, zobowiązaną do przekazania w państwie lub terytorium, w którym posiada siedzibę lub zarząd lub w państwie lub terytorium, w którym prowadzi działalność przez zagraniczny zakład, informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów, zwanej dalej „informacją o grupie podmiotów”, w imieniu tej grupy;
- 4) jednostce dominującej – rozumie się przez to:
- a) jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, która posiada, bezpośrednio lub pośrednio, taką część udziałów w co najmniej jednej jednostce wchodzącej w skład grupy podmiotów, że zgodnie z zasadami rachunkowości przyjętymi w państwie lub terytorium, w której posiada siedzibę lub zarząd, ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe albo miałyby taki obowiązek, gdyby jej udziały kapitałowe były przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w tym państwie lub terytorium, oraz
 - b) nie istnieje żadna inna jednostka wchodząca w skład tej grupy podmiotów, która posiadałaby bezpośrednio lub pośrednio udziały, o których mowa w lit. a, w tej jednostce;
- 5) roku obrotowym – rozumie się przez to rok obrotowy w rozumieniu przepisów o rachunkowości, za który jednostka dominująca grupy podmiotów sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe;
- 6) sprawozdawczym roku obrotowym – rozumie się przez to rok obrotowy, za który sporządzane jest roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe w odniesieniu do którego dane przedstawiane są w informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów, zwanej dalej „informacją o grupie podmiotów”;
- 7) skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – rozumie się przez to skonsolidowane sprawozdanie finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości;

- 8) kwalifikującej umowie między właściwymi organami – rozumie się przez to wielostronną umowę międzynarodową pomiędzy właściwymi organami dotyczącą wymiany informacji o grupach podmiotów;
- 9) umowie międzynarodowej – rozumie się przez to Konwencję o Wzajemnej Pomocy Administracyjnej w Sprawach Podatkowych, każdą dwustronną lub wielostronną konwencję podatkową lub każdą umowę o wymianie informacji w sprawach podatkowych, której stroną jest Rzeczpospolita Polska i która stanowi podstawę do wymiany informacji podatkowych pomiędzy państwami lub terytoriami;
- 10) wyznaczonej jednostce – rozumie się przez to jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, wyznaczoną przez tę grupę jako jedyną jednostkę zastępującą jednostkę dominującą w zakresie obowiązku przekazania informacji o grupie podmiotów, w imieniu tej grupy, w państwie lub terytorium, w którym posiada siedzibę lub zarząd lub w państwie lub terytorium, w którym prowadzi działalność przez zagraniczny zakład, w przypadku gdy spełniony jest jeden z warunków, których mowa w art. 82 ust. 1.

Art. 81. Jednostka dominująca wchodząca w skład grupy podmiotów, posiadająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej informację o grupie podmiotów, utworzoną na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia sprawozdawczego roku obrotowego.

Art. 82. 1. Jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, niebędąca jednostką dominującą, która posiada siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub posiada siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład, przekazuje informację o grupie podmiotów za sprawozdawczy rok obrotowy, na zasadach określonych w art. 81, pod warunkiem, że:

- 1) jednostka dominująca tej grupy podmiotów nie ma obowiązku przekazania informacji o grupie podmiotów za ten sprawozdawczy rok obrotowy w państwie lub terytorium, w którym ma siedzibę lub zarząd, lub
- 2) właściwe organy państwa lub terytorium, w którym jednostka dominująca tej grupy podmiotów posiada siedzibę lub zarząd, zawarły obowiązującą umowę międzynarodową, ale nie zawarły kwalifikującej umowy między właściwymi organami,

której stroną jest Rzeczpospolita Polska, w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego, lub

- 3) państwo lub terytorium, w którym siedzibę lub zarząd ma jednostka dominująca tej grupy podmiotów zawiesiło automatyczną wymianę informacji o grupach podmiotów z powodów innych niż dopuszczone na mocy postanowień kwalifikującej umowy między właściwymi organami lub stale nie wywiązywało się z automatycznego przekazywania Rzeczpospolitej Polskiej posiadanych przez nią informacji o grupach podmiotów, w których skład wchodzi jednostki posiadające siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej lub prowadzące na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład i powiadomiono o tym fakcie tę jednostkę dominującą.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) grupa podmiotów wyznaczyła inną jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, o której mowa w ust. 1, posiadającą siedzibę lub zarząd w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub prowadzącą działalność w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska przez zagraniczny zakład - do przekazania informacji o grupie podmiotów za sprawozdawczy rok obrotowy, o którym mowa w ust. 1 oraz która powiadomiła to państwo członkowskie, że jest jednostką wyznaczoną do przekazania informacji o grupie podmiotów, albo
- 2) grupa podmiotów wyznaczyła inną jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, o której mowa w ust. 1, posiadającą siedzibę lub zarząd w państwie lub terytorium spoza Unii Europejskiej lub prowadzącą działalność w państwie lub terytorium spoza Unii Europejskiej przez zagraniczny zakład - do przekazania informacji o grupie podmiotów za sprawozdawczy rok obrotowy, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem, że:
 - a) państwo lub terytorium spoza Unii Europejskiej w którym siedzibę lub zarząd lub zagraniczny zakład ma ta jednostka wymaga przekazania informacji o grupie podmiotów za ten sprawozdawczy rok obrotowy oraz zawarła kwalifikującą umowę między właściwymi organami, której stroną jest Rzeczpospolita Polska w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego,
 - b) państwo lub terytorium spoza Unii Europejskiej w którym siedzibę lub zarząd lub zagraniczny zakład ma ta jednostka nie powiadomiła Rzeczpospolitej Polskiej o okolicznościach, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 3 oraz zostało powiadomione

przez tę jednostkę, że została ona wyznaczona przez grupę podmiotów do przekazania informacji o grupie podmiotów w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego;

- c) jednostka, o której mowa w ust. 1 przekazała powiadomienie, o którym mowa w art. 84

- a wyznaczona jednostka zgodnie z pkt 1 lub 2 zgromadzi wszystkie dane wymagane informacją o grupie podmiotów.

Art. 83. W przypadku gdy, jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, o której mowa w art. 82, nie otrzyma od jednostki dominującej grupy podmiotów, wszystkich danych wymaganych informacją o grupie podmiotów, informację tę przekazuje z uwzględnieniem danych jakie znajdują się w jej posiadaniu lub zebranych w tym celu oraz powiadamia o tym fakcie w informacji o grupie podmiotów.

Art. 84. Jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, która posiada siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub posiada siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład, powiadamia, że:

- 1) jest jednostką dominującą albo wyznaczoną jednostką albo inną jednostką, składającą informację o grupie podmiotów, zgodnie z art. 82 ust. 1, albo
- 2) wskazuje jednostkę raportującą wraz z podaniem państwa lub terytorium w którym zostanie przekazana informacja o grupie podmiotów

- najpóźniej w ostatnim dniu sprawozdawczego roku obrotowego danej grupy podmiotów.

Art. 85. 1. Informacja o grupie podmiotów zawiera:

- 1) dane identyfikacyjne jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów;
- 2) informacje dotyczące wielkości osiągniętych przychodów, zrealizowanego zysku (straty) przed opodatkowaniem, zapłaconego podatku dochodowego, należnego podatku dochodowego, kapitału podstawowego, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, liczby pracowników, aktywów rzeczowych (trwałych i obrotowych), innych niż środki pieniężne i ich odpowiedniki, rodzaju działalności jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów - z podziałem na państwa lub terytoria;
- 3) dodatkowe informacje lub wyjaśnienia dotyczące danych przedstawionych w informacji o grupie podmiotów.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, wykorzystane są w celach analizy ryzyka zaniżenia dochodu do opodatkowania w obszarze cen transakcyjnych oraz innych analiz ekonomicznych lub statystycznych.

Art. 86. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, wzór powiadomienia, o którym mowa w art. 84, w celu ułatwienia przekazywania poprawnych informacji.

Art. 87. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych przekazywanych w informacji o grupie podmiotów, uwzględniając treść ustaleń w tym zakresie podjętych przez OECD.

Art. 88. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje w drodze automatycznej wymiany otrzymane informacje o grupach podmiotów, na podstawie art. 81 i 82:

- 1) właściwym organom państw członkowskich,
 - 2) właściwym organom państw lub terytoriów, które są stroną kwalifikującej umowy między właściwymi organami
- w których państwach lub terytoriach, zgodnie z otrzymanymi informacjami, co najmniej jedna jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów posiada siedzibę lub zarząd lub prowadzi działalność przez zagraniczny zakład.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazywane są za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie 15 miesięcy od ostatniego dnia sprawozdawczego roku obrotowego grupy podmiotów, której dotyczy informacja o grupie podmiotów.

DZIAŁ VI

Kary pieniężne

Art. 89. Raportująca instytucja finansowa, która:

- 1) nie dopełnia obowiązku weryfikacji rachunków raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1;
- 2) nie dopełnia obowiązku identyfikacji rachunków raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2;
- 3) nie dopełnia obowiązku utrwalania czynności, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3;
- 4) nie dopełnia obowiązku gromadzenia i utrwalenia dokumentacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 4;

- 5) nie dopełnia obowiązku przekazania informacji o rachunkach raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 5;
- 6) dokonuje czynności, o których mowa w pkt 1 - 5, niezgodnie z procedurami sprawozdawczymi i procedurami należytej staranności;
- 7) nie dopełnia obowiązku usunięcia w terminie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, o który mowa w art. 71 ust. 4

podlega karze pieniężnej.

Art. 90. 1. Jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, która:

- 1) mimo obowiązku wynikającego z art. 81 lub 82, nie przekazała informacji o grupie podmiotów lub przekazała tę informację, lecz nie przekazała wszystkich danych przez nią wymaganą, lub
- 2) nie przekazała powiadomienia, o którym mowa w art. 84,

podlega karze pieniężnej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, karze pieniężnej za nieprzekazanie wszystkich danych wymaganych informacją o grupie podmiotów, podlega wyłącznie jednostka dominująca lub wyznaczona jednostka.

Art. 91. 1. Karę pieniężną nakłada minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze decyzji, w wysokości nie większej niż 1 000 000 zł.

2. Ustalając wysokość kary pieniężnej, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględnia rodzaj i zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu, na który nakładana jest kara pieniężna oraz jego możliwości finansowe.

3. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych więcej niż jednego naruszenia, o którym mowa w art. 89, możliwe jest nałożenie tylko jednej kary pieniężnej.

4. Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.

5. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

6. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

7. W sprawach nieuregulowanych do kary pieniężnej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy – Ordynacja podatkowa.

DZIAŁ VII

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 92. W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30a:

a) uchyla się ust. 10;

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Kwoty zryczałtowanego podatku obliczonego od przychodów (dochodów), o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, uzyskanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz kwotę podatku zapłaconego za granicą, o której mowa w ust. 9, podatnicy są obowiązani wykazać w zeznaniu podatkowym, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lub 1a.”;

2) w art. 30b uchyla się ust. 5c i 8;

3) w art. 42 uchyla się ust. 7;

4) uchyla się rozdział 7a.

Art. 93. W ustawie podatku dochodowym od osób prawnych wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 uchyla się ust. 3aa;

2) w art. 27:

a) uchyla się ust. 6;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wyrażone w euro wielkości, o których mowa w ust. 5, przelicza się na walutę polską po średnim kursie ogłaszającym przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym w ostatnim dniu roboczym roku podatkowego poprzedzającego rok podatkowy, za który jest składane sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5”;

c) uchyla się ust. 9.

Art. 94. W ustawie – Ordynacja podatkowa wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 82 uchyla się § 3 i 4;

2) art. 154c otrzymuje brzmienie:

„Art. 154c. Pisma obcych władz są doręczane z zachowaniem zasady wzajemności.”;

3) w art. 184:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W żądaniu określa się zakres informacji, okres, którego informacje mają dotyczyć oraz termin ich przekazania.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Żądanie, o którym mowa w § 1, oznacza się klauzulą: "Tajemnica skarbowa", a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli "zastrzeżone";

4) w art. 275 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Do informacji, o których mowa w § 2 i 3, przepis art. 184 § 2a stosuje się odpowiednio.”;

5) w art. 293 § 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) aktach dokumentujących kontrolę obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, o której mowa w rozdziale 9 działu III ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. ...).”;

6) w art. 295 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) pracownikowi załatwiającemu sprawę, jego przełożonemu oraz organom, o których mowa w art. 4 i 8 ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, właściwym w zakresie wymiany informacji podatkowych.”;

7) po art. 295a dodaje się art. 295b w brzmieniu:

„Art. 295b. W toku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, o której mowa w rozdziale 9 działu III ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami dostęp do akt przysługuje pracownikowi załatwiającemu sprawę, jego przełożonemu oraz organom właściwym w sprawach dotyczących tej kontroli.”;

8) w art. 296 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) określone w ustawie z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, uzyskane od obcych państw, pochodzące z banków oraz innych instytucji finansowych,”;

9) w art. 297 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadkach, o których mowa w § 1, akta spraw są oznaczane oraz przekazywane w sposób przewidziany w art. 184 § 2a.”;

10) art. 297a otrzymuje brzmienie:

„Art. 297a. § 1. Informacje podatkowe uzyskane od obcych państw lub akta zawierające takie informacje, są udostępniane organom wymienionym w art. 297, innym niż wymienione w tym przepisie organom podatkowym, a także pracownikom wywiadu skarbowego, gdy toczące się przed tym organem postępowanie lub czynności wykonywane przez ten organ są związane z prawidłowym określaniem podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązania podatkowego lub wymiarem innych należności, których dochodzenie, zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jest możliwe na wniosek obcego państwa.

§ 2. Udostępnienie informacji dla celów innych niż wymienione w § 1 wymaga uzyskania zgody obcego państwa, od którego otrzymano informacje.

§ 3. Przepis § 1 stosuje się także do udostępniania danych zawartych w informacjach podatkowych, uzyskanych od banków oraz innych instytucji finansowych na podstawie ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, a także akt dokumentujących kontrolę obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, o której mowa w tej ustawie.

§ 4. Akta i dokumenty zawierające informacje o których mowa w ust. 1 i 3, oznacza się klauzulą: „Tajemnica skarbowa”, a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawnie o klauzuli „zastrzeżone”.”;

11) uchyla się dział VIIa;

12) w art. 306a § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia.”;

13) w art. 306a uchyla się § 6;

14) art. 306k otrzymuje brzmienie:

„Art. 306k. W sprawach nieuregulowanych w art. 306a-306i oraz art. 306l stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 1-6, 8, 9 z wyłączeniem art. 171a, rozdziałów 10-12, 14, 16 oraz 23 działu IV.”;

15) uchyla się art. 306m;

16) art. 306n otrzymuje brzmienie:

„Art. 306n. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 306l, uwzględniając zakres danych wykazywanych w zaświadczeniu oraz dane identyfikujące wnioskodawcę i organ wydający zaświadczenie.”.

Art. 95. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 uchyla się § 30b;

2) w art. 80 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Płatnik oraz podmiot, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, niepełniący funkcji płatnika, który wbrew obowiązkowi nie składa w terminie podatnikowi lub właściwemu organowi wymaganej informacji podatkowej lub informacji, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy,

podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.”;

3) po art. 80b dodaje się art. 80c i art. 80d w brzmieniu:

„Art. 80c. § 1. Kto, działając w imieniu lub interesie raportującej instytucji finansowej, wbrew przepisom ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. ...), nie dopełnia obowiązku:

1) weryfikacji rachunków raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 tej ustawy,

2) identyfikacji rachunków raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,

3) utrwalania czynności, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 tej ustawy,

4) gromadzenia i utrwalenia dokumentacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 4 tej ustawy,

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1036, 1149, 1247 i 1304, z 2014 r. poz. 312, 1215 i 1328 oraz z 2015 r. poz. 396 i 1269.

- 5) przekazania informacji o rachunkach raportowanych, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 5 tej ustawy,
- 6) dokonywania czynności, o których mowa w pkt 1 - 4, zgodnie z procedurami sprawozdawczymi i procedurami należytej staranności,
- 7) usunięcia w terminie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, o którym mowa w art. 71 ust. 4 tej ustawy podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych.

§ 2. Kto, działając w imieniu lub interesie raportującej instytucji finansowej, wbrew przepisom ustawy powołanej w § 1, składa nieprawdziwą informację, o której mowa w § 1 pkt 5

podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.

Art. 80d. Kto działając w imieniu lub interesie podatnika, wbrew przepisom ustawy z dnia ... o wymianie informacji podatkowych (Dz. U. ...), składa nieprawdziwą informację dla celów informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów podlega karze grzywny do 240 stawek dziennych.”.

Art. 96. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1932) uchyla się art. 12.

Art. 97. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. 1712) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są sporządzane za rok kalendarzowy i przekazywane w formie dokumentu elektronicznego, utworzonego na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.”,

b) w ust. 8 uchyla się pkt 1;

2) w art. 8 ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1-13 do kontroli amerykańskich rachunków raportowanych stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, rozdziału 2, rozdziału 3, z wyłączeniem art. 133 i art. 133a, rozdziału 3a, rozdziału 4, z wyłączeniem art. 139, rozdziałów 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23 oraz przepisy działu VI z wyłączeniem art. 281, art. 282, art. 282a, art. 291 i art. 292 ustawy – Ordynacja podatkowa.”;

3) w art. 13:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dane zawarte w informacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1, są udostępniane wyłącznie organom wymienionym w art. 297 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa na zasadach określonych w tym przepisie.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dane zawarte w informacjach, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, są udostępniane organom wymienionym w art. 297 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, innym niż wymienione w tym przepisie organom podatkowym, a także pracownikom wywiadu skarbowego, gdy toczące się przed tym organem postępowanie lub czynności wykonywane przez ten organ są związane z prawidłowym określaniem podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązania podatkowego lub wymiarem innych należności, których dochodzenie, zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jest możliwe na wniosek obcego państwa. Udostępnienie informacji dla celów innych niż w zdaniu pierwszym wymaga uzyskania zgody właściwej władzy Stanów Zjednoczonych.”.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 98. Jeżeli podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 92 osiąga przychody (dochody) określone w art. 44c ust. 1 pkt 4 lit. a-f tej ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ze źródeł przychodów położonych w Republice Austrii, podatek od tych przychodów (dochodów) zapłacony w Republice Austrii do dnia 31 grudnia 2016 r., podlega odliczeniu od kwoty podatku obliczonego zgodnie z art. 30a ust. 1 i 9 lub art. 30b ust. 1, 5a i 5b tej ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis art. 30a ust. 11

ustawy zmienianej w art. 92w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się.

Art. 99. Przepis art. 306m ustawy zmienianej w art. 94w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się w przypadku złożenia wniosku przez podatnika, o którym mowa w art. 97 niniejszej ustawy, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Art. 100. Podmioty wypłacające oraz pośredni odbiorcy, o których mowa w rozdziale 7a ustawy zmienianej w art. 92 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, których rok podatkowy rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2016 r. i nie zakończył do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy składają informację, o której mowa w art. 44d ust. 1 i ust. 3 ustawy zmienianej w art. 92 w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wyłącznie w odniesieniu do dochodów uzyskanych przed dniem 1 stycznia 2016 r. w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 101. 1. Informacje, o których mowa w art. 75 ust. 4 i art. 76, dotyczące interpretacji indywidualnych lub decyzji w sprawach cen transakcyjnych, wydanych po dniu 1 stycznia 2017 r., są przekazywane w terminach określonych w art. 75 ust. 6.

2. Informacje, o których mowa w art. 75 ust. 4 i art. 76, dotyczące interpretacji indywidualnych lub decyzji w sprawach cen transakcyjnych, wydanych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2016 r., są przekazywane do dnia 31 grudnia 2017 r.

3. W przypadku gdy interpretacje indywidualne lub decyzje w sprawach cen transakcyjnych, o których mowa w ust. 2, zostały wydane w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r., informacje są przekazywane pod warunkiem, że te interpretacje indywidualne lub decyzje w sprawach cen transakcyjnych obowiązywały na dzień 1 stycznia 2014 r.

Art. 102. Do czasu uzyskania zdolności operacyjnej przez bazę danych, o której mowa w art. 21 ust. 5 Dyrektywy 2011/16/UE:

- 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego informacje wskazane w art. 75 ust. 4 za pomocą standardowego formularza, o którym mowa w art. 20 ust. 5 Dyrektywy 2011/16/UE, z uwzględnieniem mających zastosowanie odpowiednich ustaleń praktycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a danym państwem członkowskim;

- 2) minister właściwy do spraw finansów publicznych, w przypadku wskazania przez właściwy organ innego państwa członkowskiego Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa członkowskiego, którego może dotyczyć interpretacja indywidualna lub decyzja w sprawie cen transakcyjnych, potwierdza odbiór informacji właściwemu organowi innego państwa członkowskiego, który informacje przekazał, w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania; potwierdzenia dokonuje się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w przypadku braku możliwości potwierdzenia w ten sposób, potwierdzenia dokonuje się w formie pisemnej;
- 3) minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje co roku Komisji statystyki dotyczące ilości przekazanych w danym roku kalendarzowym interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych oraz informacje dotyczące administracyjnych oraz innych kosztów i korzyści związanych z dokonaną wymianą informacji oraz informacje na temat wszelkich potencjalnych zmian dla administracji podatkowej i innych podmiotów.

Art. 103. 1. Przepis art. 81 stosuje się od sprawozdawczego roku obrotowego, o którym mowa w art. 80 pkt 6 rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2015 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Obowiązek przekazania informacji, zgodnie z art. 81, za sprawozdawczy rok obrotowy, o którym mowa w art. 80 pkt 6, rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2015 r., nie później jednak niż przed dniem 1 stycznia 2017 r., powstaje, jeśli skonsolidowane przychody grupy kapitałowej, o której mowa w art. 80 pkt 1 lit. a i b, przekroczyły równowartość 750 000 000 euro za ten rok obrotowy.

3. Wartość, o której mowa w ust. 2, przelicza się na złote po średnim kursie ogłaszanym przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego poprzedzającego sprawozdawczy rok obrotowy, rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2015 r., nie później jednak niż przed dniem 1 stycznia 2017 r.

Art. 104. 1. Przepis art. 82 stosuje się od sprawozdawczego roku obrotowego, o którym mowa w art. 80 pkt 6 rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2016 r.

2. Obowiązek przekazania informacji, zgodnie z art. 82, za sprawozdawczy rok obrotowy, o którym mowa w art. 80 pkt 6, rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2016 r., nie później jednak niż przed dniem 1 stycznia 2018 r., powstaje, jeśli skonsolidowane przychody

grupy kapitałowej, o której mowa w art. 80 pkt 1 lit. a i b przekroczyły równowartość 750 000 000 euro za ten rok obrotowy.

3. Przepis art. 102 ust. 3 stosuje się odpowiednio do przeliczenia na złote wartości, o której mowa w ust. 2.

Art. 105. Informacje, o których mowa w art. 85 ust. 1, za sprawozdawczy rok obrotowy, o którym mowa w art. 80 pkt 6 rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2015 r. nie później jednak niż przed dniem 1 stycznia 2017 r. przekazywane są w terminie 18 miesięcy od ostatniego dnia tego roku obrotowego.

Art. 106. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2016 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łućko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/

Uzasadnienie

Projektowana ustawa o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami normuje zasady i tryb wymiany informacji podatkowych z innymi państwami, obowiązki instytucji finansowych w zakresie automatycznej wymiany informacji podatkowych oraz kontrolę ich wykonywania, obowiązki w zakresie automatycznej wymiany informacji pochodzących z informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów. Zasadniczym celem ustawy jest:

- 1) uregulowanie w jednym akcie prawnych zagadnień związanych z wymianą informacji podatkowych wraz z ich uporządkowanie;
- 2) implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 359, Tom 57 z 16.12.2014, s. 1-30), zwanej dalej dyrektywą 2014/107/UE;
- 3) wprowadzenie regulacji umożliwiających automatyczną wymianę informacji w dziedzinie opodatkowania z innymi niż unijne państwami w oparciu o procedury *Common Reporting Standard* (CRS), do czego Rzeczpospolita zobowiązała się w podpisanym w dniu 29.10.2014 r. *Wielostronnym porozumieniu właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych* (Competent Authority Agreement);
- 4) implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady 2015/2060 z dnia 10 listopada 2015 r. uchylającej dyrektywę 2003/48/WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek (Dz. U. UE L 301 z 18.11.2015 str. 1), zwanej dalej dyrektywą 2015/2060;
- 5) implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 332 z 18.12.2015.332 str. 1);
- 6) implementacja znajdującej się na ostatnim etapie uchwalania dyrektywy Rady (UE) zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania przewidującej automatyczną wymianę informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów [Wniosek w sprawie dyrektywy Rady – wersja na dzień na 15 marca 2016 r. po posiedzeniu ECOFIN w dniu 8 marca 2016 r. – KOM(2016) 25].

W czasach globalizacji coraz większego znaczenia nabiera potrzeba wzajemnej pomocy pomiędzy poszczególnymi administracjami podatkowymi w dziedzinie wymiany szeroko rozumianych informacji podatkowych. W związku z ogromnym wzrostem mobilności podatników, liczby transakcji transgranicznych oraz internacjonalizacji instrumentów finansowych proces określenia wysokości należnych podatków jest coraz trudniejszy. Te narastające trudności mają wpływ na funkcjonowanie systemów podatkowych, co z kolei skłania podatników do oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, podczas gdy

uprawnienia kontrolne pozostają na szczeblu krajowym. Bez wzajemnej współpracy administracji podatkowych pojedyncze państwo członkowskie nie jest w stanie skutecznie przeciwdziałać oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania. W celu przeciwdziałenia negatywnych skutków tych zjawisk konieczne jest stworzenie odpowiedniego systemu współpracy administracyjnej między administracjami podatkowymi. Konieczność podjęcia stosownych działań w tym obszarze jest ponadto uzasadniona tym, że w ostatnich latach znacząco przybyło wyzwań związanych z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania w wymiarze transgranicznym. Wyzwania te stały się przedmiotem poważnych obaw w Unii Europejskiej jak i na całym świecie. Nieujawniony i nieopodatkowany dochód znacznie uszczupla krajowe wpływy podatkowe. W odpowiedzi na zdiagnozowane w poszczególnych państwach Unii negatywne oddziaływanie tych zjawisk na krajowe wpływy podatkowe oraz pilną potrzebę zwiększenia skuteczności i efektywności poboru podatków Komisja Europejska uznała za konieczne podjęcie działań ukierunkowanych na poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania poprzez zdecydowane promowanie automatycznej wymiany informacji jako przyszłego europejskiego i międzynarodowego standardu dla przejrzystości i wymiany informacji w sprawach podatkowych. Efektem prowadzonych na szczeblu unijnym prac jest dyrektywa 2014/107/UE, której implementacja do krajowego porządku prawnego stanowi zasadniczy przedmiot projektowanej ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Znaczenie automatycznej wymiany informacji jako jednego ze środków zwalczania oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania w wymiarze transgranicznym zostało również uznane na szczeblu międzynarodowym (grupa G-20 i grupa G-8). W wyniku negocjacji między Stanami Zjednoczonymi Ameryki i wieloma innymi krajami, w tym wszystkimi państwami członkowskimi UE, które to negocjacje dotyczyły dwustronnych umów o automatycznej wymianie informacji w celu wdrożenia ustawy o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych Stanów Zjednoczonych (powszechnie znanej jako „FATCA”), grupa G-20 udzieliła Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) mandatu, aby w oparciu o te umowy opracowała jednolity globalny standard dla automatycznej wymiany informacji podatkowych.

W efekcie tych prac w lutym 2014 r. OECD ogłosiła najważniejsze elementy globalnego standardu do automatycznej wymiany informacji finansowych w sprawach podatkowych, a mianowicie model umowy między właściwymi organami oraz wspólny standard do wymiany informacji, które zostały następnie zatwierdzone przez ministrów finansów i prezesów banków centralnych grupy G-20. W lipcu 2014 r. Rada OECD opublikowała pełen globalny standard (CRS), łącznie z jego pozostałymi elementami, tj. komentarzami do modelu umowy między właściwymi organami i do wspólnego standardu do wymiany informacji oraz procedurami informatycznymi na potrzeby wdrożenia globalnego standardu. Cały pakiet dotyczący CRS został zatwierdzony przez ministrów finansów i prezesów banków centralnych grupy G-20 we wrześniu 2014 r.

Przewidziana w dyrektywie 2014/107/UE automatyczna wymiana informacji ma umożliwić krajowym administracjom podatkowym pozyskiwanie z instytucji finansowych określonych

z góry informacji w stosunku do rachunków zidentyfikowanych przez nie jako prowadzone dla nierezydentów (rezydentów innych państw członkowskich) lub podmiotów przez nie kontrolowanych, bez uprzedniego wniosku, w ustalonych z góry, regularnych odstępach czasu. Uzyskane w tym trybie informacje będą w dalszej kolejności podlegały systematycznemu przekazywaniu państwu członkowskiemu właściwemu dla poszczególnych nierezydentów. Automatycznej wymianie podlegały będą w szczególności informacje o imieniu i nazwisku/nazwie, adresie, numerze(-ach) identyfikacyjnym podatnika (TIN) oraz dacie i miejscu urodzenia (w przypadku osób fizycznych) każdej osoby raportowanej, która jest posiadaczem rachunku, numerze rachunku, jego saldzie oraz wartości. Dyrektywa 2014/107/UE wymaga ponadto, aby państwa członkowskie wprowadziły odpowiednie regulacje obligujące swoje raportujące instytucje finansowe do wykonywania zasad sprawozdawczych i zasad należytej staranności zawartych w załącznikach I i II oraz do zapewnienia skutecznego wdrożenia i przestrzegania tych zasad zgodnie z załącznikiem I sekcja IX.

W dyrektywie Rady 2011/16/UE przewidziano już obowiązkową automatyczną wymianę informacji między państwami członkowskimi w zakresie niektórych kategorii dochodu i kapitału, głównie o charakterze niefinansowym, posiadanego przez podatników w państwach członkowskich innych niż państwo ich rezydencji. Ustanowiono tam również stopniowe podejście do wzmocnienia automatycznej wymiany informacji poprzez jej stopniowe rozszerzanie na nowe kategorie dochodu i kapitału oraz usunięcie warunku, zgodnie z którym informacje mają być przedmiotem wymiany tylko jeżeli są dostępne. Obecnie, mając na uwadze zwiększone możliwości inwestowania za granicą w szeroką gamę produktów finansowych, istniejące unijne i międzynarodowe instrumenty współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania stały się mniej skuteczne w zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania w wymiarze transgranicznym. Dlatego też Rada Europejska uznała za konieczne rozszerzenie automatycznej wymiany informacji, która była już przewidziana w art. 8 ust. 5 dyrektywy 2011/16/UE, w odniesieniu do rezydentów innych państw członkowskich. Takie rozwiązanie zapewni spójne, konsekwentne i kompleksowe podejście w całej Unii do automatycznej wymiany informacji w ramach rynku wewnętrznego, które przyniosłoby oszczędności zarówno administracjom podatkowym, jak i podmiotom gospodarczym. Jednoczesne i nieskoordynowane zawieranie umów przez państwa członkowskie na podstawie art. 19 dyrektywy 2011/16/UE mogłoby bowiem doprowadzić do sytuacji niekorzystnych dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Rozszerzona automatyczna wymiana informacji na podstawie ogólnounijnego instrumentu prawnego, jakim jest dyrektywa, zlikwiduje konieczność powoływania się przez państwa członkowskie na ten artykuł w celu zawarcia dwustronnych lub wielostronnych umów, które mogą być uważane za właściwe w tym samym przedmiocie wobec braku odpowiedniego prawodawstwa unijnego.

Mając na uwadze powyższe podkreślić należy, iż celem implementacji dyrektywy, obok stworzenia jednolitego standardu wymiany informacji podatkowej, jest również zminimalizowanie kosztów i obciążeń administracyjnych zarówno dla administracji podatkowych, jak i podmiotów gospodarczych. Zasadnicze znaczenie ma również

zapewnienie, aby rozszerzony zakres automatycznej wymiany informacji w Unii był zgodny ze zmianami na szczeblu międzynarodowym. Aby osiągnąć ten cel, państwa członkowskie, w tym Polska, poprzez implementację dyrektywy będą mogły wymagać od instytucji finansowych wdrożenia zasad sprawozdawczych i zasad należytej staranności w pełni zgodnych z zasadami określonymi we wspólnym standardzie do wymiany informacji opracowanym przez OECD. Pozwoli to na uczestnictwo Polski w globalnej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania, a w konsekwencji na osiągnięcie głównego celu jakim jest zwalczanie wciąż narastających wyzwań w obszarze oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, w tym agresywnego planowania podatkowego. Możliwość wymiany informacji finansowych pomiędzy administracjami podatkowymi poszczególnych państw ma zapobiegać tego typu negatywnym zjawiskom, przyczyniając się tym samym do zwiększenia wpływów do budżetu państwa.

W tym kontekście szczególnego podkreślenia wymaga okoliczność, że regulacje przewidziane w dyrektywie 2014/107/UE bazują na rozwiązaniach opracowanych przez OECD w ramach procedury *Common Reporting Standard*. Zasadniczym bowiem celem przy projektowaniu dyrektywy było zapewnienie pełnej zgodności wymiany informacji w Unii ze zmianami na szczeblu międzynarodowym. Dzięki takiemu podejściu ustawodawca unijny miał na względzie zminimalizowanie kosztów i obciążeń administracyjnych związanych z obsługą systemu wymiany informacji zarówno po stronie administracji podatkowych, jak i podmiotów gospodarczych. Mając na względzie realizację wskazanego celu przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny korzystać z komentarzy do modelu umowy między właściwymi organami i do wspólnego standardu do wymiany informacji, opracowanych przez OECD, jako źródła przykładów lub interpretacji oraz w celu zapewnienia spójności stosowania we wszystkich państwach członkowskich. Ponadto, przyjęte w dyrektywie zasady sprawozdawcze i zasady należytej staranności stanowią powielenie przyjętych na tej płaszczyźnie rozwiązań w ramach procedury CRS.

Z uwagi na powyższe projekt ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami obejmuje nie tylko implementację dyrektywy 2014/107/UE, ale również wprowadzenie regulacji umożliwiających automatyczną wymianę informacji w dziedzinie opodatkowania z innymi niż unijne państwami. Podstawę dla tej wymiany stanowi podpisane w dniu 29 października 2014 r. przez Ministra Finansów wielostronne porozumienie *Competent Authority Agreement* (CAA). W porozumieniu tym 51 państw i terytoriów, w tym Polska, złożyły deklarację o wprowadzeniu skutecznych narzędzi przeciwdziałających transgranicznym oszustwom podatkowym i unikaniu opodatkowania, w szczególności poprzez przeprowadzenie w krajowych systemach prawnych zmian, wdrażających procedury CRS. Polska zobowiązała się do wdrożenia przedmiotowych rozwiązań w ramach tzw. szybkiego przyjęcia (ang. *early adoption*). Oznacza to, że pierwsze zaraportowanie powinno zostać przeprowadzone w terminie do końca września 2017 r.

Z harmonogramem stosowania przez państwa członkowskie dyrektywy 2014/107/UE skoordynowane jest uchycenie dyrektywy 2003/48/WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek. Dyrektywa 2003/48/WE została uchylona na mocy dyrektywy 2015/2060, która ponadto przewiduje:

- 1) odstępstwo dla Austrii, na mocy którego dyrektywa 2003/48/WE będzie mieć zastosowanie do tego państwa przez kolejny roczny okres tj. do dnia 31 grudnia 2016 r.
- 2) zwolnienie państw członkowskich z obowiązku transponowania przepisów dyrektywy Rady 2014/48/UE z dnia 24 marca 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2003/48 WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek (Dz. U. UE L 111 z 15.04.2014 s. 50).

Powyższe ma na celu przejście na jednolity globalny standard w zakresie automatycznej wymiany informacji i uniknięcie sytuacji, w której równolegle byłyby stosowane dwa standardy sprawozdawczości w UE. Jak wskazano w motywie 8 dyrektywy 2015/2060, aby zapewnić niezakłóconą kontynuację automatycznego przekazywania informacji finansowych, uchylene dyrektywy 2003/48/WE powinno nastąpić ze skutkiem od tego samego dnia co dzień rozpoczęcia stosowania środków określonych w dyrektywie 2014/107/UE. Biorąc powyższe pod uwagę, uzasadnione jest połączenie w ramach jednego projektu legislacyjnego przepisów implementujących dyrektywy 2014/107/UE oraz 2015/2060.

Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG, której zmiana, wprowadzona dyrektywą 2014/107/UE, implementowana jest projektowaną ustawą, została pierwotnie wdrożona do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o kontroli skarbowej. W aktualnym stanie prawnym zagadnienia informacji podatkowych i ich wymiany reguluje Ordynacja podatkowa (*vide* art. 1 pkt 2 oraz przepisy działu VIIa Wymiana informacji podatkowych z innymi państwami). Jednolitość materii szeroko rozumianej wymiany informacji w sprawach podatkowych przemawia za wyczerpującym uregulowaniem tych spraw w jednym akcie prawnym.

Warto dodatkowo podkreślić, że na zasadność unormowania materii wymiany informacji podatkowych wskazała Komisja Kodyfikacyjna Ogólnego Prawa Podatkowego¹, której zadaniem jest przygotowanie nowego projektu ustawy, zastępującej obecną ustawę – Ordynacja podatkowa. W przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 13 października 2015 r. Kierunkowych założeniach nowej ordynacji podatkowej z dnia 24 września 2015 r. Komisja Kodyfikacyjna za wskazane uznała wyłączenie wymiany informacji podatkowych z innymi państwami z zakresu przedmiotowego nowej ordynacji podatkowej i uregulowania tej kwestii w odrębnej ustawie. Jak słusznie zauważyła Komisja jest to uzasadnione przede wszystkim tym, że są to przepisy regulujące relacje pomiędzy państwami w zakresie wymiany informacji podatkowych. Nie są to zatem unormowania dotyczące stosunków pomiędzy organami podatkowymi i podatnikami. Nie bez znaczenia jest też duża objętość projektowanych regulacji, co źle rzutuje na strukturę ordynacji podatkowej.

¹ Komisja Kodyfikacyjna Ogólnego Prawa Podatkowego powołana została na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2014 r. w sprawie utworzenia, organizacji i trybu działania Komisji Kodyfikacyjnej Ogólnego Prawa Podatkowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1471).

Z uwagi na powyższe projekt ustawy obejmuje swym zakresem przedmiotowym także uregulowane obecnie w ustawie – Ordynacja podatkowa przepisy dotyczące wymiany informacji podatkowych z innymi państwami. Od strony legislacyjnej kwestia ta została zasadniczo zrealizowana poprzez odpowiednie „przeniesienie” stosownych przepisów Działu VIIa ustawy – Ordynacja podatkowa do projektowanej ustawy o wymianie informacji podatkowych. Poza zakresem projektowanej ustawy pozostawiono jednakże wymianę informacji dla celów podatkowych dokonywaną na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA oraz wykonującej ją ustawy z dnia 9 października 2015 r.². Co prawda wymiana ta opiera się na analogicznych zasadach jakie przyjęte zostały w ramach obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dyrektywie 2014/107/UE oraz *Common Reporting Standard*, nie mniej liczba różnic na płaszczyźnie szczegółowych rozwiązań uzasadnia pozostawienie tej kwestii w odrębnym akcie prawnym. Nie bez znaczenia w tym kontekście jest również okoliczność, że podstawę prawną do wymiany informacji ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki stanowi odrębna bilateralna umowa międzynarodowa. Ponadto ewentualne włączenie regulacji FATCA do ustawy o wymianie informacji podatkowej wpłynęłoby negatywnie na jej systematykę i czytelność.

W projektowanej ustawie przewidziano również implementację do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania. Celem implementowanej dyrektywy jest skuteczna współpraca administracyjna pomiędzy państwami członkowskimi na warunkach zgodnych z prawidłowym funkcjonowaniem rynku wewnętrznego poprzez wzmocnienie narzędzi i mechanizmów wymiany informacji (w szczególności, wynikającą z dyrektywy 2011/16/UE, obowiązkową spontaniczną wymianę informacji).

Wydawanie interpretacji indywidualnych prawa podatkowego, które ułatwiają spójne i przejrzyste stosowanie prawa, jest powszechną praktyką również w Unii Europejskiej. Praktyka wyjaśniania podatnikom prawa podatkowego pozwala przedsiębiorstwom działać w warunkach większej pewności, co może zachęcać je do inwestowania i przestrzegania prawa, a co za tym idzie może sprzyjać realizacji celu w postaci dalszego rozwoju jednolitego rynku Unii zgodnie z zasadami i wolnościami traktatowymi. Interpretacje indywidualne wydawane na potrzeby struktur konstruowanych pod kątem korzyści podatkowych w niektórych przypadkach doprowadziły jednak do niskiego poziomu opodatkowania sztucznie zawyżonych dochodów w kraju wydającym, zmieniającym lub odnawiającym tego rodzaju interpretację, podczas gdy w pozostałych krajach, których dotyczyła dana sytuacja, kwoty dochodu podlegające opodatkowaniu pozostawały na nienaturalnie niskim poziomie.

Środkiem mającym ułatwić walkę z wyżej wskazanymi zjawiskami miała być spontaniczna wymiana informacji, przewidziana w dyrektywie 2011/16/UE. Skuteczną spontaniczną

² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. z 2015 r. poz. 1712, dalej: Ustawa FATCA).

wymianę informacji dotyczących interpretacji indywidualnych o wymiarze transgranicznym oraz porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych utrudniał jednak szereg istotnych praktycznych trudności takich jak swoboda uznania, jaką państwo członkowskie wydające interpretację dysponuje w kwestii decyzji o tym, które z pozostałych państw członkowskich powinny zostać poinformowane. W związku z powyższym, implementowana dyrektywa przewiduje, że wymieniane informacje powinny być, w stosownych przypadkach, dostępne wszystkim pozostałym państwom członkowskim. Realizacji tego celu służyć ma procedura automatycznej wymiany informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych o wymiarze transgranicznym i porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych, wprowadzona nowym art. 8a dyrektywy 2011/16/UE.

Zgodnie z dyspozycją tego nowego przepisu państwa członkowskie zobowiązane są przekazywać określony zbiór podstawowych informacji dotyczących interpretacji indywidualnych o wymiarze transgranicznym i porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych, które byłyby dostępne dla wszystkich państw członkowskich (katalog w art. 8a ust. 6 dyrektywy 2011/16/UE). Zakres udzielanych informacji jest szerszy w przypadku porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych. W węższym zakresie informacje powyższe mają być również przekazywane Komisji Europejskiej dla celów statystycznych (art. 8a ust. 8 dyrektywy 2011/16/UE).

W projektowanej ustawie dokonano również implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady (UE) ... z dnia ... zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (...). [Wniosek w sprawie dyrektywy Rady – wersja na dzień na 15 marca 2016 r. po posiedzeniu ECOFIN w dniu 8 marca 2016 r. – KOM(2016) 25].

Proponowane rozwiązania z jednej strony uwzględniają kierunek zmian wskazany w Kodeksie postępowania w zakresie dokumentacji transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi w Unii Europejskiej, ogłoszony w Rezolucji Rady i przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie z dnia 27 czerwca 2006 r. (Dz.U. UE C z dnia 28 czerwca 2006 r.), bowiem w preambule tej Rezolucji, stwierdzono, iż dokumentacja cen transakcyjnych w Unii Europejskiej musi być postrzegana w ramach Wytocznych OECD dotyczących Cen Transakcyjnych. Z drugiej natomiast, implementuje rozwiązania z zatwierdzonego przez Radę UE ds. gospodarczych i finansowych w dniu 8 marca br. projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę Rady 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (KOM(2016) 25, dalej „dyrektywa DAC4). Projekt ten stanowi część pakietu dotyczącego przeciwdziałania unikania opodatkowania przygotowanego przez Komisję Europejską.

Projektowane przepisy mają na celu wzmocnienie działań nakierowanych na zjawisko zaniżania podstawy opodatkowania i przerzucania dochodów między jednostkami zależnymi oraz jednostką dominującą w przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność w dużej skali (patrz: warunek przekroczenia 750 mln euro skonsolidowanych przychodów) i działających w więcej niż jedna jurysdykcjach podatkowych. W przeciwieństwie do małych i średnich przedsiębiorstw, tzw. grupy przedsiębiorstw wielonarodowych posiadają

odpowiednie zasoby do wykorzystywania luk w prawie krajowym czy międzynarodowym prawie podatkowym, aby przerzucać zyski pomiędzy państwami w celu zmniejszenia płaconego podatku. Organy podatkowe potrzebują w związku z tym wyczerpujących i rzetelnych danych dotyczących struktury, polityki cen transferowych i transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązаныmi. Stawiając sobie za cel wprowadzenie odpowiednich wymogów w zakresie przejrzystości działania tych podmiotów, zasadniczo, dane zawarte w przekazywanej informacji obejmować będą jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej. W informacji tej, przedstawiane będą zagregowane dane dotyczące: wielkości prowadzonej działalności (wielkości aktywów, kapitału zakładowego, liczby zatrudnionych osób), wielkości zrealizowanych przychodów, osiągniętych zysków (bądź strat) oraz zapłaconego (i należnego) podatku, miejsc prowadzenia działalności oraz przedmiotu tej działalności. Większa przejrzystość powinna zachęcić te grupy podmiotów do ograniczenia ww. praktyk.

Wzór tej informacji ma związek z pracami prowadzonymi na forum OECD w ramach działania 13 BEPS (raport OECD „*Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting, Action 13: 2015 Final Report*”). Należy podkreślić, że sprawozdawczość ta stanowić będzie narzędzie do identyfikacji potencjalnie wątpliwych struktur tworzonych przez grupy podmiotów powiązanych, nakierowanych na unikanie opodatkowania. Natomiast wprowadzenie praktycznie jednolitych wymogów w ramach Unii Europejskiej i krajów OECD, ma zapewnić efektywną wymianę informacji pomiędzy właściwymi organami.

Wskazać również należy, że od 2013 r. prowadzone są zakrojone na szeroką skalę intensywne działania mające na celu ograniczenie oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania, podejmowane w ramach Unii Europejskiej jak i OECD. We wrześniu 2013 r. przywódcy państw Grupy G20 zatwierdzili plan działania OECD w sprawie projektu BEPS (z ang. *Base Erosion and Profit Shifting Project*), identyfikujący 15 konkretnych działań, które wyposażą rządy w instrumenty krajowe i międzynarodowe w celu walki z problemem erozji podstaw opodatkowania i przenoszeniu zysków. W październiku 2015 r. OECD przedstawiło sprawozdanie podsumowujące prace, które składało się z 13 raportów ustanawiających nowe lub wzmacniające obowiązujące międzynarodowe standardy, jak również konkretne działania, aby pomóc krajom przeciwdziałać ww. problemom. W dniach 15-16 listopada 2015 r. pakiet OECD został zatwierdzony przez przywódców państw grupy G20. Efektem prac w zakresie działania 13 w ramach planu działań OECD jest zestaw standardów w zakresie informowania o stosowanych politykach cen transferowych w ramach grup podmiotów powiązanych (dokumentacja *local file, master file*) oraz wymóg tzw. sprawozdawczości według państw (*Country-by-Country Reporting*). Należy przy tym podkreślić, że w dniu 27 stycznia 2016 r. Rzeczpospolita Polska podpisała porozumienie wielostronne (*Multilateral Competent Authority Agreement*) na podstawie którego odbywać się będzie współpraca oraz wymiana informacji zawarta w przedmiotowych informacjach w ramach OECD. Oprócz Polski w tym czasie podpisało to porozumienie 30 innych państw.

Należy również zauważyć, że ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1932) wprowadzono (oprócz regulacji

w zakresie dokumentacji *local file* i *master file*) wymóg sporządzania oraz przekazywania urzędowi skarbowemu sprawozdania o wysokości dochodów i zapłaconego podatku oraz miejscach prowadzenia działalności, jednostek zależnych i zagranicznych zakładów należących do grupy kapitałowej przez jednostki dominujące posiadające nieograniczony obowiązek podatkowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pierwsze sprawozdania wynikające z powyższej ustawy miały być będą składane za rok podatkowy 2016). Proponowane przepisy m.in. przenoszą to rozwiązanie z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych do projektowanej ustawy, ponieważ należy uznać je jako zbieżne z częścią implementowanych przepisów dyrektywy DAC4. W związku z tym, projektowana ustawa będzie całościowo regulowała przedmiotowy obowiązek sprawozdawczy.

Dział I

Przepisy ogólne

Dział I projektu ustawy o wymianie informacji podatkowych poświęcony został zagadnieniom o charakterze ogólnym. Przepisy te znajdują zastosowanie do regulacji przewidzianych w całości ustawy. W art. 1 zakreślony został zakres przedmiotowy ustawy. Zgodnie z tym przepisem ustawa normuje zasady i tryb dokonywania wymiany informacji podatkowych z innymi państwami; obowiązki instytucji finansowych w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych oraz kontrolę ich wykonywania, a także obowiązki w zakresie automatycznej wymiany informacji pochodzących z informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów. W ust. 2 zastrzeżono jednocześnie, że przepisów działu III, a więc przepisów regulujących automatyczną wymianę informacji podatkowych w odniesieniu do informacji finansowych, nie stosuje się do wymiany informacji dla celów podatkowych na podstawie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych w Warszawie dnia 7 października 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1647). Jak już bowiem wskazano, różnice na płaszczyźnie szczegółowych rozwiązań obu standardów wymiany informacji, a także obszerność regulacji w tym przedmiocie, uzasadnia pozostawienie wymiany informacji ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki w odrębnych aktach prawnych.

W art. 2 zamieszczono kluczowe w kontekście przepisów całej ustawy pojęcia i ich definicje, tj. informacje podatkowe, właściwy organ oraz państwo członkowskie. Pierwsze z tych pojęć – informacje podatkowe – zostało zdefiniowane jako wszelkie informacje, które mogą być istotne do celów stosowania i wykonywania przepisów prawa podatkowego. Zapis ten nawiązuje do art. 305b ustawy – Ordynacja podatkowa i ma na celu możliwie najszersze określenie zakresu pojęcia informacje podatkowe. Zastosowane rozwiązanie sprawi, że pojęcie informacji podatkowych obejmie zarówno informacje zawarte w aktach spraw podatkowych jak i inne informacje. Istotną przesłanką kwalifikującą dane informacje do katalogu informacji podatkowych będzie ich istotność dla celów stosowania i wykonywania przepisów prawa podatkowego. Informacjami podatkowymi będą w szczególności informacje pozyskiwane od podatników i płatników w składanych przez nich dokumentach

(deklaracjach, wnioskach, podaniach itp.), informacje pozyskiwane w trybie przepisów rozdziału 11 działu III ustawy – Ordynacja podatkowa czy też informacje finansowe pozyskiwane na potrzeby automatycznej wymiany informacji w trybie przepisów działu III projektowanej ustawy o wymianie informacji podatkowych.

W art. 2 zdefiniowane również zostały pojęcia właściwego organu oraz państwa członkowskiego, Przez właściwy organ rozumie się właściwą w sprawach podatkowych władzę danego państwa. Państwem członkowskim na potrzeby projektowanej ustawy jest natomiast państwo członkowskie Unii Europejskiej. Ilekroć w ustawie jest mowa o ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych – rozumieć należy przez nią ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 851 z późn. zm.). Przez ustawę Ordynacja podatkowa – rozumie się ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). Zagraniczny zakład na potrzeby projektowanej ustawy to zagraniczny zakład, o którym mowa w art. 4a pkt 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Ilekroć w ustawie jest mowa o Komisji rozumieć przez nią należy Komisję Europejską.

Wzorem art. 305a ustawy – Ordynacja podatkowa w przepisach ogólnych projektowanej ustawy zawarto regulację określającą ogólne zasady wymiany informacji z innymi państwami. W myśl zaprojektowanego art. 3 informacje podatkowe mogą być udostępniane właściwemu organowi w zakresie i na zasadach wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska oraz umowy pomiędzy właściwymi organami dotyczącej wymiany informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów, pod warunkiem że wykorzystywanie udostępnionych informacji nastąpi zgodnie z zasadami określonymi w tych umowach, informacje. Warto w tym kontekście podkreślić, że zawarte przez Polskę umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie wymiany informacji nawiązują do art. 26 Modelowej konwencji OECD. Zasadniczo regulacje w tym zakresie przewidują wymianę informacji podatkowych, które są niezbędne do stosowania poszczególnych umów, a także informacje dotyczące ustawodawstwa wewnętrznego umawiających się państw w odniesieniu do podatków objętych zakresem danej umowy.

W art. 4 projektowanej ustawy (stanowiącej odpowiednik art. 82 § 3 i 4 ustawy - Ordynacja podatkowa) przewidziano obowiązek przekazania, na pisemne żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przez organy administracji publicznej, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz inne instytucje finansowe wymienione w art. 182 ustawy Ordynacja podatkowa informacji podatkowych w razie wystąpienia właściwego organu państwa członkowskiego w zakresie i na zasadach określonych w dziale II oraz wynikających z ratyfikowanych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Żądanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbową”, a ich jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” w rozumieniu

przepisów o ochronie informacji niejawnych (ust. 2). Konieczność uregulowania tej kwestii w projektowanej ustawie związana jest ze wspomnianym już wyodrębnieniem z ustawy – Ordynacja podatkowa przepisów dotyczących wymiany informacji z innymi państwami. Zmiana ta połączona z przewidzianym w art. 94 pkt 1 projektu ustawy uchyleniem przewidziano uchyleniem art. 82 § 3 i 4 ustawy - Ordynacja podatkowa.

W art. 5 uregulowana została właściwość organu w zakresie wymiany informacji podatkowych z innymi państwami. W przepisie tym przewidziano, że właściwym organem Rzeczypospolitej Polskiej w tym przedmiocie jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, i w tym zakresie przysługują mu uprawnienia organu podatkowego. W celu zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji spraw przewidzianych w niniejszym projekcie ustawy, a także usprawnienia obsługi podmiotów obowiązanych do przekazywania informacji podatkowych zawarto delegacje dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do upoważnienia, w drodze rozporządzenia, podległych organów do wykonywania czynności związanych z: wymianą informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z państwami członkowskimi lub państwami trzecimi, w tym w szczególności do występowania o udostępnienie informacji podatkowych i przekazywania właściwym organom państwa członkowskiego lub państwa trzeciego wniosków i informacji podatkowych; automatyczną wymianą informacji podatkowych (w tym w szczególności: przyjmowania informacji podatkowych od podmiotów obowiązanych do ich składania, przekazywania innym państwom informacji podatkowych, otrzymywania informacji podatkowych od innych państw, udostępniania innym organom podatkowym i organom kontroli skarbowej informacji otrzymanych informacji podatkowych, przeprowadzania kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji podatkowych), a także nakładaniem kar pieniężnych. W rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych określi szczegółowy zakres upoważnienia oraz terytorialny zasięg działania upoważnionych organów. Na podstawie art. 5 ust. 3 projektowanej ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić pracowników Ministerstwa Finansów, izb skarbowych i urzędów kontroli skarbowej do bezpośredniej wymiany informacji podatkowych w związku z realizowaniem zadań z zakresu planowanych lub trwających jednoczesnych kontroli oraz do uczestnictwa w spotkaniach organizacyjnych dotyczących tych kontroli. Projektowana regulacja stanowi odzwierciedlenie treści dotychczasowego § 3 art. 305c ustawy – Ordynacja podatkowa.

Projektowany art. 6 zawiera ogólną zasadę, w myśl której do ujawnienia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i upoważnionym przez niego organom wszelkich informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych. Reguła ta zabezpiecza instytucje finansowe przed zarzutem naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy bankowej lub tajemnicy zawodowej.

Dział II

Wymiana informacji podatkowych na wniosek i z urzędu z państwami członkowskimi

W dziale II uregulowana została wymiana informacji podatkowych z państwami członkowskimi. Projektodawca uznał, o czym wzmiankowano już wcześniej, że celowe byłoby ujęcie w jednym akcie prawnym kwestii związanych z wymianą informacji podatkowych. Jednolitość materii szeroko rozumianej wymiany informacji w sprawach podatkowych (w relacjach międzynarodowych) przemawia za wyczerpującym uregulowaniem tych spraw w jednej ustawie, a przyjęcie tej koncepcji implikuje poszerzenie zakresu projektu w kierunku uregulowania w nim całości zagadnień związanych z wymianą informacji podatkowych z innymi państwami. Z tego względu do działu II projektowanej ustawy przeniesiono (z pewnymi modyfikacjami) regulacje do tej pory znajdujące się w Dziale VIIa ustawy – Ordynacja podatkowa. Jednocześnie celowo zdecydowano się na rozróżnienie materii znajdującej się w dziale II od zagadnień uregulowanych w dziale III. O ile bowiem regulacja zawarta w dziale II odnosi się wyłącznie do państw członkowskich o tyle automatyczna wymiana informacji o rachunkach raportowanych uregulowana w dziale III ma szersze zastosowanie, również w stosunku do państw niebędących państwami członkowskimi.

W art. 7, stanowiącym odpowiednik normy wyrażonej w art. 305d ustawy – Ordynacja podatkowa wskazano w jakich trybach odbywa się wymiana informacji podatkowych z państwami członkowskimi – na wniosek lub z urzędu.

art. 8 projektu ustawy powieliła treść art. 305b pkt 1-4 ustawy – Ordynacja podatkowa, który to przepis stanowi implementację do krajowego porządku prawnego art. 2 dyrektywy 2011/16/UE. Komentowany przepis zawiera wyliczenie kategorii informacji, które nie podlegają wymianie, stanowiąc przy tym implikację art. 2 ust. 2-3 dyrektywy 2011/16/UE. Katalog ten obejmuje następujące informacje:

- 1) objęte przepisami Unii Europejskiej dotyczące współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi w zakresie podatku od towarów i usług, ceł oraz podatku akcyzowego;
- 2) dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne;
- 3) dotyczące opłaty skarbowej;
- 4) dotyczące należności o charakterze umownym, w szczególności wynagrodzeń za usługi użyteczności publicznej.

Jak stanowi projektowany art. 9 ust. 1 organ podatkowy występuje z wnioskiem do obcej władzy UE o udzielenie informacji podatkowych oraz udziela jej informacji za pośrednictwem ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W ust. 2 przewidziano normę, zgodnie z którą wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa oraz samorządowe kolegium odwoławcze przekazują wniosek i informacje podatkowe do ministra właściwego do spraw finansów publicznych za pośrednictwem dyrektora izby skarbowej właściwego miejscowo ze względu na siedzibę wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa albo samorządowego kolegium odwoławczego. Regulacja zawarta w tym przepisie stanowi powielenie § 1 i 2 art. 305c ustawy – Ordynacja podatkowa.

W projektowanym art. 10 ustawy zostały wymienione niezbędne elementy wniosku, do których należą: dane identyfikujące podmiot, którego informacje mają dotyczyć, wskazanie zakresu żądanych informacji i celu ich wykorzystania, stwierdzenie, że wyczerpano możliwości uzyskania informacji na podstawie przepisów prawa krajowego państwa wnioskującego oraz zobowiązanie się do objęcia tajemnicą udzielonych informacji, zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wnioskującego.

W art. 11 projektu ustawy uregulowane zostały zasady wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia informacji podatkowych na wnioski. Materia uregulowana w tym przepisie stanowi odzwierciedlenie treści art. 305f ustawy – Ordynacja podatkowa, w której wprowadzono regulację stanowiącą wdrożenie art. 7 dyrektywy 2011/16/UE. Wniosek właściwego organu państwa członkowskiego wszczyna postępowanie w sprawie udzielenia informacji podatkowych (art. 11 ust. 1). Jego otrzymanie potwierdzone będzie niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia jego otrzymania za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub, w przypadku braku możliwości potwierdzenia w ten sposób, w formie pisemnej (art. 11 ust. 2). Zgodnie z treścią projektowanego ust. 3 postępowanie powinno być zakończone bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku. W sytuacji, gdy organ posiada już żądane informacje, termin na ich przekazanie ulega skróceniu do 2 miesięcy od dnia otrzymania wniosku (art. 11 ust. 3). Możliwe jest również uzgodnienie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, innego terminu przekazania informacji. O braku możliwości udzielenia informacji we właściwym terminie należy niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, poinformować właściwe organy państwa członkowskiego wraz z podaniem przyczyn tego stanu rzeczy oraz wskazaniem przewidywanego terminu udzielenia informacji (art. 11 ust. 5). Odmowa udzielenia informacji następuje bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Odmawiając udzielenia informacji należy podać przyczyny odmowy (art. 11 ust. 6). Jednocześnie art. 13 projektu ustawy przewiduje regulację, zgodnie z którą wniosek o udzielenie informacji podatkowej może być w każdym czasie wycofany (odpowiednik art. 305i ustawy – Ordynacja podatkowa).

Tryb uzupełnienia wniosku obcej władzy UE w sytuacji, gdy dane w nim zawarte nie są wystarczające do udzielenia informacji przewidziano w art. 12 projektu ustawy, stanowiącym przeniesienie treści art. 305g ustawy – Ordynacja podatkowa.

W art. 13, stanowiącym odpowiednik normy wynikających z treści art. 305h ustawy - Ordynacja podatkowa, przewidziano katalog sytuacji, w których właściwy organ odmawia udzielenia informacji podatkowej.

W art. 15 ust. 1 zawarto odesłanie do odpowiedniego stosowania, w sprawach nieuregulowanych, przepisów rozdziałów 1, 2, 5, 8, 9 i 14 działu IV oraz art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Do doręczania pism w zakresie spraw, o których mowa w projektowanym dziale II zastosowanie znajdują przepisy art. 154a i 154b ustawy Ordynacja podatkowa (art. 15 ust. 2).

Art. 16 projektu ustawy stanowi odzwierciedlenie art. 305ja ustawy – Ordynacja podatkowa implementującego do polskiego porządku prawnego art. 8 dyrektywy 2011/16/UE. Zgodnie z projektowanym art. 16 ust. 1 minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela z urzędu właściwemu organowi państwa członkowskiego dostępnych informacji o osiągniętych w roku podatkowym przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium danego państwa członkowskiego dochodach z następujących tytułów, -które zostały wykazane w deklaracjach składanych przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych: stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy, pracy nakładczej, zasiłków pieniężnych wypłaconych przez zakład pracy, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz przez płatników, o których mowa w art. 42e ust. 1 tej ustawy, działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 7 i 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych³, emerytur lub rent oraz innych świadczeń krajowych, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Informacji tych udziela się co najmniej raz w roku w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku podatkowego, w którym informacje stały się dostępne dla organów podatkowych.

W art. 16 ust. 1 projektodawca przewidział szereg sytuacji faktycznych, których zaistnienie powoduje konieczność przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego informacji podatkowych, jednocześnie wskazując, że ich przekazanie powinno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia uzyskania dostępu do tych informacji (ust. 3). Regulacja art. 16 projektu ustawy stanowi odzwierciedlenie treści art. 305k ustawy – Ordynacja podatkowa. Do sytuacji tych należą:

- 1) uprawdopodobnione uszczuplenie należności podatkowych lub obejście prawa podatkowego państwa członkowskiego;
- 2) korzystanie przez podatnika z ulg podatkowych może być podstawą powstania obowiązku podatkowego lub zwiększenia zobowiązania podatkowego w państwie członkowskim;
- 3) ustalenia postępowania podatkowego lub kontrolnego, dokonane w oparciu o informacje podatkowe uzyskane od właściwego organu państwa członkowskiego, mogą być użyteczne dla prawidłowego określania podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązania podatkowego.

Niezależnie od przypadków wymienionych powyżej w kolejnym ustępie przewidziano tryb fakultatywnego przekazania informacji podatkowych właściwemu organowi państwa członkowskiego każdorazowo, gdy mogą być one mu przydatne.

Organ, który otrzymał informacje podatkowe od właściwego organu państwa członkowskiego działającego z urzędu, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych, potwierdza otrzymanie informacji. Potwierdzenia dokonuje się za pomocą środków

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm., dalej jako u.p.d.o.f.

komunikacji elektronicznej. W przypadku braku możliwości potwierdzenia w ten sposób, potwierdzenia dokonuje się w formie pisemnej (art. 17 projektu ustawy).

W art. 18, stanowiącym odzwierciedlenie treści dotychczasowego art. 3051 ustawy – Ordynacja podatkowa, projektodawca zawarł delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do zawierania z właściwym organem państwa członkowskiego porozumień dwustronnych lub wielostronnych w zakresie szczegółowych zasad i trybu wymiany informacji podatkowych.

Art. 19 projektu ustawy stwarza możliwość zawarcia porozumienia w zakresie przebywania przedstawicieli obcej władzy UE w siedzibach organów podatkowych oraz ich obecności w toku postępowań podatkowych i czynności kontrolnych.

W art. 20 uregulowano kwestię możliwości przekazania informacji podatkowych otrzymanych od obcej władzy UE innej obcej władzy UE, po uprzednim zawiadomieniu władzy, od którego pochodzą te informacje o zamiarze ich przekazania i niewniesieniu przez tę władzę sprzeciwu w terminie 10 dni roboczych od dnia zawiadomienia. Przepis ten stanowi odpowiednik art. 3051a ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z treścią projektowanego art. 21 ustawy organ, który otrzymał informacje podatkowe od właściwego organu państwa członkowskiego, zobowiązany będzie do niezwłocznego, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez organ wiadomości o sposobie wykorzystania otrzymanych informacji, przekazania informacji zwrotnej na temat wykorzystania otrzymanego materiału, w sytuacji, gdy właściwy organ państwa członkowskiego zwrócił się o taką informację.

Wymiana informacji podatkowych następować będzie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu standardowych formularzy, według wzorów określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012. W przypadku braku możliwości wymiany informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, wymiany zostanie przeprowadzana z wykorzystaniem form pisemnych (art. 22).

Dział III

Automatyczna wymiana informacji o rachunkach raportowanych

Dział III projektu ustawy o wymianie informacji podatkowych w całości poświęcony został automatycznej wymianie informacji o rachunkach raportowanych. Treść normatywna umiejscowiona w tym dziale stanowi transpozycję dyrektywy Rady 2014/107/UE. Dla właściwej implementacji dyrektywy niezbędnym jest ustanowienie prawa, które w możliwie najwierniejszy sposób odzwierciedlać będzie treść odpowiednich norm dyrektywy. Taka standaryzacja procesu implementacji dyrektywy pozwoli na uproszczenie tego procesu, podwyższenie efektywności przyjętych w dyrektywie rozwiązań, a także umożliwi obniżenie kosztów związanych z raportowaniem. Jednocześnie, mając na uwadze, że proces implementacji dyrektywy stanowi jej transponowanie, osadzenie w realiach prawa krajowego,

projektodawca, tam gdzie okazało się to konieczne, dokonał pewnych zmian, mających na celu dostosowanie regulacji dyrektywy do przepisów prawa krajowego.

Przewidziane na tej płaszczyźnie regulacje obejmują nie tylko implementację dyrektywy 2014/107/UE, ale również wprowadzenie regulacji umożliwiających automatyczną wymianę informacji o rachunkach raportowanych z innymi niż unijne państwami. Przewidziana w tym zakresie współpraca obejmie wymianę informacji z tzw. państwami uczestniczącymi, tj. państwami spoza Unii Europejskiej, innymi niż Stany Zjednoczone Ameryki, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła porozumienie stanowiące podstawę do automatycznej wymiany informacji podatkowych w odniesieniu do informacji finansowych i które zostały wymienione w stosownym obwieszczeniu wydawanym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Powyższe stało się możliwe dzięki wdrożeniu standardu automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (*Common Reporting Standard*), opracowanego przez OECD jako podstawa dla automatycznej wymiany informacji (*The Automatic Exchange of Information*). Przyjęcie wskazanego rozwiązania w sposób korzystny wpłynie na efektywność wykorzystania instrumentu jakim jest automatyczna wymiana informacji w zwalczaniu oszustw podatkowych i ograniczenia zjawiska uchylania się od opodatkowania.

Warto odnotować, że wprowadzając wymianę informacji z państwami uczestniczącymi, projektodawca zdecydował się na przyjęcie tzw. *Wider approach to the Common Reporting Standard*. Podejście takie, zaproponowane w Komentarzu do standardu automatycznej wymiany informacji dla celów podatkowych (*Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters*, OECD 2014, dalej: Komentarz do standardu automatycznej wymiany informacji) i przyjęte w projektowanej ustawie, polega na stworzeniu podstawy prawnej, nakładającej na raportujące instytucje finansowe obowiązku uzyskiwania określonych informacji również od rezydentów państw niebędących aktualnie państwami, które wdrożyły *Common Reporting Standard*. Oznacza to, że raportujące instytucje finansowe będą obowiązane do identyfikowania rachunków finansowych znajdujących się w posiadaniu zarówno rezydentów państw objętych systemem *Common Reporting Standard*, jak i rezydentów państw nieuczestniczących w systemie automatycznej wymiany informacji. Informacje o tych rachunkach będą przekazywane dopiero wówczas, gdy dane państwo przyjmie *Common Reporting Standard*. Rozwiązanie takie jest niewątpliwie korzystne z punktu widzenia instytucji finansowych, ponieważ pozwala na znaczące obniżenie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu CRS (instytucje nie będą musiały dokonywać każdorazowo, w sytuacji przystąpienia nowego państwa do CRS identyfikacji rachunków raportowanych - te informacje już będą w ich posiadaniu). Jego wprowadzenie podyktowane jest również względami praktycznymi – wyeliminuje konieczność przyjmowania każdorazowo, w przypadku przystąpienia państwa do CRS rozwiązania legislacyjnego ustalającego zasady identyfikacji i raportowania rachunków finansowych (w przeciwnym razie byłoby to niezbędne ze względu na określone w dyrektywie i niniejszej ustawie daty, m.in. dla celów identyfikacji rachunków raportowanych, wskazane w procedurach należytej staranności).

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 24 ust. 1 zawiera słowniczek pojęć stosowanych na potrzeby stosowania regulacji przewidzianych w dziale III ustawy. Przepis ten stanowi przy tym implementację szeregu pojęć i ich definicji określonych w Sekcji VIII załącznika I dyrektywy 2014/107/UE. Implementacja definicji zawartych w dyrektywie zapewni skuteczne i jednolite wdrożenie standardu wymiany informacji we wszystkich państwach członkowskich. Dodatkowo pozwoli na zrealizowanie jednego z głównych celów dyrektywy, tj. zapewnienie spójnego, konsekwentnego i kompleksowego podejścia w całej Unii Europejskiej (i innych państwach, które przyjęły *Common Reporting Standard*) do automatycznej wymiany informacji w ramach rynku wewnętrznego, bez względu na różnice jakie mogą pojawiać się w poszczególnych krajach implementujących dyrektywę. Kierując się tą dyrektywą postępowania przy transpozycji Sekcji VIII załącznika I dyrektywy projektodawca starał się możliwie najpełniej odwzorować jego treść, modyfikując niektóre z definicji w sposób nieznaczny ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego. Poczynione modyfikacje podyktowane były koniecznością wyeliminowania braku zgodności definicji przyjętych w dyrektywie 2014/107/UE z funkcjonującymi w polskim systemie prawnym. Należy zauważyć, że projektodawca, będąc świadomy faktu, że niektóre z terminów, którymi posługuje się implementowana dyrektywa są już zdefiniowane w polskim prawie, takie jak np. rachunek depozytowy, umowa renty czy też umowa ubezpieczenia, zdecydował się na pozostawienie definicji niebędących całkowicie zbieżnymi z definicjami wskazanymi w polskich ustawach. Niemniej przyjęte rozwiązanie było konieczne ze względu na ww. cel stworzenia siatki pojęć, które będą w tożsamy sposób rozumiane w krajach uczestniczących w automatycznej wymianie informacji. Powyższe umożliwi stosowanie globalnego standardu wymiany informacji we wszystkich zaangażowanych krajach w sposób jednolity zapewniając szczelność całego systemu. Konstruowanie pojęć uwzględniających wyłącznie krajowe uwarunkowania mogłoby również spowodować w przyszłości niezgodność krajowych przepisów z dyrektywą. Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, że projektowane przepisy powinny być zatem odczytywane jako *lex specialis* w odniesieniu do pozostałych regulacji polskiego systemu prawnego. Ze względu na obszerność zawartej w tym ustępie materii poniżej przedstawione zostaną rozważania w odniesieniu do wybranych definicji.

Wskazać również należy, że projektodawca, dokonując implementacji terminów zdefiniowanych w dyrektywie zdecydował o odstąpieniu od implementacji tych zapisów, które odnoszą się do trustów (m.in. sekcja załącznik I VIII część B lit. e, część C pkt 4, część D pkt 5, część E pkt 3). Powyższe uzasadnione jest tym, że prawo polskie nie przewiduje możliwości tworzenia konstrukcji prawnej jaką jest trust. Zatem implementacja tych zapisów spowodowałaby wprowadzenie do niniejszej ustawy przepisów martwych, nie istnieje bowiem prawna i faktyczna możliwość, aby jakakolwiek polska instytucja finansowa była trustem. Transpozycja dyrektywy nie wymaga dosłownego (literalnego) przeniesienia jej przepisów do prawa krajowego. Również w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej implementacja dyrektywy nie musi wiązać się z obowiązkiem „kopiowania”

przepisów dyrektywy.⁴ Dla prawidłowości procesu implementacji dyrektywy niezbędne jest prawidłowe określenie celu zawartego w dyrektywie, zaś sam etap transpozycji będzie nieefektywny, jeżeli nie nastąpi właściwe rozpoznanie celów dyrektywy i ich właściwe przeformułowanie w cele – założenia wpisujące się w charakter krajowego porządku prawnego.⁵ W ocenie projektodawcy odstępianie od implementacji regulacji odnoszącej się do trustów w żaden sposób nie zniweczy głównego celu dyrektywy, jakim jest przede wszystkim zapewnienie sprawnej i skutecznej wymiany informacji między państwami, a przyczyni się do zwiększenia przejrzystości projektowanej ustawy.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w art. 24 ust. 1 nie zostały ujęte pojęcia związane z określeniem nieraportującej instytucji finansowej (sekcja VIII załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE) oraz rachunku wyłączanego (sekcja VIII część C pkt 17 załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE). Z uwagi bowiem na fakt, że definicje te określają katalog podmiotowy i przedmiotowy obowiązków związanych z raportowaniem przepisy dotyczące tej materii uregulowane zostały w ramach rozdziału 2 traktującego o obowiązkach raportujących instytucji finansowych. W słowniczku ustawowym pozostawiono natomiast definicje raportującej instytucji finansowej oraz polskiej instytucji finansowej, co związane jest z koniecznością uregulowania definicji polskiej instytucji finansowej na potrzeby określenia instytucji wyłączonych z wykonywania obowiązków związanych z przekazywaniem informacji o rachunkach raportowanych. Raportującą instytucją finansową, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1, jest każda polska instytucja finansowa, z wyjątkiem instytucji wymienionych w art. 30 ust. 1. W myśl natomiast art. 24 ust. 1 pkt 2 polską instytucją finansową jest natomiast każda instytucja finansowa będąca polskim rezydentem, z wyłączeniem oddziałów i przedstawicielstw tej instytucji finansowej mających siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz każdy oddział i przedstawicielstwo instytucji finansowej, która nie jest polskim rezydentem, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo tej instytucji ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W dalszej części słowniczka zdefiniowane zostało pojęcie instytucji finansowej z państwa uczestniczącego a także kluczowa dla całego działu definicja instytucji finansowej.

Przez instytucję finansową z państwa uczestniczącego rozumieć należy każdą instytucję finansową będącą rezydentem w państwie uczestniczącym, z wyłączeniem oddziałów i przedstawicielstw tej instytucji finansowej mających siedzibę poza danym państwem uczestniczącym, oraz każdy oddział instytucji finansowej, która nie jest rezydentem w państwie uczestniczącym, pod warunkiem, że ten oddział ma siedzibę w danym państwie uczestniczącym (art. 24 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy). Dodane m.in. w definicji polskiej instytucji finansowej sformułowanie „przedstawicielstwo tej instytucji” stanowi jeden z wielu przejawów dostosowania treści definicji zastosowanych w dyrektywie Rady do polskiego porządku prawnego. Dyrektywa w definicji raportującej instytucji finansowej posługuje się jedynie pojęciem „oddział tej instytucji”, ze względu na istniejącą na gruncie polskiego prawa

⁴ M. Domańska, 1.2.1. *Transpozycja*, [w]: *Implementacja dyrektyw unijnych przez sądy krajowe*, LEX 2014.

⁵ *ibidem*.

możliwość funkcjonowania przedstawicielstw konieczną była odpowiednia modyfikacja definicji.

Instytucją finansową jest instytucja powiernicza, instytucja depozytowa, podmiot inwestujący lub zakład ubezpieczeń. W dalszej części ustawy projektodawca zdefiniował powyższe pojęcia stanowiące podstawę do określenia, czy dany podmiot jest instytucją finansową w rozumieniu projektowanej ustawy. W tym miejscu wskazać należy, że projektodawca, mając na celu prawidłową implementację dyrektywy 2014/107/UE w miejscach, w których było to możliwe (tj. w tych miejscach, w których doprecyzowanie nie stanowiło o istotnej zmianie zawartości merytorycznej definicji) dokonał uszczegółowienia definicji zawartych w dyrektywie na gruncie przepisów prawa krajowego. Takie uszczegółowienie było możliwe między innymi w przypadku definicji instytucji depozytowej. Zgodnie z Sekcją VIII część A pkt 4 dyrektywy 2014/107/UE pojęcie to oznacza każdy podmiot, który przyjmuje depozyty w ramach prowadzonej działalności bankowej lub podobnej. Dokonana analiza prawna pozwoliła na ustalenie, że na gruncie polskiego prawa instytucjami depozytowymi są m.in. bank krajowy, bank zagraniczny, oddział banku krajowego za granicą, oddział banku zagranicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe⁶, instytucja kredytowa oraz oddział instytucji kredytowej w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa. Podobne doprecyzowanie możliwe było również w przypadku zakładu ubezpieczeń, zatem projektodawca konstruując tę definicję odwołał się do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej⁷. Zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 9 przez zakład ubezpieczeń rozumie się krajowy zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a także zagraniczny zakład ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 55 tej ustawy.

Podobne doprecyzowanie nie było możliwe w przypadku definicji instytucji powierniczej i definicji podmiotu inwestującego. Na wskazane definicje składają się bowiem także przesłanki niedookreślone, wymagające indywidualnej analizy dokonanej przez każdy podmiot, który może potencjalnie należeć do tej kategorii. I tak przez instytucję powierniczą rozumieć należy każdy podmiot, który - w ramach istotnej części swojej działalności gospodarczej - przechowuje aktywa finansowe na rachunek innych osób, przy czym uważa się, że przechowywanie aktywów finansowych na rachunek innych osób stanowi istotną część działalności gospodarczej podmiotu, jeżeli jego przychody brutto przypadające na przechowywanie aktywów finansowych i na związane z tym usługi finansowe stanowią co najmniej 20 % przychodów brutto tego podmiotu w krótszym z następujących okresów: w okresie trzech lat, kończącym się 31 grudnia lub ostatniego dnia roku obrotowego, jeżeli nie są one tożsame, poprzedzającego rok, w którym jest dokonywane ustalenie tego udziału; w okresie istnienia tego podmiotu. Przykładowo wskazać można, że na gruncie polskiego prawa instytucją taką stanowić może bank powierniczy, o którym mowa w art. 3 pkt 36 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz firmy inwestycyjne

⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.

⁷ Dz. U. poz. 1844

wykonywane czynności polegające na przechowywaniu lub rejestrowaniu instrumentów finansowych, w tym prowadzeniu rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, oraz prowadzeniu rachunków pieniężnych. Jednakże stwierdzenie, czy dany bank powierniczy stanowi instytucję powierniczą w rozumieniu niniejszej ustawy musi zostać poprzedzone analizą pod kątem stwierdzenia, czy spełnia on kryterium przychodowe określone w definicji instytucji powierniczej.

Podmiotem inwestującym w rozumieniu projektowanej ustawy jest każdy podmiot, który w ramach działalności gospodarczej wykonuje głównie co najmniej jedną z następujących czynności lub operacji na rzecz lub w imieniu innych osób: obrót instrumentami rynku pieniężnego, w szczególności czekami, weksłami, certyfikatami depozytowymi, instrumentami pochodnymi, obrót walutą, obrót pochodnymi instrumentami walutowymi, instrumentami pochodnymi na stopę procentową i indeksowymi instrumentami pochodnymi, obrót zbywalnymi papierami wartościowymi lub towarowymi kontraktami terminowymi typu future, zarządzanie indywidualnym i zbiorowym portfelem aktywów, inne formy inwestowania, administrowania lub zarządzania aktywami finansowymi lub środkami pieniężnymi w imieniu innych osób lub taki, którego przychody brutto przypadają głównie na inwestowanie lub reinwestowanie aktywów finansowych lub obrót tymi aktywami, jeżeli dany podmiot jest zarządzany przez inny podmiot będący instytucją depozytową, instytucją powierniczą, zakładem ubezpieczeń lub podmiotem inwestującym, o którym mowa w lit. a. Podmiotem inwestującym, o którym mowa w pkt 7 lit. a może być przykładowo firma inwestycyjna wykonująca czynności polegające na: (i) przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych; (ii) wykonywaniu zleceń, o których mowa w pkt i, na rachunek dającego zlecenie; (iii) zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych; (iv) oferowaniu instrumentów finansowych; (v) organizowaniu alternatywnego systemu obrotu oraz towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które wykonują czynności polegające na: (i) zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, (ii) zarządzaniu zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Natomiast przesłanki, o których mowa w pkt 7 lit. b spełnić mogą przykładowo fundusze inwestycyjne prowadzące działalność na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych. Ostateczna kwalifikacja do tej grupy wymaga jednak, podobnie jak w przypadku definicji instytucji powierniczej, weryfikacji każdego podmiotu w sposób indywidualny, na co wskazują zawarte w definicji sformułowania o charakterze niedookreślonym „wykonuje głównie co najmniej jedną z następujących czynności lub operacji” oraz „którego przychody brutto przypadają głównie na inwestowanie lub reinwestowanie”.

W pkt 10 zdefiniowano rachunek finansowy, a w kolejnych przepisach (pkt 11-17) zawarte zostały definicje legalne pojęć mających znaczenie dla dookreślenia poszczególnych elementów definicji rachunku finansowego, a mianowicie definicja rachunku depozytowego, rachunku powierniczego, udziału w kapitale, umowy ubezpieczenia, umowy renty, pieniężnej umowy ubezpieczenia.

W pkt 18 – 25 zdefiniowano pojęcia istniejącego rachunku, nowego rachunku, istniejącego rachunku indywidualnego, nowego rachunku indywidualnego, istniejącego rachunku

podmiotów, rachunku o niższej wartości, rachunku o wysokiej wartości oraz nowego rachunku podmiotów. Definicje te mają istotne znaczenie dla określenia rodzaju zasad należytej staranności, które będą stosowane wobec tych rachunków na podstawie rozdziałów 5-8.

W dalszej części słowniczka zdefiniowane zostały pojęcia osoby raportowanej (pkt 26), osoby z państwa uczestniczącego (pkt 27) oraz osoby z państwa trzeciego (pkt 28). Osoba raportowana określona została jako osoba z państwa uczestniczącego oraz osoba z państwa trzeciego. Z pojęcia tego wyłączone zostały następujące kategorie podmiotów: spółka kapitałowa, której akcje są przedmiotem regularnego obrotu na co najmniej jednym uznanym rynku papierów wartościowych, powiązanej z nią spółki, podmiot rządowy, o którym mowa w art. 30 ust. 2, organizacja międzynarodowa, o której mowa w art. 30 ust. 3, bank centralny, o którym mowa w art. 30 ust. 4 oraz instytucja finansowa.

Na potrzeby niniejszej ustawy postanowiono odejść od posługiwania się przyjętym w dyrektywie 2014/107/UE wyrażeniem „jurysdykcja”. Termin ten ma na gruncie obowiązujących już przepisów znaczenie inne, niż wskazane w dyrektywie. W obowiązujących przepisach „jurysdykcja” rozumiana jest bowiem jako kompetencja odnosząca się do zakresu spraw podlegających rozpoznawaniu pod względem ich cech przedmiotowych i podmiotowych. W celu wykluczenia możliwych do powstania niejasności i rozbieżności interpretacyjnych projektodawca postanowił zastąpić wskazane wyrażenie wyrażeniem „państwo”. Wyrażenie to zostało w szczególności wykorzystane przy konstruowaniu kluczowych dla całej materii pojęć, tj. pojęcia „państwo trzecie” (art. 24 ust. 1 pkt 29) oraz „państwo uczestniczące” (art. 24 ust. 1 pkt 30). Oba pojęcia umożliwiają wprowadzenie rozróżnienia między państwami, które aktualnie należą do systemu automatycznej wymiany informacji oraz państwa trzecie, które nie należą do tego systemu. Konstrukcja ta ma istotne znaczenie dla opisanego wcześniej mechanizmu *wider approach*.

W pkt 31 zdefiniowane zostało jedno z ważniejszych, w kontekście identyfikacji rachunków finansowych jako rachunków raportowanych, pojęć, tj. pojęcie osoby kontrolującej. Przewidziany w tej kwestii przepis stanowi implementację pkt 5 część D sekcji VIII załącznika I dyrektywy 2014/107/UE, który wymaga aby termin »osoby kontrolujące« był interpretowany w sposób spójny z zaleceniami Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy. Natomiast w Komentarzu do standardu automatycznej wymiany informacji wskazane zostało, że termin osoby kontrolujące winien korespondować z terminem beneficjenta rzeczywistego (ang. *beneficial owner*) opisanego w Rekomendacji nr 10 Financial Action Task Force (FATF) stanowiących część *Międzynarodowych Standardów Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu oraz Proliferacji*. Z uwagi na powyższe projektodawca postanowił, że pojęcie osoby kontrolującej zostanie zdefiniowane poprzez odesłanie do bazującej na tej Rekomendacji definicji beneficjenta rzeczywistego określonej w art. 2 pkt 1a ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁸. Zgodnie z tym przepisem przez beneficjenta rzeczywistego rozumie się

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 299

a) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są właścicielami osoby prawnej lub sprawują kontrolę nad klientem albo mają wpływ na osobę fizyczną, w imieniu której przeprowadzana jest transakcja lub prowadzona jest działalność,

b) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są udziałowcami lub akcjonariuszami lub posiadają prawo głosu na zgromadzeniu wspólników w wysokości powyżej 25% w tej osobie prawnej, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, z wyjątkiem spółek, których papiery wartościowe są w obrocie zorganizowanym, podlegających lub stosujących przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie ujawniania informacji, a także podmiotów świadczących usługi finansowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa równoważnego - w przypadku osób prawnych,

c) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad co najmniej 25% majątku - w przypadku podmiotów, którym powierzono administrowanie wartościami majątkowymi oraz rozdzielanie takich wartości, z wyjątkiem podmiotów wykonujących czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

W pkt 32-34 pomieszczone zostały przepisy związane z definiowaniem podmiotu niebędącego instytucją finansową, który wzorem dyrektywy 2014/107/UE oraz Standardu OECD, określony został jako „NFE”. Wyrażenie to stanowi akronim pochodzący od angielskich wyrazów *Non-Financial Entity*. Pojęcie NFE zostało zdefiniowane w pkt 32 jako podmiot niebędący instytucją finansową. W dwóch kolejnych punktach zdefiniowane zostały dwie kategorie NFE, tj. pasywne NFE oraz aktywne NFE. Podział ten ma kluczowe znaczenie dla obowiązków instytucji finansowych w zakresie weryfikacji, identyfikacji oraz raportowania rachunków finansowych. Zgodnie bowiem z art. 29 ust. 1 projektu ustawy obowiązkiem raportowania objęte są rachunki finansowe prowadzone przez raportującą instytucję finansową i znajdujące się w posiadaniu co najmniej jednej osoby raportowanej lub pasywnego NFE kontrolowanego przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną. Jeżeli instytucja finansowa stosując procedury należytej staranności ustali, że posiadaczem rachunku jest NFE, instytucja ta obowiązana będzie do ustalenia czy podmiot ten jest aktywnym NFE czy też pasywnym NFE. Jeżeli natomiast w wyniku tego badania ustalone zostanie, że NFE jest pasywnym NFE, instytucja finansowa zobowiązana będzie do identyfikacji osób kontrolujących takie pasywne NFE, a w dalszej kolejności do ustalenia czy osoba kontrolująca pasywny NFE jest osobą raportowaną.

Stosownie do pkt 33 art. 24 ust. 1 projektu ustawy pasywne NFE obejmuje NFE niebędący aktywnym NFE oraz podmiot inwestujący, o którym mowa w pkt 7 lit. b niebędący instytucją finansową z państwa uczestniczącego. Zatem dla określenia, czy dany NFE jest aktywny czy pasywny kluczowe znaczenie będzie miało ustalenie czy NFE spełnia przesłanki do uznania go za aktywny. Szczegółowe przesłanki w tym zakresie ustanawia art. 24 ust. 1 pkt 34 projektu ustawy. Przewidziane w tym przepisie warunki mają charakter podmiotowy, przedmiotowy, oraz podmiotowo-przedmiotowy i zgrupowane zostały w 8 odrębnych kategoriach. Ewentualne ich spełnienie wymaga szczegółowej analizy oraz indywidualnego podejścia w odniesieniu do konkretnego podmiotu. Warto w tym kontekście podkreślić, że

użyte w art. 24 ust. 1 pkt 34 lit. d pojęcia funduszu private equity, funduszu venture capital oraz funduszu typu leveraged buyout (LBO), choć nie zostały zdefiniowane w prawodawstwie krajowym, to powszechnie funkcjonują w terminologii dotyczącej rynku finansowego. Stąd też projektodawca zdecydował o pozostawieniu tych wyrażień w niezmienionej formie.

Istotnym pojęciem jest również pojęcie posiadacza rachunku, które zdefiniowane zostało w pkt 35 art. 24 ust. 1 projektu ustawy. Zgodnie z przywołanym przepisem przez posiadacza rachunku rozumie się osobę wymienioną lub zidentyfikowaną jako posiadacz rachunku finansowego przez instytucję finansową, która prowadzi ten rachunek z tym, że:

- w przypadku osoby, innej niż instytucja finansowa, posiadającej rachunek finansowy w imieniu lub na rzecz innej osoby jako przedstawiciel, powiernik, pełnomocnik, doradca inwestycyjny lub pośrednik, nie jest ona traktowana jako posiadająca rachunek w rozumieniu niniejszej ustawy, lecz posiadającym rachunek jest ta inna osoba,

- w przypadku pieniężnych umów ubezpieczenia lub umów renty za posiadacza rachunku uznaje się każdą osobę uprawnioną do otrzymania wartości pieniężnej lub do dokonania zmiany beneficjenta umowy, a w przypadku gdy brak jest osoby upoważnionej do otrzymania wartości pieniężnej lub do dokonania zmiany beneficjenta, za posiadacza rachunku uważa się każdą osobę wskazaną z nazwiska w umowie jako właściciel oraz każdą osobę, której przysługuje prawo do otrzymania płatności na warunkach tej umowy; w momencie wymagalności pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty każda osoba uprawniona do otrzymania płatności z tytułu umowy uznawana jest za posiadacza rachunku.

Przewidziany w tym zakresie zapis stanowi pełne odzwierciedlenie implementowanego tą regulacją pkt 1 część E sekcji VIII załącznika I dyrektywy 2014/107/UE.

W dalszej części słowniczka zdefiniowane zostały pojęcia procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, podmiotu, podmiotu powiązanego, TIN, dowodu w postaci dokumentu, znormalizowanego systemu kodowania działalności gospodarczej, grupowej pieniężnej umowy ubezpieczenia, grupowej umowy renty. Dwa ostatnie pojęcia w dyrektywie 2014/107/UE nie zostały uregulowane w sekcji VIII, stanowiącej listę zdefiniowanych terminów, lecz w części B sekcji VII dotyczącej alternatywnych procedur dla rachunków finansowych będących w posiadaniu indywidualnych beneficjentów pieniężnych umów ubezpieczenia lub umów renty oraz dla grupowych pieniężnych umów ubezpieczenia lub grupowych umów renty. Mając na celu zachowanie czytelności projektowanego aktu prawnego projektodawca zdecydował się na zamieszczenie tych pojęć w słowniczku.

W tym miejscu wzmiankować również należy, że projektodawca na potrzeby niniejszej ustawy, postanowił posługiwać się pojęciem TIN (*Taxpayer Identification Number*), odstąpił natomiast od posługiwania się użytym w polskiej wersji dyrektywy 2014/107/UE pojęciem NIP. W ocenie projektodawcy odwołanie do polskiego NIP może powodować błędne przekonanie, że na podstawie przepisów projektowanej ustawy konieczne jest przekazywanie danych jedynie o polskim NIP danej osoby raportowanej, lub jego funkcjonalnym odpowiedniku w przypadku braku takiego numeru. Takie rozumienie byłoby jednak

niezgodne z intencją ustawodawcy unijnego. W Komentarzu do Sekcji I część A pkt 1 wskazano bowiem wprost, że informacja o rachunkach raportowanych powinna zawierać numer identyfikacji podatkowej posiadacza rachunku nadany mu przez państwo jego rezydencji (str. 96-97 Komentarza). Posługując się użytym w Komentarzu przykładem należy wskazać, że w sytuacji, gdy dana osoba zostanie zidentyfikowana jako posiadająca więcej niż jedno miejsce rezydencji TIN powinien być raportowany w odniesieniu do każdego z tych państw. Ponadto posługiwanie się pojęciem NIP spowodowałoby sytuację, w której to samo pojęcie zdefiniowane legalnie będzie rozumiane w sposób różny na potrzeby niniejszej ustawy oraz na potrzeby innych aktów prawnych. Zatem zgodnie z projektowanym art. 24 ust. 1 pkt 39 przez numer TIN należy rozumieć numer identyfikacyjny podatnika lub jego funkcjonalny odpowiednik w przypadku braku takiego numeru, stosowany przez państwo rezydencji do identyfikacji osoby fizycznej lub podmiotu w celach podatkowych.

Z kolei dwa ostatnie pojęcia zdefiniowane w słowniczku ustawowym, tj. pojęcie procedur sprawozdawczych oraz procedur należytej staranności, nie mają swoich odpowiedników w przepisach dyrektywy 2014/107/UE. Dodatkowe zdefiniowanie tych pojęć uzasadnione jest częstym ich posługiwaniem się w dalszej części działu III projektu ustawy.

W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości na tle właściwego stosowania wymogów przewidzianych w art. 24 ust. 1 pkt 7 posługujących się określeniem „głównie”, ust. 2 tego przepisu wskazano, że decydujące w tym zakresie będzie ustalenie czy przychody brutto danego podmiotu przypadające na odpowiednie czynności stanowią co najmniej 50 % przychodów brutto tego podmiotu w krótszym z następujących okresów:

- 1) okresie trzech lat, kończącym się 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym jest dokonywane ustalenie tego udziału, lub
- 2) okresie istnienia tego podmiotu.

Projektowany art. 24 ust. 3 stanowi implementację regulacji zawartej w części 4 Załącznika II do dyrektywy 2014/107/UE, ustanawiającej dodatkowe zasady dotyczące przekazywania informacji i zasady należytej staranności w odniesieniu do informacji finansowych. W przepisie tym określone zostały zasady ustalania instytucji finansowej prowadzącej rachunek finansowy w odniesieniu do poszczególnych kategorii rachunków finansowych, tj. rachunku finansowego, rachunku depozytowego, udziału w kapitale lub w wierzytelnościach instytucji finansowej stanowiącego rachunek finansowy oraz pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty.

Z kolei w art. 24 ust. 4 projektowanej ustawy, stanowiącej implementację części 6 Załącznika II do dyrektywy 2014/107/UE, uregulowane zostały zasady określania adresu głównego miejsca prowadzenia działalności podmiotu.

W art. 24 ust. 5 projektodawca zawarł delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listy państw, o których mowa w ust. 1 pkt 30 lit b-c, tj. państw uczestniczących spoza Unii Europejskiej. Lista państw podlegała będzie corocznej aktualizacji w terminie do 15 października każdego roku. Rozwiązanie takie uzasadnione jest zapisem przewidzianym w art. 31 ust. 3. W przepisie tym wskazano, że

w przypadku rachunków raportowanych znajdujących się w posiadaniu osób z państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 30 lit b-c, obowiązek sporządzenia i przekazania informacji powstaje za rok następujący po roku, w którym dane państwo uczestniczące zostało wpisane na listę ogłaszaną w obwieszczeniu, o którym mowa e art. 24 ust. 3.

Projektowany art. 25 określa zasady pozwalające na określenie, że dana instytucja finansowa jest polskim rezydentem, co ma kluczowe znaczenie dla określenia, czy podlega ona obowiązkom sprawozdawczym i procedurom należytej staranności w Polsce. Kryterium przesądzającym, zgodnie z ust. 1 jest podleganie opodatkowaniu podatkiem od dochodów z uwagi na siedzibę lub zarząd lub inne kryterium o podobnym charakterze. W przypadku braku możliwości określenia rezydencji instytucji finansowej w oparciu o zasadę przewidzianą w ust. 1, w tym w przypadku instytucji finansowych podlegających, zgodnie z prawem danego państwa, opodatkowaniu od dochodów na poziomie ich wspólników lub członków, przyjmuje się, że instytucja finansowa jest rezydentem w państwie, w którym:

- 1) jest zarejestrowana;
- 2) posiada miejsce faktycznego zarządu lub
- 3) podlega nadzorowi finansowemu.

Jeżeli zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1-2 instytucja finansowa jest rezydentem w co najmniej dwóch państwach przyjmuje się, że podlega ona obowiązkom sprawozdawczym i obowiązkom należytej staranności w odniesieniu do danego rachunku finansowego w państwie, w którym prowadzi ten rachunek.

Dokonując implementacji dyrektywy 2014/107/UE projektodawca zdecydował o wyrażeniu przewidzianych w niej tzw. kwot progowych (ang. *threshold*) w złotych polskich. W tym celu dokonano przewalutowania tych kwot z dolara amerykańskiego na walutę krajową. W Komentarzu do Sekcji VII CRS wskazano, że od państw wdrażających CRS oczekuje się, iż dokonają one przeliczenia kwot wyrażonych w dolarach na ich ekwiwalenty wyrażone w walutach tych państw. Wyrażone w walucie krajowej kwoty powinny w sposób zbliżony, lecz niekoniecznie z dokładnością co do dolara, wyrażać kwoty ujęte w dolarach w CRS. Jednocześnie wskazać należy, że w sekcji VII część C pkt 4 dyrektywy 2014/107/UE, wyrażono zasadę, zgodnie z którą wszystkie kwoty denominowane w walucie krajowej każdego państwa członkowskiego traktuje się jako obejmujące równoważne kwoty w innych walutach, zgodnie z prawem krajowym. Mając na względzie powyższe projektodawca określił kwoty progowe w złotych polskich przy zastosowaniu średniorocznego kursu dolara za 2015 r. i po zaokrągleniu do pełnych setek tysięcy złotych. Zatem kwoty wyrażone w dyrektywie 2014/107/UE w projekcie niniejszej ustawy przeliczone zostały w sposób następujący:

- 50 000 USD - 200 000 zł;
- 250 000 USD - 800 000 zł;
- 1 000 000 USD - 1 000 000 zł.

Jednocześnie powstała konieczność zapewnienia zasad aktualizacji przedmiotowych kwot w relacji do zmiany wartości walut. Dlatego też w art. 26 przewidziano zasadę, w myśl której określone w Dziale III dziale kwoty progowe będą podlegały, począwszy od 2016 r., aktualizacji na następny rok kalendarzowy, przy zastosowaniu średniego kursu dolara amerykańskiego w okresie od 1 dnia roboczego października poprzedzającego dany rok do 1 dnia roboczego października danego roku ustalonego na podstawie tabel kursów średnich walut obcych. Podstawę do aktualizacji stanowią będą kwoty progowe określone w załączniku I do Dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania odpowiadające poszczególnym kwotom progowym określonym w niniejszym dziale. Jeżeli stosunek średniego kursu dolara amerykańskiego na dany rok kalendarzowy do średniego kursu dolara amerykańskiego za rok poprzedni nie przekracza 3 %, kwoty progowe nie ulegają przeliczeniu. W ust. 4 zawarto delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do ogłoszenia w drodze obwieszczenia, nie później niż do dnia 31 października każdego roku, w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów kwot progowych, obowiązujących w następnym roku kalendarzowym, zaktualizowanych zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1-3, zaokrąglając je w górę do pełnych setek tysięcy złotych.

Rozdział 2

Obowiązki raportujących instytucji finansowych

W rozdziale 2 dokonano syntetycznego uporządkowania obowiązków ciążących na raportujących instytucjach finansowych. Podstawową normę w tym zakresie zawiera art. 27 ust. 1. Przepis ten określa katalog czynności, do wykonywania których obowiązane zostały raportujące instytucje finansowe. Zgodnie z tym przepisem raportujące instytucje finansowe są obowiązane do:

- 1) weryfikacji rachunków finansowych;
- 2) identyfikacji rachunków finansowych objętych obowiązkiem raportowania;
- 3) utrwalania w prowadzonym rejestrze czynności podejmowanych w ramach wykonywania obowiązków określonych w punktach 1-2;
- 4) gromadzenia i utrwalenia wszelkiej wymaganej przy wykonywaniu obowiązków, o których mowa w punktach 1-2, dokumentacji, w tym w szczególności oświadczeń posiadaczy rachunków oraz dowodów w postaci dokumentów;
- 5) sporządzenia i przekazywania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji, o których mowa w art. 31 ust. 1, dotyczących każdego rachunku finansowego objętego obowiązkiem raportowania.

Podstawowe znaczenie w kontekście obowiązków instytucji finansowych ma obowiązek weryfikacji rachunków finansowych oraz identyfikacji rachunków objętych obowiązkiem raportowania, czyli tzw. rachunków raportowanych. Przewidziane w tym zakresie unormowania stanowią implementację art. 1 pkt 2 lit. b dyrektywy 2014/107/UE, który to przepis nakazuje każdemu państwu członkowskiemu podjęcie niezbędnych środków w celu zobowiązania swoich raportujących instytucji finansowych do wykonywania zasad

sprawozdawczych i zasad należytej staranności zawartych w załącznikach I i II. Rozwinięciem obowiązków określonych w art. 27 ust. 1 pkt 1-2 stanowi ust. 2 tego przepisu, w myśl którego na potrzeby wykonywania obowiązków określonych w ust. 1 pkt 1-2 i 5 raportujące instytucje finansowe stosują procedury należytej staranności oraz procedury sprawozdawcze.

W art. 28 ust. 1 zaproponowano, aby rejestr czynności, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3, dokumentację, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 4 oraz informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1, dotyczące każdego rachunku finansowego objętego obowiązkiem raportowania przechowywać przez okres pięciu lat licząc od końca roku, w którym powstał obowiązek przekazania informacji o tym rachunku zgodnie z art. 31. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału oraz przekształcenia raportującej instytucji finansowej do przechowywania informacji zastosowano odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.).

W art. 29 projektodawca określił przedmiotowy zakres obowiązków związanych z raportowaniem, wskazując w ust. 1 które rachunki są rachunkami raportowanymi, a w ust. 2 określając, które rachunki wyłączone są z obowiązku raportowania. Jak zostało wskazane wcześniej, pojęcie rachunku raportowanego, z uwagi na fakt, że należy ono do określenia zakresu przedmiotowego projektowanej ustawy, zostało przeniesione do jej części merytorycznej (w dyrektywie 2014/107/UE zostało ono zdefiniowane w sekcji VIII części D pkt 1 załącznika 1). Zgodnie z uzasadnianym przepisem obowiązkiem raportowania objęte są rachunki finansowe prowadzone przez raportującą instytucję finansową i znajdujące się w posiadaniu co najmniej jednej osoby raportowanej lub pasywnego NFE kontrolowanego przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną, pod warunkiem, że zostaną one zidentyfikowane jako takie na podstawie procedur należytej staranności.

Treść ust. 2 stanowi odpowiednik treści definicji „rachunku wyłączonego”, znajdującej się w sekcji VIII część C pkt 17 załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. Zgodnie z tym przepisem z obowiązku raportowania wyłączone są następujące rachunki:

- 1) rachunek emerytalny lub rentowy spełniający warunki wymienione w art. 29 ust. 2 pkt 1 lit. a-e;
- 2) rachunek spełniający wymogi, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 2 lit. a-d;
- 3) umowa ubezpieczenia na życie, w przypadku której okres ważności ubezpieczenia upłynie zanim osoba ubezpieczona osiągnie wiek 90 lat, pod warunkiem że spełnia wymogi, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3 lit. a-d;
- 4) rachunek wchodzący wyłącznie w skład masy spadkowej, jeżeli dokumentacja dla tego rachunku zawiera kopię testamentu zmarłego lub akt zgonu;
- 5) rachunek utworzony w związku z czynnościami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5 lit. a-d;
- 6) rachunek depozytowy spełniający wymogi, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6 lit. a-b;

- 7) inny rachunek mający podobne cechy do jednego z rachunków wskazanych w pkt 1-6 oraz ujęty w wykazie rachunków wyłączonych, o którym mowa w art. 8 ust. 7a dyrektywy 2011/16/UE, pod warunkiem że z działalnością tego podmiotu związane jest niskie ryzyko wykorzystania do uchylenia się od opodatkowania i przyznanie temu podmiotowi statusu rachunku wyłączonego nie zagraża realizacji celów projektowanej ustawy.

W ust. 3 zawarto delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu rachunków wyłączonych, o których mowa pkt 7. Wydając przedmiotowe rozporządzenie minister finansów obowiązany będzie do uwzględnienia wymagań określonych w ust. 1 pkt 7. Konieczność wprowadzenia opisanej delegacji stanowi konsekwencję skorzystania przez Polskę z możliwości przewidzianej w dyrektywie polegającej na określeniu katalogu rachunków wyłączonych w oparciu o przesłanki określone w sekcji VIII cz. C pkt 17 lit. g załącznika I do dyrektywy 2011/16/UE. Lista tego rodzaju rachunków opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 31 października 2015 r.⁹ i zawiera następujące polskie rachunki: indywidualne konto emerytalne, indywidualne konto zabezpieczenia indywidualnego oraz pracowniczy program emerytalny. Z uwagi na powyższe, określenie katalogu rachunków wyłączonych w rozporządzeniu, a więc w akcie prawnym ustanawiającym przepisy o charakterze powszechnie obowiązującym, będzie stanowiło dostateczne zabezpieczenie interesów instytucji finansowych co do poczucia bezpieczeństwa prawnego, pozostawiać ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych niezbędną elastyczność przy kształtowaniu zakresu przedmiotowego katalogu. Samo oblikowanie wykazu rachunków wyłączonych przez Komisję Europejską nie spełnia tego wymogu. W art. 30 projektodawca zawarł katalog polskich instytucji finansowych wyłączonych z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 27 projektu ustawy. Treść wyrażona w tym przepisie stanowi implementację sekcji VIII część B załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. Podobnie jak w przypadku regulacji zawartej w art. 29 ust. 2 również i w tutaj projektodawca zdecydował się na przeniesienie treści definicji do części merytorycznej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 27 jest wyłączona każda polska instytucja finansowa będąca:

- 1) podmiotem rządowym, organizacją międzynarodową lub bankiem centralnym, w zakresie w jakim nie dokonuje płatności wynikającej ze zobowiązania związanego z komercyjną działalnością finansową odpowiadającą działalności prowadzonej przez zakład ubezpieczeń, instytucję powierniczą lub instytucję depozytową;
- 2) powszechnym funduszem emerytalnym, zamkniętym funduszem emerytalnym, funduszem emerytalnym podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego, lub kwalifikowanym wystawcą kart kredytowych;
- 3) innym podmiotem, który ma podobne cechy do jednego z podmiotów wskazanych w pkt 1 i 2 oraz jest ujęty w wykazie nieraportujących instytucji finansowych, o którym mowa

w ust. 11, pod warunkiem, że z działalnością tego podmiotu związane jest niskie ryzyko wykorzystania do uchylenia się od opodatkowania i przyznanie temu podmiotowi statusu nieraportującej instytucji finansowej nie zagraża realizacji celów niniejszej ustawy;

4) zwolnionym przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania.

Regulacje zawarte w ust. 2 – 8 projektowanej ustawy definiują poszczególne instytucje finansowe, celem doprecyzowania, które z nich wyłączone są z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 30 ust. 1.

W kontekście tego przepisu szczególnie istotnym jest wyjaśnienie motywów przemawiających za pozostawieniem w katalogu definicji składających się na definicję polskiej instytucji finansowej wyłączonej z obowiązków, o których mowa w art. 27 definicji powszechnego funduszu emerytalnego (ust. 5), zamkniętego funduszu emerytalnego (ust. 6), funduszu emerytalnego podmiotu rządowego, organizacji międzynarodowej lub banku centralnego (ust. 7). Projektodawca, będąc świadomy faktu, że ww. podmioty nie występują w polskim systemie prawnym (ponieważ takich form nie przewiduje ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych¹⁰), zdecydował o ich pozostawieniu w projektowanej ustawie ze względu na ich kluczową rolę pozwalającą na wytypowanie, na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy podmiotów, mających cechy do nich podobne oraz ich ujęcie w wykazie nieraportujących instytucji finansowych.

Podkreślić w tym miejscu bowiem należy, że minister właściwy do spraw finansów publicznych skorzystał z możliwości przewidzianej w dyrektywie i określił katalog podmiotów o cechach podobnych w oparciu o sekcję VIII cz. B pkt 1 lit. c załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. Lista instytucji, które należy traktować jako nieraportujące instytucje finansowe do celów załącznika I sekcja VIII część B pkt 1 lit. c do dyrektywy 2011/16/UE opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 31 października 2015 r.¹¹. Lista ta zawiera następujące polskie instytucje finansowe: otwarte fundusze emerytalne, dobrowolne fundusze emerytalne i pracownicze fundusze emerytalne.

Zatem z uwagi na przewidzianą w dyrektywie 2014/107/UE, a także projektowanej ustawie możliwość wytypowania podmiotów podobnych istnieje konieczność pozostawienia definicji w projektowanej ustawie. Podkreślić należy, że w przypadku braku definicji zawartych w ust. 5-7 niemożliwym byłoby wskazanie podmiotów mających cechy podobne. Ten tok rozumowania potwierdza również Komentarz, w którym wskazano, że celem tej regulacji jest możliwość wytypowania podmiotów podobnych do tych wymienionych wprost jako nieraportujące instytucje finansowe. Podkreślono, że regulacja ta nie może być podstawą do eliminacji jakiegokolwiek elementu definicji, ale do decyzji państw członkowskich należy ustalenie, czy dana instytucja posiada cechy podobne do którejś z instytucji finansowych zaliczonej do kategorii nieraportujących instytucji finansowych i wskazanie, które wymagania zostają spełnione, a które nie. Powyższe ma zminimalizować ryzyko instrumentalnego

¹⁰ Dz. U. z 2013, poz. 989 z późn. zm.

¹¹ Dz. Urz. UE C 362 z 31.10.2015, str. 14

wykorzystania instytucji nieraportującej instytucji finansowej do unikania opodatkowania (str. 171 Komentarza).

Warto w tym miejscu wskazać, że na podstawie delegacji określonej w art. 30 ust. 11 minister finansów zobligowany został do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu nieraportujących instytucji finansowych, mając na uwadze wymagania określone w ust. 1 pkt 3. Wprowadzenie omawianej delegacji ukierunkowane jest na zapewnienie instytucjom finansowym pewności prawa (zob. szerz. uzasadnienie do art. 29 ust. 3).

W odniesieniu do definicji kwalifikowanego wystawcy kart kredytowych projektodawca zwraca uwagę, że dokonał doprecyzowania względem definicji zawartej w sekcji VIII część B pkt 8 dyrektywy 2014/107/UE. Pojęcie „wystawcy kart kredytowych” nie istnieje w przepisach polskiego prawa. Dokonana analiza pozwoliła jednak na wskazanie, że na gruncie polskiego prawa treści definicji odpowiada wydawca karty płatniczej będącej kartą kredytową. W konsekwencji przy tej definicji zawarto odesłanie do przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych¹².

Również w definicji zwolnionego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania dokonano doprecyzowania poprzez wskazanie, że rozumie się przez nie podmiot inwestujący regulowany przepisami ustawy z dnia z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 157 z późn. zm.).

Z kolei w ust. 10 projektodawca wyjaśnił, co oznacza stosowane przy definicji m.in. organizacji międzynarodowej, sformułowanie, iż „dochód nie przynosi korzyści osobom prywatnym”. Ta część stanowi implementację treści wyrażonej w sekcji VIII część B pkt 2 lit. c dyrektywy 2014/107/UE.

W art. 31 wrażony został obowiązek sporządzania i przekazywania przez raportującą instytucję finansową informacji o rachunkach raportowanych. Informacja ta sporządzana jest za okres roku, w terminie do 30 czerwca roku następnego. Utworzona jest ona na podstawie wzoru elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Ustanowione w ust. 2 odstępstwo od ww. reguły wraz z normą przyjętą w ust. 3 wyraża istotę przyjętego przez projektodawcę *wider approach to the Common Reporting Standard*. Zgodnie z treścią projektowanego ust. 2 obowiązek raportowania we wskazanym terminie informacji o rachunkach raportowanych nie obejmuje bowiem informacji o rachunkach raportowanych zidentyfikowanych jako znajdujące się w posiadaniu osób z państw trzecich. W tej sytuacji obowiązek raportowania powstanie dopiero za rok następujący po roku, w którym dane państwo uczestniczące zostało wpisane na listę ogłaszaną w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 22 ust. 4, a więc gdy dane państwo z „państwa trzeciego” stanie się „państwem uczestniczącym”.

Regulacja projektowanego art. 32 stanowi implementację sekcji I część A, C, D i E załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. W przepisie tym dokonano szczegółowego wyliczenia elementów, jakie zawierać powinna informacja o rachunkach raportowanych (ust. 1).

¹²Dz. U. z 2014 r. poz. 873, z późn. zm.

Jednocześnie w ust. 2 wprowadzono odstępstwa od obowiązku przekazania niektórych z wymienionych w ust. 1 informacji w sytuacji, gdy dane te nie znajdują się w dokumentacji raportującej instytucji finansowej lub nie istnieją. Jednak w przypadku numeru TIN oraz daty urodzenia w odniesieniu do istniejącego rachunku raportowanego, jeżeli raportująca instytucja finansowa nie posiada tych danych jest obowiązana dołożyć racjonalnych starań, aby uzyskać te dane przed końcem drugiego roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dany istniejący rachunek został zidentyfikowany jako rachunek raportowany. Zgodnie z Komentarzem zwrot „racjonalne starania” oznacza rzeczywiste działania podjęte w celu uzyskania, od posiadacza rachunku raportowanego, jego numeru identyfikacji podatkowej oraz daty urodzenia. Działania te muszą być podejmowane co najmniej raz w roku, od momentu zidentyfikowania istniejącego rachunku jako rachunek raportowany, do końca roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym nastąpiła identyfikacja. Przykłady racjonalnych starań wskazane w Komentarzu obejmują podjęcie próby kontaktu z posiadaczem rachunku (np. drogą mailową, telefoniczną czy osobiście), w szczególności wystąpienie z formalnym żądaniem, załączanym do dokumentacji w formie papierowej lub elektronicznej (np. poprzez sporządzenie odpisu lub drogą mailową), a także weryfikację informacji dostarczonych w formie elektronicznej raportującej instytucji finansowej przez podmiot powiązany, zgodnie z regułami wyznaczanymi przez część C sekcji VII.

Informacja o rachunkach raportowanych powinna wskazywać walutę, w której określone zostały saldo lub wartość rachunku raportowanego lub jakakolwiek inna kwota, o której mowa w art. 32.

W art. 34 wprowadzono uprawnienie do skorygowania uprzednio złożonej informacji o rachunkach raportowanych (ust. 1), z jednoczesnym wskazaniem, że uprawnienie to ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji finansowych (w zakresie objętym kontrolą) i przysługuje nadal po zakończeniu kontroli.

Art. 35 stanowi implementację sekcji II część D załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. Na mocy tego przepisu ustawodawca unijny upoważnił każde państwo członkowskie do zezwolenia raportującym instytucjom finansowym na korzystanie z dostawców usług w celu wypełnienia obowiązków sprawozdawczych i dotyczących należytej staranności nałożonych na raportujące instytucje finansowe, zgodnie z prawem krajowym, ale obowiązki te pozostają w zakresie odpowiedzialności raportujących instytucji finansowych. Korzystając z przedmiotowego upoważnienia w art. 35 wprowadzona została możliwość korzystania przez raportujące instytucje finansowe z usług innych podmiotów. Prawo do korzystania z usług innych podmiotów obejmuje realizację przewidzianych w dziale III obowiązków, z wyłączeniem jednak realizacji obowiązku przekazywania informacji o rachunkach raportowanych. W przepisie zawarto również zastrzeżenie, że odpowiedzialność za wykonanie obowiązków ponosi raportująca instytucja finansowa. Art. 35 projektu ustawy wzoruje się na analogicznych rozwiązaniach przewidzianych w przepisach dotyczących wykonywania umowy FATCA (*vide* art. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów

Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA).

Rozdział 3

Obowiązki organu

Art. 36 projektu ustawy stanowi wdrożenie do krajowego porządku prawnego art. 1 pkt 2 lit. b dyrektywy 2014/107/UE (dodanie ust. 3a do art. 8 dyrektywy 2011/16/UE) w zakresie, w jakim na mocy zasad sprawozdawczych i zasad należytej staranności zawartych w załącznikach I i II zobowiązano każde państwo członkowskie do przekazywania innym państwom członkowskim informacji o rachunkach raportowanych określonych w art. 8 ust. 3a lit. a – g dyrektywy 2011/16/UE. Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwemu organowi państwa uczestniczącego szczegółowo wymienionych w tym przepisie w punktach 1-7 (z rozróżnieniem na różne osoby raportowane) informacji o rachunkach raportowanych uzyskanych na podstawie stosowanych przez raportujące instytucje finansowe procedur sprawozdawczych i procedur należytej staranności. Zakres przedmiotowy przekazywanych informacji odpowiada informacjom, do których pozyskiwania obowiązane zostały raportujące instytucje finansowe, a więc informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy.

Informacji, o których mowa w tym przepisie, zgodnie z normą wynikającą z art. 37 udziela się raz w roku, w terminie do 30 września następującego po końcu roku kalendarzowego, do którego się odnoszą. Jednocześnie przewidziano szczególną normę dotyczącą terminu przekazania informacji w przypadku rachunków raportowanych znajdujących się w posiadaniu osób z państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 pkt 30 lit b-c, a więc innych niż państwa członkowskie. W odniesieniu do tych państw przekazanie informacji nastąpi począwszy za rok następujący po roku, w którym dane państwo uczestniczące zostanie wpisane na listę ogłaszaną w obwieszczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 3.

Z kolei w art. 38 przewidziano regulacje odnoszące się do technicznych aspektów wymiany informacji. W przypadku informacji wymienianych z państwami członkowskimi przewidziano, że wymiana następowała będzie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, według formatu określonego w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2015/2378 z dnia 15 grudnia 2015 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonywania niektórych przepisów dyrektywy Rady 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1156/2012. Natomiast narzędzie techniczne do wymiany informacji z państwami uczestniczącymi, o których mowa w art. 24 pkt 30 lit b-c zostanie określone przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie wymagań oraz standardów określonych przez Organizację Współpracy i Rozwoju (OECD) w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych. Odpowiednią regulację w tym zakresie przewiduje art. 38 ust. 2, w myśl którego wymiana informacji, o których mowa w art. 36, z państwami uczestniczącymi, o których mowa w 24 pkt 30 lit b-c, następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, według formatu określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie wymagań oraz standardów określonych przez

Organizację Współpracy i Rozwoju (OECD) w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

W art. 38 ust. 3 przewidziano ponadto uprawnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do zawierania z właściwym organem innego państwa dwustronnego lub wielostronnego porozumienia w zakresie szczegółowych zasad i trybu wymiany informacji o rachunkach raportowanych. Rozwiązanie to ukierunkowane jest na usprawnienie współpracy na płaszczyźnie wymiany informacji o rachunkach raportowanych. Warto podkreślić, że uprawnienie przyznane ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych umożliwia zawieranie porozumień nie tylko z państwami członkowskimi, ale także z każdym innym państwem.

Rozdział 4

Ogólne zasady sprawozdawcze oraz należytej staranności

Przepisy rozdziału 4 zawierają ogólne reguły dotyczące raportowanych informacji, a także ogólne wymogi należytej staranności, odnoszące się zarówno do istniejących jak i nowych rachunków raportowanych.

W art. 39 określony został moment, w którym dany rachunek finansowy zostaje uznany za rachunek raportowany – następuje to począwszy od dnia, w którym został on zidentyfikowany na podstawie procedur należytej staranności.

W art. 40-45 określone zostały zasady sumowania salda rachunku i reguły dotyczące określenia waluty. Art. 40 wprowadza zasady dotyczące określenia dnia, na który określane mają być saldo i wartość rachunku, zaś w art. 41 uregulowane zostały zasady określania łącznego salda lub wartości rachunków finansowych. W art. 42 projektodawca dokonał implementacji sekcji VII część C pkt 3 Załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. W przepisie tym określone zostały zasady łącznego określenia salda lub wartości rachunków finansowych posiadanych przez osobę na potrzebę ustalenia, czy rachunek finansowy jest rachunkiem o wysokiej wartości.

W art. 43 określono zasady raportowania odnośnie do rachunku raportowanego, którego saldo lub wartość wyrażone jest w więcej niż jednej walucie. W tej sytuacji raportująca instytucja finansowa ustala walutę, w której takie saldo lub wartość zostaną wyrażone i wykazane w informacji o rachunkach raportowanych. Natomiast w celu określenia salda lub wartości rachunku raportowanego w walucie określonej w trybie ust. 1 raportująca instytucja finansowa dokonywała będzie stosownego przeliczenia tego salda lub wartości przyjmując kurs średni danej waluty ogłoszony przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, za który przekazywana jest informacja o rachunkach raportowanych. Zaproponowane na tej płaszczyźnie rozwiązania stanowią odzwierciedlenie wytycznych Komentarza.

W art. 44 określono zasady przeliczania wartości wyrażonej w walucie innej niż polski złoty. W przypadkach, w których przepisy niniejszego działu przewidują konieczność odniesienia salda lub wartości rachunku raportowanego lub innej kwoty do jakiegokolwiek kwoty progowej a saldo, wartość lub kwota ta wyrażona jest w walucie innej niż polski złoty, saldo lub

wartość rachunku raportowanego lub inną kwotę przelicza się na złote według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na:

- 1) ostatni dzień roboczy roku kalendarzowego, w którym saldo lub wartość rachunku raportowanego lub inna kwota jest ustalana - jeżeli przepisy niniejszego działu określają kwoty progowe na inny niż ostatni dzień roku kalendarzowego,
- 2) ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień, na który przepisy niniejszego działu określają kwotę progową - jeżeli przepisy niniejszego działu określają kwoty progowe na koniec roku kalendarzowego

- zaokrąglając w górę do pełnych złotych.

W art. 45 ustanowione zostały zasady dotyczące oświadczeń wymaganych na podstawie procedur należytej staranności. W ust. 1 projektodawca zdecydował o wprowadzeniu normy prawnej wymagającej składania ww. oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym, wskazując, że oświadczenia te winny zostać opatrzone klauzulą o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. W tym względzie należy zauważyć, że dyrektywa co prawda nie wskazuje w odpowiadających jej przepisach (sekcja IV część A oraz sekcja VI pkt 1 lit. a załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE), że składane oświadczenie musi być opatrzone odpowiednim rygorem, jednakże stawia taki wymóg w sposób pośredni. Po pierwsze, wymagając od państw członkowskich, by podjęły niezbędne środki do zapewnienia skutecznego wdrożenia i przestrzegania zasad należytej staranności zawartych w załącznikach I i II, a po drugie, wskazując w Komentarzu, że oczekuje się od państw wprowadzenia do ich porządków krajowych sankcji za złożenie nieprawdziwych oświadczeń. Równocześnie projektodawca miał na celu również zachowanie spójności z regulacjami zawartymi w ustawie FATCA, w której również zdecydowano się na wprowadzenie tego rodzaju sankcji w przypadku składanych oświadczeń (art. 4 ust. 4 ustawy FATCA). Występując z żądaniem złożenia oświadczenia raportująca instytucja finansowa może dokonać jego wstępnego wypełnienia posiadanymi przez nią informacjami, z wyłączeniem informacji o państwie rezydencji.

Projektowany ust. 3 art. 45 zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia zakresu informacji dla oświadczeń wymaganych na podstawie procedur należytej staranności, w celu jednolitego oraz poprawnego pozyskiwania informacji umożliwiających raportującej instytucji finansowej określenie rezydencji posiadacza rachunku, uwzględniając przewidziane w procedurach należytej staranności zasady określenia rezydencji posiadaczy rachunków, a także wytyczne OECD opracowane w tym zakresie. Proponowane rozwiązanie legislacyjne, polegające na odejściu od utworzenia jednolitego wzoru i poprzestaniu na szczegółowym określeniu zakresu danych, które powinny znaleźć się w oświadczeniu stanowi rozwiązanie korzystne zarówno dla klienta jak i łatwiejsze do zaimplementowania przez instytucje finansowe, które na potrzeby prowadzonej przez siebie działalności korzystają już z wielu innych formularzy, z których będą miały możliwość skorzystać.

W art. 46 uregulowany został tryb postępowania w przypadku powzięcia wątpliwości co do poprawności lub rzetelności złożonego oświadczenia lub dowodu w postaci dokumentów. Zgodnie z Komentarzem do Sekcji VII lit. A raportująca instytucja finansowa może powziąć wątpliwość co do poprawności lub rzetelności oświadczenia m.in. w sytuacji, gdy posiada informacje lub dokumenty, które pozostają w sprzeczności z treścią złożonego oświadczenia.

W art. 47 projektu ustawy uregulowany został tryb postępowania w przypadku zmiany okoliczności pozwalającej przypuszczać raportującej instytucji finansowej, że pierwotne dokumenty w postaci dokumentów lub inna równoważna dokumentacja są niepoprawne lub nierzetelne. Przepis ten stanowi implementację treści wyrażonej w pkt 1 załącznika II do dyrektywy 2014/107/UE. W ust. 1 określone zostały sytuacje, które powodują zmianę okoliczności. Na mocy ust. 2 nałożono na raportującą instytucję finansową obowiązek uzyskania nowego oświadczenia i nowego dowodu w postaci dokumentu w celu ustalenia jednej lub większej liczby rezydencji do celów podatkowych danego posiadacza rachunku w sytuacji, gdy raportująca instytucja finansowa zastosowała kryterium adresu zamieszkania i w następstwie zmiany okoliczności raportująca instytucja finansowa może przypuszczać, że pierwotne dowody w postaci dokumentów lub inna równoważna dokumentacja są niepoprawne lub nierzetelne. W przypadku, gdy raportująca instytucja finansowa nie jest w stanie uzyskać oświadczenia i nowego dowodu w postaci dokumentu przed upływem takiego terminu, jest obowiązana zastosować procedurę elektronicznego wyszukiwania danych, o której mowa w art. 50.

W art. 48 i 49 dokonano implementacji części B sekcji VII załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE. Jeżeli informacje związane z beneficjentem zgromadzone przez raportującą instytucję finansową zawierają przesłanki określone w art. 50, raportująca instytucja finansowa może przyjąć, że beneficjentem pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty jest osoba raportowana. W takim przypadku raportująca instytucja finansowa jest obowiązana stosować procedury określone w art. 50. W przypadku grupowej pieniężnej umowy ubezpieczenia lub grupowej umowy renty, raportująca instytucja finansowa może traktować rachunek finansowy, który służy do obsługi tych umów, jako rachunek finansowy niebędący rachunkiem raportowanym do dnia, w którym określona kwota staje się należna na rzecz pracownika, posiadacza świadectwa lub beneficjenta, jeżeli dany rachunek finansowy spełnia następujące wymogi określone w pkt 1-3 art. 49.

Rozdział 5

Procedura należytej staranności wobec istniejących rachunków indywidualnych

Rozdziały 5 - 8 stanowią implementację Sekcji III - VII załącznika I do dyrektywy 2014/107/UE. Wymienione powyżej sekcje stanowią centralną część dyrektywy i zawierają szczegółowe zasady i procedury, których muszą przestrzegać raportujące instytucje finansowe w celu odpowiedniego gromadzenia i przekazywania informacji. Regulacja zawarta w rozdziałach 5 – 8 wraz z rozdziałem 4 stanowi jednocześnie realizację nałożonego na każde państwo członkowskie obowiązku podjęcia niezbędnych środków w celu zobowiązania swoich raportujących instytucji finansowych do wykonywania zasad sprawozdawczych i zasad należytej staranności zawartych w załącznikach I i II (art. 1 pkt 1 lit. B dyrektywy

2014/107/UE). Zgodnie z wytycznymi reguły te powinny zostać implementowane do systemu krajowego w jak najszerszym stopniu w celu zapewnienia prawidłowego i jednolitego wykonywania przez instytucje finansowe procedur sprawozdawczych i procedur należytej staranności. Zatem ww. regulacje stanowią w znacznej mierze przeniesienie odpowiednich uregulowań dyrektywy. Wprowadzone modyfikacje są konsekwencją przyjętego przez projektodawcę tzw. *wider approach to the CRS*. Ze względu na znaczną obszerność i szczegółowość materii uregulowanej w rozdziałach 5 - 8, a także jej techniczny charakter w uzasadnieniu przedstawione zostaną jedynie najistotniejsze regulacje.

Zagadnienia uregulowane w rozdziale 5 stanowią implementację sekcji III załącznika I dyrektywy. Procedury określone w komentowanym rozdziale będą miały zastosowanie do celów identyfikacji rachunków raportowanych wobec istniejących rachunków indywidualnych. Zasadniczo, zgodnie z projektem ustawy, jeżeli instytucja finansowa posiada w swojej bazie udokumentowany aktualny adres zamieszkania indywidualnego posiadacza rachunku, może go traktować jako rezydenta odpowiedniej jurysdykcji na podstawie tej dokumentacji. Natomiast w przypadku, gdy raportująca instytucja finansowa nie posiada aktualnego adresu zamieszkania indywidualnego posiadacza rachunku w oparciu o dowód w postaci dokumentu, raportująca instytucja finansowa, w celu ustalenia rezydencji do celów podatkowych posiadacza rachunku, zobowiązana jest przeszukać elektronicznie posiadane przez siebie dane, pod kątem istnienia przesłanek określonych w art. 50 ust. 2. Jeżeli żadna z tych przesłanek nie zostanie ustalona w drodze przeszukiwania elektronicznego, kolejne działania nie będą wymagane, chyba że wystąpią zmiany w okolicznościach powodujące powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek lub rachunek stanie się rachunkiem o wysokiej wartości.

W przypadku, gdy w wyniku wyszukiwania elektronicznego zostanie stwierdzona którakolwiek z przesłanek wymienionych w art. 50 ust. 2 pkt 1-5 lub jeżeli wystąpi zmiana okoliczności powodująca powiązanie z tym rachunkiem jednej lub większej liczby przesłanek, raportująca instytucja finansowa kwalifikuje posiadacza rachunku jako rezydenta do celów podatkowych każdego państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, w odniesieniu do którego zostanie stwierdzona przesłanka, chyba że postanowi zastosować ust. 7.

Wyszukiwanie danych w dokumentacji papierowej lub uzyskanie od posiadacza rachunku odpowiedniego oświadczenia będzie konieczne, gdy w wyniku wyszukiwania elektronicznego zostanie stwierdzone występowanie polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń, a w odniesieniu do danego posiadacza rachunku nie zostanie stwierdzony żaden inny adres bądź przesłanka wymieniona w art. 50 ust. 2 pkt 1-5. Jeżeli w wyniku weryfikacji dokumentacji papierowej nie uda się ustalić przesłanek określonych w art. 50 ust. 2 pkt 1-5, a próba uzyskania dowodu w postaci oświadczenia lub dokumentu nie powiedzie się, raportująca instytucja finansowa będzie obowiązana zgłosić dany rachunek jako rachunek nieudokumentowany.

Zakres procedur sprawozdawczych uzależniony jest również od tego, czy rachunek jest rachunkiem o wysokiej wartości. Jeżeli tak jest, zastosowanie znajdą wzmocnione procedury

weryfikacyjne określone w art. 51, a polegające m.in. na przeszukiwaniu dokumentacji papierowej w celu weryfikacji przesłanek określonych w art. 50 ust. 2.

Art. 53 określa sytuację, kiedy rachunek indywidualny nie będąc rachunkiem o wysokiej wartości na dzień 31 sierpnia 2016 r. stanie się takim rachunkiem na ostatni dzień następnego roku kalendarzowego. Wówczas raportująca instytucja finansowa będzie zobowiązana przeprowadzić w odniesieniu do takiego rachunku procedury weryfikacyjne z art. 51 w ciągu roku kalendarzowego następującego po roku, w którym taki rachunek stał się rachunkiem o wysokiej wartości.

W przypadku zidentyfikowania rachunku o wysokiej wartości, raportująca instytucja finansowa nie będzie zobowiązana do stosowania odpowiednich procedur w odniesieniu do tego rodzaju rachunków w następnych latach, chyba że rachunek taki będzie podlegał zgłoszeniu jako nieudokumentowany. Wówczas takie procedury powinny być stosowane co roku do czasu, gdy taki rachunek przestanie być rachunkiem nieudokumentowanym.

Na mocy art. 54 nałożono na raportujące instytucje finansowe obowiązek wprowadzenia procedur w celu zapewnienia zidentyfikowania przez opiekuna klienta każdej zmiany okoliczności dotyczącej danego rachunku, w tym w szczególności zmiany adresu do korespondencji.

Stosownie do treści projektowanego art. 55 rachunek indywidualny zidentyfikowany jako rachunek raportowany pozostanie takim rachunkiem do momentu, aż posiadacz rachunku przestanie być osobą raportowaną.

Jednocześnie w art. 56 wprowadzono obowiązek zakończenia procedury identyfikacji rachunków raportowanych wśród istniejących rachunków raportowanych w przypadku rachunków indywidualnych o wysokiej wartości – do dnia 31 sierpnia 2017 r., o niższej wartości – do 31 sierpnia 2018 r. Ww. terminy zostały wydłużone względem terminów wskazanych w dyrektywie z uwagi na opóźnienie procesu implementacji.

Rozdział 6

Procedura należytej staranności wobec nowych rachunków indywidualnych

W celu identyfikacji rachunków raportowanych wobec nowych rachunków indywidualnych, w myśl art. 57 projektu ustawy, raportująca instytucja finansowa będzie obowiązana do:

- 1) uzyskania, w trakcie procedur związanych z otwarciem rachunku, oświadczenia klienta (które stanowić będzie część dokumentacji wymaganej do założenia rachunku) osoby ubiegającej się o założenie rachunku, umożliwiającego raportującej instytucji finansowej określenie rezydencji posiadacza rachunku do celów podatkowych, oraz
- 2) potwierdzenia prawidłowości takiego oświadczenia na podstawie informacji otrzymanych przez raportującą instytucję finansową w związku z otwarciem rachunku, w tym dokumentacji zgromadzonej na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Jeżeli ze złożonego oświadczenia będzie wynikać, że posiadacz rachunku jest rezydentem do celów podatkowych państwa uczestniczącego lub państwa trzeciego, raportująca instytucja

finansowa obowiązana będzie traktować ten rachunek jako rachunek raportowany (art. 58). W takim przypadku oświadczenie, o którym mowa w art. 57 ust. 1, musi zawierać TIN posiadacza rachunku nadany przez to państwo, z zastrzeżeniem art. 32 ust. 2 pkt 2, oraz datę urodzenia.

Zmiana okoliczności związanych z nowym rachunkiem indywidualnym, skutkująca ustaleniem przez raportującą instytucję finansową, że pierwotne oświadczenie posiadacza rachunku jest niepoprawne lub nierzetelne, aktualizować będzie konieczność uzyskania nowego oświadczenia (art. 59 projektu).

Rozdział 7

Procedura należytej staranności wobec istniejących rachunków podmiotów

W rozdziale 7, stanowiącym implementację sekcji V załącznika 1 do dyrektywy 2014/107/UE, uregulowane zostały zasady należytej staranności do celów identyfikacji rachunków raportowanych wśród istniejących rachunków podmiotów.

W przypadku, gdy saldo lub wartość rachunku podmiotu nie będą przekraczały na dzień 31 sierpnia 2016 r. kwoty 1 000 000 zł, rachunek taki nie będzie podlegał weryfikacji, identyfikacji ani raportowaniu jako rachunek raportowany do czasu, gdy jego łączne saldo lub wartość nie przekroczy tej kwoty według stanu na ostatni dzień kolejnych lat kalendarzowych (art. 60 ust. 2 projektu ustawy) – jeżeli tak zdecyduje raportująca instytucja finansowa. Należy zauważyć, że przyjęcie wskazanej normy prawnej do porządku krajowego zostało pozostawione do decyzji państw członkowskich, na co jednoznacznie wskazuje treść Komentarza do sekcji V. Projektodawca zdecydował się pozostawić raportującym instytucjom finansowym wybór, o którym mowa w ww. przepisie, mając na uwadze, że przyjęte rozwiązanie prawne może korzystnie wpłynąć na redukcję obowiązków sprawozdawczych, jakimi będą obciążone te podmioty.

Istniejący rachunek podmiotów inny niż ten, który został uznany przez raportującą instytucję finansową za rachunek niepodlegający weryfikacji, identyfikacji ani raportowaniu na podstawie art. 60 ust. 2 raportująca instytucja finansowa obowiązana będzie traktować jako rachunek raportowany wyłącznie wówczas, gdy znajduje się on w posiadaniu co najmniej jednego podmiotu będącego osobą raportowaną lub pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną.

W art. 62 określono szczegółowe zasady mające na celu ustalenie, czy istniejący rachunek podmiotów jest w posiadaniu co najmniej jednego podmiotu będącego osobą raportowaną lub pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną (art. 63).

Norma prawna wyrażona w projektowanym art. 64 pozwoli raportującym instytucjom finansowym ponownie określić status rachunku w przypadku, gdy uzyska ona informację lub ma powody sądzić, że oświadczenie posiadacza rachunku lub inna dokumentacja związana z istniejącym rachunkiem podmiotu są niepoprawne lub nierzetelne.

W art. 65 projektodawca wskazał terminy, w jakich nastąpić ma zakończenie identyfikacji rachunków raportowanych wśród istniejących rachunków podmiotów.

Rozdział 8

Procedury należytej staranności wobec nowych rachunków podmiotów

Materia uregulowana w rozdziale 8 stanowi implementację sekcji VI załącznika I dyrektywy 2014/107/UE.

Zgodnie z projektowanym art. 66 raportująca instytucja finansowa jest obowiązana traktować nowy rachunek podmiotu jako rachunek raportowany wówczas, gdy taki nowy rachunek znajduje się w posiadaniu co najmniej jednego podmiotu będącego osobą raportowaną, lub pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną.

W art. 67 i art. 68 wyrażone zostały zasady pozwalające na ustalenie, czy posiadacz rachunku podmiotu jest odpowiednio: osobą raportowaną lub pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną.

W celu określenia, czy posiadacz rachunku podmiotu jest osobą raportowaną raportująca instytucja finansowa jest obowiązana:

- 1) uzyskać oświadczenie posiadacza rachunku, które może stanowić część dokumentacji otwarcia rachunku, umożliwiające raportującej instytucji finansowej ustalenie rezydencji posiadacza rachunku dla celów podatkowych, oraz
- 2) potwierdzić prawidłowość takiego oświadczenia na podstawie informacji otrzymanych przez raportującą instytucję finansową w związku z otwarciem rachunku, w tym dokumentacji zgromadzonej na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Określenie, czy posiadacz rachunku podmiotu, w tym podmiotu będącego osobą raportowaną, jest pasywnym NFE kontrolowanym przez co najmniej jedną osobę kontrolującą będącą osobą raportowaną wymaga wykorzystania przez raportującą instytucję finansową wskazówek zawartych w art. 68, w kolejności najstosowniejszej do danych okoliczności:

- 1) w celu ustalenia, czy posiadacz rachunku jest pasywnym NFE, raportująca instytucja finansowa opiera się na oświadczeniu posiadacza rachunku, chyba że posiada lub publicznie dostępne są informacje, na podstawie których może stwierdzić, że posiadacz rachunku jest aktywnym NFE lub instytucją finansową inną niż podmiot inwestujący opisany w art. 22 ust. 1 pkt 7 lit. b, niebędący instytucją finansową z jurysdykcji uczestniczącej.
- 2) w celu ustalenia osób kontrolujących posiadacza rachunku raportująca instytucja finansowa może opierać się na informacjach zgromadzonych i przechowywanych na podstawie procedur z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.
- 3) w celu ustalenia, czy osoba kontrolująca pasywny NFE jest osobą raportowaną, raportująca instytucja finansowa może opierać się na oświadczeniu posiadacza rachunku lub takiej osoby kontrolującej.

Rozdział 9

Kontrola raportujących instytucji finansowych

W celu wykonania nałożonego w dyrektywie 2014/107/UE (Sekcja IX załącznika) obowiązku wprowadzenia zasad i procedur administracyjnych zmierzających do zapewnienia skutecznego wykonania i przestrzegania procedur i zasad opisanych w dyrektywie projektodawca przewidział kontrolę wraz z określeniem jej zakresu podmiotowego i przedmiotowego oraz trybu.

W art. 69 przewidziano uprawnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przeprowadzania kontroli wykonywania przez raportującą instytucję finansową obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych. Celem kontroli uregulowanej w niniejszym dziale jest w szczególności ustalenie, czy raportujące instytucje finansowe wywiązują się z obowiązków określonych w rozdziale 2.

W art. 70 – 71 uregulowany został tryb kontroli. W celu zapewnienia skuteczności i efektywności kontroli instytucji raportujących proponuje się, aby w toku kontroli kontrolujący uprawniony był, w szczególności, do żądania udostępniania akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz do sporządzania z nich odpisów, kopii, wyciągów, notatek, wydruków i udokumentowanego pobierania danych w formie elektronicznej, w tym objętych tajemnicą bankową, o której mowa w odrębnych przepisach, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne (art. art. 70 ust. 1). Przy czym występując z żądaniem udostępnienia ww. dokumentów kontrolujący obowiązany będzie zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami (art. 70 ust. 3).

Z uwagi na wyjątkowe znaczenie tajemnicy prawnie chronionej (np. tajemnicy bankowej) oraz relacji pomiędzy instytucjami finansowymi a ich klientami projekt przewiduje rozwiązania zapewniające poufność i bezpieczeństwo informacji uzyskanych w toku kontroli. Żądanie skierowane do instytucji finansowej opatrzone będzie klauzulą „Tajemnica skarbową”, a jego przekazanie nastąpi w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone” (art. 70 ust. 2).

Projektodawca przewidział, że czynności przeprowadzone w toku kontroli instytucji raportowanych zostaną utrwalone w protokole kontroli. Kontrolowanemu, który nie zgadza się z ustaleniami protokołu kontroli proponuje się przyznanie prawa do przedstawienia, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia, zastrzeżeń lub wyjaśnień, wraz ze wskazaniem stosownych dowodów (art. 71 ust. 1). Niezłożenie wyjaśnień i zastrzeżeń w terminie 14 dni pozwoli przyjąć, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli (ust. 3). Zgodnie z projektowanym ust. 2 kontrolujący będzie zobowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia i w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania poinformować kontrolowanego, o sposobie ich załatwienia, wskazując jednocześnie, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym. Na podstawie protokołu kontroli, zastrzeżeń lub wyjaśnień oraz zawiadomienia o sposobie ich załatwienia będzie sporządzany wynik kontroli. Kontrola zostanie zakończona w dniu doręczenia wyniku kontroli (ust. 4). Niezbędne elementy wyniku kontroli, zgodnie z projektowanym ust. 5 stanowią: oznaczenie

organu oraz kontrolowanego, data wydania, podstawa prawna, opis przebiegu kontroli, końcowe ustalenia i wniosku zawierające informację o stwierdzeniu nieprawidłowości albo ich braku oraz wskazanie terminu usunięcia nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone, podpis osoby upoważnionej z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, a jeżeli wynik kontroli został wydany w formie dokumentu elektronicznego – kwalifikowany podpis elektroniczny. Wyznaczając termin na usunięcie nieprawidłowości kontrolujący zobowiązany jest do wzięcia pod uwagę normy wynikającej z ust. 6, zgodnie z którą termin ten nie może być krótszy niż 1 miesiąc i dłuższy niż 6 miesięcy, licząc od dnia doręczenia wyniku kontroli. Kontrolowany będzie obowiązany poinformować organ kontrolujący o sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich nieusunięcia bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego na ich usunięcie (ust. 7).

W art. 72 uregulowano również tryb postępowania w przypadkach wystąpienia uchybień lub nieprawidłowości, których wyjaśnienie nie wymaga przeprowadzenia kontroli. W takiej sytuacji raportująca instytucja finansowa, na pisemne ministra właściwego do spraw finansów publicznych, będzie obowiązana do udzielenia informacji niezbędnych do ich wyjaśnienia. W pisemnym żądaniu organu określony zostanie zakres żądanych informacji oraz termin ich przekazania, który nie może być krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania żądania. Żądanie oznacza się klauzulą: "Tajemnica skarbowa", a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawnie o klauzuli "zastrzeżone".

W zakresie nieuregulowanym w rozdziale 11 do kontroli instytucji raportowanych odpowiednie zastosowanie znajdują odpowiednio wskazane przepisy Ordynacji podatkowej dotyczące kontroli podatkowej oraz postępowania podatkowego (art. 73).

Dział IV

Automatyczna wymiana informacji o interpretacjach indywidualnych i decyzjach w sprawach cen transakcyjnych

W dziale IV uregulowana została automatyczna wymiana informacji podatkowych w odniesieniu do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych. Materia ta stanowi implementację do polskiego systemu prawnego regulacji dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania.

Udzielane w drodze automatycznej wymiany informacje podatkowe w odniesieniu do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych nie powinny prowadzić do ujawnienia tajemnicy handlowej, przemysłowej lub zawodowej lub procesu produkcyjnego, lub do ujawnienia informacji, które byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym (art. 8a ust. 6 lit. b dyrektywy 2011/16/UE; art. 75 ust. 5 projektu). W związku z powyższym przekazywane informacje powinny być sformułowane w możliwie abstrakcyjny i zwięzły sposób.

Ze względów pewności prawa z obowiązkowej automatycznej wymiany wyłączono decyzje w sprawach cen transakcyjnych, wydane jako skutek dwustronnych lub wielostronnych

porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych z państwami trzecimi, zawartych w ramach istniejących międzynarodowych umów podatkowych z tymi państwami, jeżeli postanowienia tych umów nie zezwalają na ujawnianie otrzymanych informacji innym podmiotom. W takim jednak przypadku informacje będące przedmiotem automatycznej wymiany pochodzą z wniosków wszczynających postępowanie w sprawach cen transakcyjnych. (art. 8a ust. 3 dyrektywy 2011/16/UE; art. 79 projektu). Fakt, że informacje te pochodzą z wniosku musi być uwzględniona w przekazywanym zestawie informacji (art. 8a ust. 6 lit. 1 dyrektywy 2011/16/UE; art. 75 ust. 4 pkt 12 projektu).

Przekazywanie informacji w drodze automatycznej wymiany odbywać się będzie w stosunku do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych wydanych po dniu 1 stycznia 2017 r. Informacje powinny być przekazywane do końca trzeciego kwartału roku kalendarzowego, w przypadku interpretacji i decyzji wydanych w pierwszym lub drugim kwartale, albo do końca pierwszego kwartału następnego roku kalendarzowego w przypadku interpretacji i decyzji wydanych w trzecim lub czwartym kwartale (art. 8a ust. 5 lit. a dyrektywy 2011/16/UE; art. 75 ust. 6 projektu). Zapewnić ma to ich efektywne wykorzystanie w świetle celu implementowanej dyrektywy.

Z tych samych powodów, oraz mając na względzie skuteczną walkę z unikaniem opodatkowania, dyrektywa przewiduje automatyczną wymianę również w stosunku do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych, wydanych w okresie pięciu lat przed datą rozpoczęcia jej stosowania. Oznacza to, że automatycznej wymianie, do dnia 31 grudnia 2017 r., podlegać będą również interpretacje indywidualne i decyzje w sprawach cen transakcyjnych wydane w okresie pomiędzy 1 stycznia 2012 r. a 31 grudnia 2016 r. Zastrzeżenie co do wymiany, związane z obowiązywaniem na dzień 1 stycznia 2014 r., wprowadzono dla interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych wydanych w okresie 1 stycznia 2012 r. – 31 grudnia 2013 r. (art. 8a ust. 5 zd. 2 i art. 8a ust. 5 lit. b dyrektywy 2011/16/UE; Art. 101 projektu).

Automatyczna wymiana informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych dotyczy również przekazywania ograniczonych informacji na rzecz Komisji Europejskiej dla celów statystycznych. Komisji nie będą przekazywane informacje dotyczące danych identyfikacyjnych, streszczenia oraz informacji o osobach innych niż osoby fizyczne na które interpretacja indywidualna o lub decyzja w sprawie cen transakcyjnych może mieć wpływ (art. 8a ust. 8 dyrektywy 2011/16/UE; art. 76 projektu). Uzyskane informacje umożliwią Komisji Europejskiej przeprowadzanie w dowolnym momencie monitorowania i oceny skuteczności stosowania automatycznej wymiany informacji przez państwa członkowskie. Informacje otrzymywane przez Komisję nie powinny być przez nią wykorzystywane do innych celów.

W ramach automatycznej wymiany Komisja Europejska została upoważniona do przyjęcia ustaleń praktycznych niezbędnych do standaryzacji przekazywania takich informacji, zgodnie z procedurą określoną w dyrektywie DAC (z udziałem Komitetu ds. Współpracy Administracyjnej w dziedzinie Opodatkowania) w celu ustanowienia standardowego formularza, z którego należy korzystać przy wymianie informacji. Procedurę ma być również

stosowana w celu przyjęcia dalszych ustaleń praktycznych na potrzeby wdrożenia wymiany informacji takich jak specyfikacja wymogów językowych, które miałyby zastosowanie do wymiany informacji przy użyciu takiego standardowego formularza. Komisja Europejska, opracowując taki standardowy formularz do obowiązkowej automatycznej wymiany informacji, uwzględni prace prowadzone na Forum OECD ds. Szkodliwych Praktyk Podatkowych. Przyjęte ustalenia praktyczne będą wiążące dla państw członkowskich dokonujących automatycznej wymiany informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych i decyzji w sprawach cen transakcyjnych (art. 8a ust. 1-2 dyrektywy 2011/16/UE; art. 78 projektu).

Dla celów automatycznej wymiany Komisja Europejska ustanowi ponadto ogólnoeuropejską bazę danych. Docelowo, baza ma uzyskać zdolność operacyjną w dniu 1 stycznia 2018r. Do tego czasu, automatyczna wymiana informacji o interpretacjach indywidualnych i decyzjach w sprawach cen transferowych odbywać się ma za pomocą standardowego formularza, na zmodyfikowanych zasadach spontanicznej wymiany informacji (wysyłanie informacji wszystkim państwom członkowskim, w miejsce wysyłania informacji tylko państwom członkowskim, których dana interpretacja indywidualna lub decyzja w sprawie cen transakcyjnych dotyczy). W związku z powyższym okresem przejściowym, na ministrze właściwym do spraw finansów publicznych ciąży obowiązek statystyczne i związane z potwierdzeniem otrzymania informacji w określonych przypadkach, odpowiednim organom innych państw członkowskich (art. 102 projektu).

Dział V

Automatyczna wymiana informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów

Materię dotyczącą wymiany informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów (nazwa angielska: *Country-by-Country Reports*) ujęto w Dziale V projektowanej ustawy. W art. 80 zdefiniowano kluczowe pojęcia wykorzystywane na potrzeby tego działu. Przede wszystkim zdefiniowano pojęcie „grupy podmiotów” i „jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów”, które, co do zasady, określają zakres podmiotowy projektowanych regulacji. Obowiązek sprawozdawczy dotyczyć będzie bowiem tej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów o rachunkowości:

- a) dla której sporządzane jest skonsolidowane sprawozdania finansowe,
- b) w której skład wchodzi co najmniej dwie jednostki mające siedzibę lub zarząd w różnych państwach lub terytoriach albo jednostkę, która posiada siedzibę lub zarząd w jednym państwie lub terytorium, ale prowadzi działalność przez zagraniczny zakład położony w innym państwie lub terytorium, oraz
- c) której skonsolidowane przychody przekroczyły w poprzednim roku obrotowym równowartość 750 000 000 euro (zaproponowano również, że wartość ta przeliczana będzie po średnim kursie ogłaszającym przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym w ostatnim dniu roboczym roku obrotowego poprzedzającego sprawozdawczy rok obrotowy).

Wartość 750 mln euro wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy DAC4. Wprowadzenie ww. progu ma na celu zrationalizowanie obciążeń po stronie zarówno administracji podatkowej i przedsiębiorców. Zgodnie bowiem z szacunkami OECD wyłączone z przedmiotowego obowiązku będzie ok. 85-90% grup kapitałowych, natomiast otrzymywane na podstawie projektowanych przepisów informacje odnosić się będą do 90% wszystkich zrealizowanych przychodów. Zgodnie z projektowaną definicją „jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów” informacją o grupie podmiotów objęta będzie: 1) jednostka dominująca, jednostki zależne oraz pozostałe jednostki podporządkowane objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, lub które byłyby objęte takim sprawozdaniem, gdyby udziały w takich jednostkach były przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, 2) każdą jednostkę, która nie jest objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wyłącznie z uwagi na kryterium wielkości lub istotności, 3) zagraniczny zakład każdej jednostki wskazanej w pkt 1 lub 2, pod warunkiem, że jednostka ta sporządza samodzielne sprawozdanie finansowe dla takiego zakładu dla celów sprawozdawczości finansowej, nadzorczej, podatkowej lub dla celów wewnętrznej kontroli zarządczej.

Zgodnie z projektowanymi przepisami (art. 81), co do zasady, obowiązek przekazania *informacji o grupie podmiotów* jest nałożony na jednostkę dominującą grupy podmiotów, posiadającą siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Informacja ta przekazywana byłaby w terminie 12 miesięcy od zakończenia roku obrotowego jednostki dominującej (za który należy złożyć tę informację), w formie dokumentu elektronicznego, którego wzór zostanie zamieszczony w BIP ministra właściwego ds. finansów publicznych. Wzór ww. dokumentu będzie ściśle związany z raportem OECD, opublikowanym 22 marca br. dot. wspólnych standardów technicznych wymiany ww. sprawozdań między państwami (z ang. *Country-by-Country Reporting XML Schema: User Guide for Tax Administrations and Taxpayers*).

Aby inna jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów (tj. inna niż jednostka dominująca), posiadająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład posiadała obowiązek przekazania *informacji o grupie podmiotów* na zasadach określonych powyżej, konieczne jest wystąpienie co najmniej jednego z następujących warunków: 1) jednostka dominująca tej grupy podmiotów nie ma obowiązku przekazania *informacji o grupie podmiotów* za ten sprawozdawczy rok obrotowy w państwie lub terytorium, w którym ma siedzibę lub zarząd, 2) właściwe organy państwa lub terytorium, w którym jednostka dominująca tej grupy podmiotów posiada siedzibę lub zarząd, zawarły obowiązującą umowę międzynarodową (zdefiniowaną w projektowanym art. 80 pkt 9), której stroną jest Rzeczpospolita Polska, ale nie zawarły kwalifikującej umowy między właściwymi organami (zdefiniowaną w projektowanym art. 80 pkt 8), której stroną jest Rzeczpospolita Polska, w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego, lub 3) państwo lub terytorium, w którym siedzibę lub zarząd ma jednostka dominująca tej grupy podmiotów zawiesiło automatyczną wymianę informacji o grupach podmiotów z powodów innych niż dopuszczone na mocy postanowień kwalifikującej umowy między właściwymi organami lub stale nie wywiązywało się z automatycznego przekazywania Rzeczypospolitej

Polskiej posiadanych przez nią informacji o grupach podmiotów (dalej „systemowe zaniechanie”), w których skład wchodzi jednostki posiadające siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez zagraniczny zakład (i powiadomiono o tym fakcie tę jednostkę dominującą).

Regulacje dotyczące tzw. wtórnej sprawozdawczości opisanej powyżej (czyli przekazania informacji o grupie podmiotów przez jednostkę inną niż jednostką dominującą tej grupy), nie mają zastosowania w przypadku, gdy grupa podmiotów wyznaczyła inną jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów, posiadającą siedzibę lub zarząd w państwie innym niż Rzeczypospolita Polska lub prowadzącą działalność w państwie członkowskim innym niż Rzeczypospolita Polska przez zagraniczny zakład do przekazania informacji o grupie (oraz która powiadomiła to państwo członkowskie, że jest jednostką wyznaczoną do przekazania informacji o grupie podmiotów). W sytuacji gdy jest to państwo lub terytorium spoza Unii Europejskiej zaproponowano dodatkowe warunki dla wykonania ww. odstępstwa, mianowicie, państwo lub terytorium spoza Unii Europejskiej w którym siedzibę lub zarząd lub zagraniczny zakład ma ta wyznaczona jednostka 1) wymaga przekazania informacji o grupie podmiotów za ten sprawozdawczy rok obrotowy oraz zawarła kwalifikującą umowę między właściwymi organami, której stroną jest Rzeczypospolita Polska w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego, 2) nie powiadomiła Rzeczypospolitej Polskiej o tzw. systemowych zaniechaniu, o którym mowa powyżej oraz zostało powiadomione przez tę jednostkę, że została ona wyznaczona przez grupę podmiotów do przekazania informacji o grupie podmiotów w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego. Dodatkowo, aby skorzystać z tego zwolnienia dana jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów musi złożyć powiadomienie, o którym mowa w projektowanym art. 84, natomiast jednostka wyznaczona do wypełnienia przedmiotowego obowiązku sprawozdawczego w imieniu grupy musi zgromadzić wszystkie dane wymagane *informacją o grupie podmiotów*.

Proponowany art. 84 zawiera regulacje dotyczącą powiadamiania właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej przez jednostki wchodzące w skład grupy podmiotów (zlokalizowane w Polsce), jaką rolę posiadają w związku z przedmiotową sprawozdawczością (jednostka dominująca, wyznaczona jednostka, inną jednostką, składającą informację o grupie podmiotów w związku z regulacjami dotyczącymi tzw. wtórnej sprawozdawczości). Jeśli dana jednostka nie ma obowiązku złożenia *informacji o grupie podmiotów* przekazuje informację nt. jednostki raportującej (w tym państwa w którym zostanie ta informacja przekazana). Dodatkowo, projektowane przepisy zawierają upoważnienie dla ministra właściwego ds. finansów publicznych do określenia (w drodze rozporządzenia) wzoru takiego powiadomienia w celu ułatwienia jednostce przekazania poprawnych informacji (projektowany art. 86).

Informacja o grupie podmiotów będzie zawierała zasadniczo: 1) dane identyfikacyjne jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów, 2) informacje dotyczące wielkości osiągniętych przychodów, zrealizowanego zysku (straty) przed opodatkowaniem, zapłaconego podatku dochodowego, należnego podatku dochodowego, kapitału podstawowego, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, liczby pracowników, aktywów

rzeczowych (trwałych i obrotowych), innych niż środki pieniężne i ich odpowiedniki, rodzaju działalności jednostek wchodzących w skład grupy podmiotów - z podziałem na państwa lub terytoria, 3) dodatkowe informacje lub wyjaśnienia dotyczące przedstawionych informacji (projektowany art. 85). Aby uniknąć wątpliwości w zakresie przekazywanych danych, proponowany art. 87 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu danych przekazywanych w informacji o grupie podmiotów. Projektowana delegacja przyjmuje, że informacja ta uwzględnienia treść ustaleń w tym zakresie podjętych przez OECD (patrz: raport OECD kończący prace nad działaniem 13 BEPS) oraz dokument - *Country-by-Country Reporting XML Schema: User Guide for Tax Administrations and Taxpayers*..

Dział VI

Kary pieniężne

Kierując się koniecznością zapewnienia skutecznego wykonania przepisów projektowanej ustawy oraz mając na celu realizację nałożonego na państwo implementujące dyrektywę 2014/107/UE obowiązku wprowadzenia zasad i procedur pozwalających m. in. na zapobieganie przyjmowania przez raportujące instytucje finansowe praktyk służących obchodzeniu procedur sprawozdawczych i procedur należytej staranności, a także skuteczne egzekwowanie wykonania nałożonych w dyrektywie obowiązków, projektodawca wprowadził karę pieniężną.

Norma prawna wyrażona w art. 89 projektu ustawy pozwala na obciążenie raportującej instytucji finansowej karą pieniężną w następujących, enumeratywnie wymienionych w tym przepisie sytuacjach:

- 1) niedopełnienia obowiązku weryfikacji rachunków raportowanych;
- 2) niedopełnienia obowiązku identyfikacji rachunków raportowanych;
- 3) niedopełnienia obowiązku utrwalania czynności, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3;
- 4) niedopełnienia obowiązku gromadzenia i utrwalenia dokumentacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 4;
- 5) niedopełnienia obowiązku przekazania informacji o rachunkach raportowanych;
- 6) dokonywania czynności, o których mowa w pkt 1 - 5, niezgodnie z procedurami sprawozdawczymi i procedurami należytej staranności;
- 7) niedopełnienia obowiązku usunięcia w terminie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

System kar pieniężnych oraz odpowiedzialności karnej osób składających nieprawdziwe informacje dla celów *informacji o grupie podmiotów* wynika natomiast z implementowanych przepisów dyrektywy DAC4. Zgodnie z art. 1 pkt 6 tej dyrektywy, (dodawany art. 25a do dyrektywy 2011/16/UE) *państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie*

z niniejszą dyrektywą i dotyczących art. 8aa oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia wykonywania tych sankcji. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Projektowany art. 90 przewiduje kary pieniężne, które nakładane byłyby na jednostki wchodzące w skład grupy podmiotów, które mimo ciążącego na nich obowiązku nie przekazały informacji o grupie podmiotów lub przekazały tę informację niepełną, lub nie przekazały powiadomienia, o którym mowa w projektowanym art. 84. Należy zauważyć, że w przypadku kary pieniężnej wynikającej z nieprzekazania wszystkich danych wymaganych *informacją o grupie podmiotów*, ograniczono jej zakres wyłącznie do jednostki dominującej lub jednostki wyznaczonej przez grupę podmiotów do złożenia informacji. Zatem nie przewidziano kary pieniężnej dla jednostki wchodzącej w skład grupy podmiotów, która ma obowiązek złożenia ww. informacji w związku z projektowanym art. 82, jednocześnie nie będąc wyznaczoną przez grupę jednostką do złożenia *informacji o grupie* (bo np. takiej jednostki grupa nie wyznaczyła; o fakcie tym jednostka ta informuje zgodnie z projektowanym art. 83).

Procedurę nakładania kar pieniężnych za niewypełnianie ww. obowiązków określa projektowany art. 91. Organem właściwym w zakresie wymierzenia kary pieniężnej, zgodnie z ust. 1 jest minister właściwy do spraw finansów publicznych. Jej wysokość maksymalna ograniczona została do kwoty 1 000 000 zł. Przy nakładaniu kary w określonej wysokości organ korzysta ze swobody decyzyjnej, jednakże jest obowiązany uwzględnić rodzaj i zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu, na który nakładana jest kara pieniężna oraz jego możliwości finansowe (ust. 2). W przypadku stwierdzenia w toku kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych więcej niż jednego naruszenia możliwe jest nałożenie tylko jednej kary pieniężnej (ust. 3). Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa (ust. 4). Nałożenie kary pieniężnej następuje w drodze decyzji administracyjnej, a postępowanie w sprawie jej nałożenia toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23). Kara pieniężna, zgodnie z projektowanym ust. 6 podlegać będzie egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W zakresie nieuregulowanym do kary pieniężnej odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy Ordynacji podatkowej dotyczące zobowiązań podatkowych (ust. 7).

Dział VII

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 92)

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych zaproponowano wprowadzenie następujących zmian:

- 1) uchylenie art. 30a ust. 10 oraz art. 30b ust. 5c i ust. 8 – które zawierają regulacje umożliwiające eliminację podwójnego opodatkowania odsetek uzyskiwanych przez polskich rezydentów ze źródeł położonych w państwach członkowskich stosujących w okresie przejściowym podatek u źródła zamiast wymiany informacji – poprzez zastosowanie metody pełnego zaliczenia;
- 2) zmianę treści art. 30a ust. 11 - zmiana ta ma charakter dostosowujący, jest konieczna w związku z uchyleniem ust. 10 w art. 30a u.p.d.o.f.;
- 3) uchylenie ust. 7 w art. 42 – zmiana ta ma charakter dostosowujący, jest konsekwencją uchylenia rozdział 7a w u.p.d.o.f
- 4) uchylenie rozdziału 7a „Informacje o wypłatach odsetek” – w którym w sposób kompleksowy została uregulowana kwestia przekazywania przez podmioty wypłacające informacji o wypłatach odsetek dokonanych lub zabezpieczonych na rzecz właścicieli odsetek.

Zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 93)

W ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych zaproponowano wprowadzenie następujących zmian:

- 1) uchylenie ust. 3aa w art. 26 – konieczność zmiany wynikała w związku z uchyleniem rozdziału 7a w u.p.d.o.f.;
- 2) uchylenie ust. 6 i ust. 9 w art. 27 oraz zmiana brzmienia ust. 7 – obowiązek nałożony na podmioty krajowe, dotyczący przekazania sprawozdania o wysokości dochodów i zapłaconego podatku (nazwa angielska: *Country-by-Country Reports*) ujęty w art. 27 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, przeniesiono i rozszerzono, w celu zachowania spójności systemu, z przepisów tej ustawy, do regulacji zawartych w Dziale V projektowanej ustawy. Konsekwencją uchylenia art. 27 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych jest uchylenie kolejnych przepisów. Uchylony Art. 27 ust. 9 zawiera delegację do wydania rozporządzenia w sprawie wzoru sprawozdania, o którym mowa w uchylanym ust. 6. Zmiana brzmienia art. 27 ust. 7 polega natomiast na usunięciu odniesienia do uchylanego ust. 6.

Zmiany w ustawie – Ordynacja podatkowa (art. 94)

W ustawie - Ordynacja podatkowa projektodawca proponuje wprowadzenie następujących zmian:

- 1) uchylenie § 3 i 4 w art. 82 – treść normatywna wyrażona w tych przepisach została przeniesiona do art. 4 projektowanej ustawy;
- 2) uchylenie działu VIIa „Wymiana informacji podatkowych z innymi państwami” – treść normatywna wyrażona w tym dziale, z wyłączeniem rozdziału 3, została przeniesiona do działu II niniejszej ustawy; Jeżeli chodzi o art. 305n i 305o znajdujące się w rozdziale 3 działu VIIa to stanowiły one podstawę do automatycznego przekazywania informacji dotyczących odsetek właściwym władzom państw i terytoriów objętych systemem wymiany informacji. Jak zostało powiedziane na wstępie – wraz z wprowadzeniem przepisów implementujących dyrektywę 2014/107/UE należało

uchylić przepisy wprowadzające dyrektywę 2003/48/WE – ma to na celu uniknięcie równoległego stosowania dwóch trybów sprawozdawczości. Obowiązującym standardem w zakresie automatycznej wymiany informacji pozostaną zatem przepisy niniejszej ustawy;

- 3) uchylenie art. 306m – przepis ten reguluje wydawanie certyfikatu rezydencji, a więc zaświadczenia o miejscu zamieszkania dla celów podatkowych na terytorium RP, na wniosek podatnika uzyskującego odsetki z państw stosujących podatek u źródła zamiast wymiany informacji a jego uchylenie podyktowane jest koniecznością koordynacji implementacji dyrektywy 2015/2060 z procesem implementacji dyrektywy 2014/107/UE, z tożsamych powodów dokonano uchylenia § 6 w art. 306a oraz zmieniono brzmienie art. 306a § 5 i art. 306n;
- 4) zmianę brzmienia art. 154c ustawy – Ordynacja podatkowa – zmiana ma charakter dostosowujący i związana jest z uchyleniem Działu VIIa ustawy – Ordynacja podatkowa stosowanie art. 154a i 154b do wymiany informacji z państwami członkowskimi została uregulowana w art. 15 ust. 2 projektowanej ustawy;
- 5) zmianę brzmienia art. 184 § 2 oraz dodatnie § 2a, a także zmianę brzmienia art. 275 § 4 - zmiana powołanych przepisów ma charakter dostosowujący i związana jest z uchyleniem art. 82 § 3 i 4 ustawy – Ordynacja podatkowa;
- 6) zmianę brzmienia szeregu przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa w zakresie działu VII Tajemnica skarbowa ukierunkowane na ich dostosowanie związane z uchyleniem Działu VIIa ustawy – Ordynacja podatkowa oraz przeniesieniem tych przepisów do projektowanej ustawy; proponowane zmiany dokonane zostały w związku z tym, że informacje pozyskiwane na podstawie projektowanej ustawy, jak i informacje, o których mowa w ustawie – Ordynacja podatkowa należą do tożsamej kategorii informacji podatkowych. Podkreślić również należy, że do informacji podatkowych pozyskiwanych na podstawie niniejszej ustawy zastosowanie znajdą przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa. W ocenie projektodawcy powyższe przemawia za celowością uregulowania całości materii związanej z tajemnicą skarbową w ustawie – Ordynacja podatkowa jako akcie o charakterze kodeksowym.

Zmiany w ustawie - Kodeks karny skarbowy (art. 95)

W ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy¹³ proponuje się przyjęcie następujących zmian:

- 1) uchylenie art. 53 § 30b – przepis ten zawiera objaśnienia wyrazów: „podmiot wypłacający”, „podmiot gospodarczy” i „pośredni odbiorca”, używanych w rozdziale 6 normującym przestępstwa i wykroczenia podatkowe, poprzez odesłanie do znaczenia nadanego im w rozdziale 7a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych¹⁴. W związku z uchyleniem rozdziału 7a w ww. ustawie przepis ten pozostaje bezprzedmiotowy i jako taki winien zostać uchylony;

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm., dalej: KKS

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm., dalej: u.p.d.o.f.

- 2) zmiana treści art. 80 § 2 – przepis ten określa sankcje za niedopełnienie obowiązków informacyjnych, o których mowa w u.p.d.o.f., przez podmioty zobowiązane. Zakres podmiotowy obejmuje m. in. podmioty wypłacające, podmioty gospodarcze oraz pośrednich odbiorców i informacje, o których mowa w rozdziale 7a u.p.d.o.f. W związku z uchyceniem rozdziału 7a w ww. ustawie koniecznym było dostosowanie treści tego przepisu do nowej regulacji prawnej.
- 3) wprowadzenie regulacji penalizującej niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami. Zaproponowana zmiana obejmuje wprowadzenie do KKS po art. 80b art. 80c oraz art. 80d. Zgodnie z art. 80c karze grzywny podlegać będzie osoba, która działając w imieniu lub interesie raportującej instytucji finansowej, wbrew przepisom niniejszej ustawy, nie dopełni któregoś z obowiązków enumeratywnie wymienionych w art. 80c § 1 KKS. W art. 80c § 2 projektodawca przewidział zwiększoną względem § 1 sankcję w sytuacji, gdy osoba działająca w imieniu lub interesie raportującej instytucji finansowej składa nieprawdziwą informację o rachunkach raportowanych.

W ocenie projektodawcy wprowadzenie sankcji karnej – skarbowej, obok wprowadzonej sankcji administracyjnej w postaci kary pieniężnej, stanowi konieczny środek prawny zapewniający prawidłową i kompletną implementację dyrektywy 2014/107/UE. W tym kontekście podkreślić należy, o czym była mowa już wcześniej, że dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązki zmierzające do wprowadzenia zasad i procedur mających na celu zapewnienie skutecznego wykonania i przestrzegania procedur sprawozdawczych i procedur należytej staranności w tym m.in. zasad zapobiegających przyjmowaniu przez raportujące instytucje finansowe, osoby lub pośredników praktyk służących obchodzeniu tych procedur, jak również zapewnienie skutecznego egzekwowania odpowiedzialności w przypadku nieprzestrzegania obowiązków wynikających z dyrektywy. W ocenie projektodawcy przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania prawne, stanowiące pełne wykonanie ww. obowiązków, znacznie przysłużą się zwiększeniu skuteczności i efektywności wymiany informacji podatkowych.

W projektowanym art. 80d przewidziano odpowiedzialność karną osób działających w imieniu lub interesie podatnika, które – działając wbrew przepisom niniejszej ustawy – składają nieprawdziwą informację dla celów informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów.

Jednocześnie zauważyć należy, że przyjęta w niniejszej ustawie „dwutorowość sankcjonowania” nie stanowi rozwiązania nowego – podobne przewidziane zostało m.in. w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu¹⁵. W odróżnieniu od kary finansowej nakładanej w trybie art. 89 i art. 90 na instytucje (raportujące instytucje finansowe, jednostki wchodzące w skład grupy podmiotów, jednostki dominujące lub wyznaczone jednostki), ewentualną odpowiedzialność karną – skarbową za naruszenie obowiązków

¹⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 455 z późn. zm.

wymienionych w art. 80c i art. 80d ponosić będzie osoba fizyczna działająca w ich imieniu lub interesie.

Sankcja karna w postaci kary grzywny za naruszenie obowiązków wymienionych w art. 80c § 1 ustanowiona została na poziomie do 180 stawek dziennych, zaś w § 2 oraz w art. 80d w wysokości do 240 stawek dziennych. Przyjęte rozwiązanie prawne odpowiada wysokości sankcji karnej – skarbowej przyjętej w art. 15 Ustawy FATCA. Powyższe stanowiło zabieg celowy, mający na celu wprowadzenie jednakowej sankcji za naruszenie obowiązków o podobnym charakterze.

Zmiana w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (art. 96)

W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1932) proponuje się uchylenie art. 12. Uzasadnieniem zmiany jest przeniesienie niektórych obowiązków nałożonych na podmioty krajowe dotyczących przekazywania sprawozdań o wysokości dochodów i zapłaconego podatku z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (uchylenie art. 27 ust. 6) do projektowanej ustawy (Dział V). W związku z powyższym zachodzi konieczność dostosowania przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r., która w art. 12 zawiera odniesienie do uchylanego art. 27 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (patrz: art. 93 pkt 2 projektu – uchylający art. 27 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

Zmiana w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA¹⁶ (art. 97)

W ustawie FATCA proponuje się przyjęcie następujących zmian:

- 1) zmianę ust. 7 w art. 4 oraz uchylenie pkt 1 w ust. 8 tego przepisu – przedmiotowa zmiana stanowi uwzględnienie uwag i postulatów zgłoszonych w toku prac nad wykonaniem delegacji określonej w art. 4 ust. 8 ustawy FATCA, tj. prac nad rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia wzoru, formatu i trybu przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych¹⁷; podnoszono w szczególności okoliczność, że zgodnie z ustawą FATCA informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych będą przekazywane wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego, przez co nie jest prawidłowe ani też celowe określanie wzoru formularza takiej informacji w formie papierowej. Z uwagi na powyższe zaproponowano uchylenie pkt 1 w art. 4 ust. 8 obowiązującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia wzoru formularza zawierającego informacje o amerykańskich rachunkach raportowanych. Jednocześnie

¹⁶ Dz. U. poz. 1712, dalej jako: Ustawa FATCA

¹⁷ Dz. U. poz. 554.

w art. 4 ust. 7 przewidziano normę, zgodnie z którą wzór dokumentu elektronicznego zawierającego przedmiotowe informacje zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zapis ten zgodny jest z rozwiązaniami przyjętymi na płaszczyźnie przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz odpowiada analogicznym przepisom przewidzianym w projektowanej ustawie o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (zob. art. 31 ust. 1 oraz 81);

- 2) zmianę treści art. 8 ust. 14 – jej wprowadzenie spowodowane zostało koniecznością dostosowania przepisów Ustawy FATCA do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw¹⁸. Ponadto z uwagi na podobieństwo regulacji dotyczących kontroli uregulowanych w Ustawie FATCA i projekcie niniejszej ustawy projektodawca zdecydował o ujednoczeniu katalogu regulacji mających odpowiednie zastosowanie na podstawie przepisu art. 8 ust. 14 ustawy o FATCA oraz art. 73 projektowanej ustawy;
- 3) zmianę treści ust. 1 w art. 13 i dodanie ust. 1a – zaproponowana nowelizacja ma na celu poszerzenie katalogu podmiotów, którym udostępniane będą informacje o polskich rachunkach raportowanych otrzymywane od strony amerykańskiej na podstawie umowy FATCA oraz zasad obowiązujących przy udostępnianiu tych informacji; w obecnym stanie prawnym informacje te nie mogą być udostępniane samorządowym organom podatkowym oraz pracownikom wywiadu skarbowego, co więcej ich przekazanie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, dyrektorom izb skarbowych oraz dyrektorom izb celnych a także naczelnikom urzędów skarbowych i celnych albo organom kontroli skarbowej może nastąpić wyłącznie w związku z prowadzonymi postępowaniami określonymi w art. 297 § 1 pkt 1-2 ustawy – Ordynacja podatkowa, tymczasem informacje otrzymywane od strony amerykańskiej winny służyć organom na etapie wcześniejszym niż prowadzenie postępowania jurysdykcyjnego; informacje te powinny stanowić jeden z elementów czynności wykonywanych przez organy w związku z prawidłowym określaniem podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązania.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Projektowany przepis przejściowy wyrażony w art. 98 umożliwi eliminację podwójnego opodatkowania odsetek wynikającego z nałożenia w okresie przejściowym podatku u źródła przez Austrię – w odniesieniu do podatku u źródła pobranego w 2016 r. i w latach poprzednich.

W związku z okresem przejściowym przewidzianym dla Austrii do dnia 31 grudnia 2016 r. pozostają w mocy obowiązki państw członkowskich rezydencji podatkowej właścicieli odsetek określone w art. 13 ust. 2 dyrektywy 2003/48/WE, dot. wydawania na wniosek właściciela odsetek zaświadczeń umożliwiających odstąpienie od pobrania podatku u źródła (tzw. certyfikaty

¹⁸ Dz. U. poz. 1649.

rezydencji) – zatem zaproponowany w art. 98 przepis przejściowy utrzyma w mocy w ww. okresie stosowanie art. 306m w odniesieniu do podatników osiągających przychody (dochody) z odsetek w Republice Austrii.

W art. 99 projektodawca przewidział przepis przejściowy, zgodnie z którym podmioty wypłacające oraz pośredni odbiorcy, których rok podatkowy rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2016 r. i nie zakończył do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy składają informację, o której mowa w art. 44d ust. 1 i ust. 3 ustawy zmienianej w art. 83, wyłącznie w odniesieniu do dochodów uzyskanych przed dniem 1 stycznia 2016 r. w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepisy przejściowe dotyczące automatycznej wymiany informacji o interpretacjach indywidualnych i decyzjach w sprawach cen transakcyjnych uregulowane zostały w art. 101-102 projektu ustawy (uzasadnienie do tej części znajduje się w części dotyczącej działu IV).

Przepisy przejściowe dotyczące *informacji o grupach podmiotów* zawarte zostały w projektowanych art.103-105. Określają one sprawozdawczy rok obrotowy dla którego po raz pierwszy składane będą informacje o grupach podmiotów. W przypadku jednostek dominujących będzie to rok rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2015 r. (projektowany art. 103), z uwzględnieniem wysokości skonsolidowanych przychodów (które determinowały powstanie obowiązku sprawozdawczego) również z tego roku, a nie z roku poprzedzającego ten rok obrotowy, zgodnie z projektowanym art. 80 pkt 1 lit. c. w przypadku tzw. wtórnej sprawozdawczości, uregulowanej w projektowanym art. 82, po raz pierwszy informacje o grupach podmiotów będą składane za sprawozdawczy rok obrotowy rozpoczynający po dniu 31 grudnia 2016 r. (z uwzględnieniem wysokości skonsolidowanych przychodów również tego roku).

Proponowany art. 105 zakłada natomiast, na zasadzie wyjątku, dłuższy o 3 miesiące termin na wymianę przez Rzeczpospolitą Polską informacji o grupach podmiotów, tj. w terminie 18 miesięcy, w stosunku do informacji przekazanych za sprawozdawczy rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2015 r. nie później jednak niż przed dniem 1 stycznia 2017 r.

W art. 106 projektu termin wejścia w życie ustawy określono na 1 września 2016 r.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Pracownik właściwy w sprawach projektu:

Jakub Pachecka
Główny specjalista
Wydział Analiz i Systemu Podatkowego
Departament Systemu Podatkowego
tel.: 48-61, e-mail: jakub.pachecka@mf.gov.pl

Alina Buwaj
Specjalista
Wydział Analiz i Systemu Podatkowego
Departament Systemu Podatkowego
tel.: 35-30, e-mail: alina.buwaj@mf.gov.pl

Nazwa projektu Projekt ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Wiesław Janczyk, Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Cezary Krysiak – Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego, tel. 22 694-44-38, e-mail: cezary.krysiak@mf.gov.pl	Data sporządzenia 19 maja 2016 r. Źródło: Prawo UE: dyrektywa Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r., dyrektywa Rady 2015/2060 z dnia 10 listopada 2015 r., dyrektywa Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r., projekt dyrektywy Rady (UE) zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania. Nr w wykazie prac UC 17

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z ogromnym wzrostem mobilności podatników, liczby transakcji transgranicznych oraz internacjonalizacji instrumentów finansowych administracji podatkowej coraz trudniej jest prawidłowo określać wysokość należnych podatków. Te narastające trudności mają wpływ na funkcjonowanie systemów podatkowych co z kolei skłania podatników do oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania na poziomie transgranicznym, podczas gdy uprawnienia kontrolne pozostają na szczeblu krajowym. Brak wzajemnej współpracy administracji podatkowych powoduje, że działania ukierunkowane na przeciwdziałanie oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania są nieskuteczne i nie przynoszą pożądanych. Z uwagi na powyższe konieczne jest stworzenie odpowiedniego systemu współpracy administracyjnej między administracjami podatkowymi.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowaną metodą służącą rozwiązaniu problemu opisanego w pkt 1 jest stworzenie norm prawnych ukierunkowanych na rozszerzenie wymiany informacji podatkowych na poziomie unijnym i globalnym, jak również:

- wdrożenie do prawodawstwa krajowego standardu automatycznej wymiany informacji w sprawach podatkowych;
- implementacja automatycznej wymiany informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych o wymiarze transgranicznym i porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych;
- umożliwienie organom podatkowym i organom kontroli skarbowej pozyskania zagregowanych informacji na potrzeby analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przerzucania dochodów pomiędzy podmiotami powiązаныmi i zagranicznymi zakładami w przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność w dużej skali i działających w więcej niż jedna jurysdykcjach podatkowych.

Wychodząc naprzeciw wskazanym postulatam projektowana ustawa przewiduje:

- 1) uregulowanie w jednym akcie prawnym zagadnień związanych z wymianą informacji podatkowych wraz z ich uporządkowaniem;
- 2) implementacja do polskiego porządku prawnego Dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej Dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 359, Tom 57 z 16.12.2014, s. 1-30), zwanej dalej dyrektywą 2014/107/UE;
- 3) wprowadzenie regulacji umożliwiających automatyczną wymianę informacji w dziedzinie opodatkowania z innymi niż unijne państwami w oparciu o procedury *Common Reporting Standard* (CRS), do czego Rzeczpospolita zobowiązała się w podpisanym w dniu 29.10.2014 r. *Wielostronnym porozumieniu właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych* (Competent Authority Agreement);
- 4) implementacja do polskiego porządku prawnego Dyrektywy Rady 2015/2060 z dnia 10 listopada 2015 r. uchylająca Dyrektywę 2003/48/WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek (Dz. U. UE L 301 z 18.11.2015 str. 1), zwanej dalej dyrektywą 2015/2060;
- 5) implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (Dz. Urz. UE L 332 z 18.12.2015.332 str. 1) przewidującej automatyczną wymianę informacji w odniesieniu do interpretacji indywidualnych o wymiarze transgranicznym i porozumień w sprawach ustalenia cen transakcyjnych;
- 6) implementacja znajdującej się na ostatnim etapie uchwalania dyrektywy Rady (UE) zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania przewidującej automatyczną wymianę informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy

podmiotów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Szereg przewidzianych w ustawie unormowań bazuje na regulacjach przewidzianych w dyrektywach unijnych oraz rozwiązaniach opracowanych przez OECD w ramach procedury *Common Reporting Standard* (CRS). Zasadniczym celem zmian na płaszczyźnie wymiany informacji było zapewnienie pełnej zgodności wymiany informacji w Unii ze zmianami na szczeblu międzynarodowym. Rozwiązanie przyjęte w dyrektywie 2014/107/UE jak i standardzie CRS bazują ponadto na dwustronnych umowach o automatycznej wymianie informacji w celu wdrożenia ustawy o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych Stanów Zjednoczonych (powszechnie znanej jako „FATCA”) – instrumentem stosowanym z powodzeniem między poszczególnymi państwami a Stanami Zjednoczonymi Ameryki.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sektor bankowy w tym: - banki komercyjne - 38, - banki spółdzielcze – 561, - oddziały instytucji kredytowych – 27.	626	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do identyfikowania rachunków raportowanych, sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych informacji o rachunkach raportowanych oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie przestrzegania procedur (sprawozdawczych i należytej staranności)
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	61	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do identyfikowania rachunków raportowanych, sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych informacji o rachunkach raportowanych oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie przestrzegania procedur (sprawozdawczych i należytej staranności)
Zakłady ubezpieczeń, w tym: - 27 zakładów ubezpieczeń na życie, - 32 zakładów ubezpieczeń osobowych i majątkowych - 1 zakład reasekuracji	60	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do identyfikowania rachunków raportowanych, sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych informacji o rachunkach raportowanych oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie przestrzegania procedur (sprawozdawczych i należytej staranności)
Domy maklerskie	54	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do identyfikowania rachunków raportowanych, sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych informacji o rachunkach raportowanych oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie przestrzegania procedur (sprawozdawczych i należytej staranności)
SKOK	49	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do identyfikowania rachunków raportowanych, sporządzania i przekazywania ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych informacji o rachunkach raportowanych oraz prowadzenia dokumentacji w zakresie przestrzegania procedur (sprawozdawczych i należytej staranności)
Jednostki dominujące mające siedzibę w Polsce, w sytuacji gdy grupa kapitałowa działa w skali międzynarodowej i jeżeli przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	ok. 100	Baza danych <i>Orbis</i> – opracowana przez firmę <i>Bureau van Dijk</i> zawierająca dane ze sprawozdań finansowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Wypełnienie obowiązku przekazania sprawozdania sporządzanego na potrzeby analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przerzucania dochodów między jednostkami zależnymi oraz jednostką dominującą lub ich zagranicznymi zakładami, odrębnie od zeznania podatkowego.

Saldo ogółem	-0,02	-3,5	-3,59	-3,68	-3,77	-3,87	-3,96	-4,06	-4,16	-4,27	-4,37	-39,25
budżet państwa	-0,02	-3,5	-3,59	-3,68	-3,77	-3,87	-3,96	-4,06	-4,16	-4,27	-4,37	-39,25
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Budżet państwa. Prace związane z pozyskaniem środków finansowych na realizację ustawowych zadań będą prowadzone w trakcie projektowania budżetu na 2017 rok. Środki finansowe związane z projektowanymi regulacjami zostaną zabezpieczone w części 19 budżetu państwa											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Dane własne MF. Planowane wydatki obejmują m.in. koszty utworzenia etatów niezbędnych do wykonywania prac związanych m.in. z podsystemami informatycznymi do wymiany informacji podatkowych, zadaniami ADO, certyfikacją, przygotowaniem plików do wysyłki, systemem informatycznym dedykowanym do obsługi informacji otrzymanych z innych państw w ramach wymiany informacji podatkowych w dedykowanym systemie informatycznym, realizacji kontroli obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, przygotowaniem transgranicznych interpretacji podatkowych do wysyłki do państw uczestniczących w wymianie informacji podatkowych na podstawie Działu IV projektu ustawy oraz pozostałymi zadaniami powierzonymi MF na podstawie projektu ustawy. Wymiana informacji pomiędzy administracjami podatkowymi poszczególnych państw ma zapobiegać oszustwom podatkowym, przyczyniając się w konsekwencji do zwiększenia wpływów do budżetu państwa. Pomimo pewnych wydatków, które będą poniesione z budżetu państwa, ostatecznie oczekuje się pozytywnego wpływu regulacji na sektor finansów publicznych. Oczekuje się, że uzyskane w drodze wymiany informacji podatkowej dane posłużą do prawidłowego określenia podstaw opodatkowania i wysokości zobowiązań podatkowych co w konsekwencji będzie miało pozytywny wpływ także na budżety jednostek samorządu terytorialnego.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0-10)</i>				
W ujęciu pieniężnym** (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa*	20,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw*	20,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym***	duże przedsiębiorstwa*	- czas poświęcony przez pracowników zakładu na analizę przepisów i raportowanie - 4 dni robocze rocznie; - zmiany w systemach; - przygotowanie dokumentacji; - konsultacje prawne; - tłumaczenia druków na język angielski; - szkolenia dla obsługi i pośredników; - rozszerzenie struktury i kompetencji; - dodatkowe obowiązki dla klienta; - obciążenie w relacji z klientami i pośrednikami (np. wyjaśnienie wątpliwości); - potencjalne dodatkowe zaangażowanie związane z analizą prawną dot. kwestii podatkowych w innych krajach (na tę chwilę trudne do wyceny).										
	sektor mikro-,	- czas poświęcony przez pracowników zakładu na analizę przepisów i										

	małych i średnich przedsiębiorstw*	raportowanie - 4 dni robocze rocznie; - zmiany w systemach; - przygotowanie dokumentacji; - konsultacje prawne; - tłumaczenia druków na język angielski; - szkolenia dla obsługi i pośredników; - rozszerzenie struktury i kompetencji; - dodatkowe obowiązki dla klienta; - obciążenie w relacji z klientami i pośrednikami (np. wyjaśnienie wątpliwości); - potencjalne dodatkowe zaangażowanie związane z analizą prawną dot. kwestii podatkowych w innych krajach (na tę chwilę trudne do wyceny).
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne ****	Instytucje finansowe w tym: Banki TFI Zakłady ubezpieczeń Domy maklerskie SKOK	- dostosowanie procedur i instrukcji do wdrożenia; - opóźnienie lub brak wystawienia polisy do umowy ubezpieczenia spowodowany brakiem prawidłowo wypełnionego oświadczenia; - niechęć ze strony klienta do spełnienia dodatkowych wymogów (klient może zrezygnować z ubezpieczenia)

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	* Pod dużymi przedsiębiorstwami oraz pod sektorem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rozumie się Instytucje finansowe w tym: Banki, Zakłady ubezpieczeń, SKOK-i, TFI i Domy maklerskie ** Dane zostały opracowane przez Ministerstwo Finansów w oparciu o pozyskane informacje od takich instytucji jak: Związek Banków Polskich (ZBP), Polska Izba Ubezpieczeń (PIU), Izba Domów Maklerskich (IDM), Krajowa Kasa SKOK (SKOK). *** Dane zostały pozyskane od takich instytucji jak m.in.: Polska Izba Ubezpieczeń (PIU). **** Dane zostały pozyskane od takich instytucji jak m.in.: Polska Izba Ubezpieczeń (PIU).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Projektowana ustawa przewiduje nałożenie na instytucje finansowe obowiązków związanych z weryfikacją oraz identyfikacją rachunków finansowych objętych obowiązkiem raportowania, dokumentowaniem czynności podejmowanych w tym zakresie oraz prowadzeniem rejestru tych czynności, gromadzeniem i utrwalaniem wszelkiej wymaganej dokumentacji, sporządzaniem i przekazywaniem ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji dotyczących każdego rachunku finansowego objętego obowiązkiem raportowania. Ustawa przewiduje również obowiązek przekazywania informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na sytuację i rozwój regionalny.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
1 lipca 2016 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu będzie dotyczyła funkcjonowania w praktyce wprowadzonych rozwiązań prawnych. Będzie to możliwe w oparciu o sygnały napływające od administracji podatkowej lub instytucji finansowych. W zakresie sprawozdania dotyczącego analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przerzucania dochodów pomiędzy podmiotami powiązаныmi i zagranicznymi zakładami, ewaluacja nastąpi po 2020 r. Miernikiem skuteczności analizy sprawozdań będzie liczba kontroli zakończonych doszacowaniem dochodu w stosunku do liczby podmiotów wytypowanych do kontroli po przeprowadzeniu analiz danych ze sprawozdań.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowujemy projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży kolejną, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w Wytycznych MF, proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.